VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STROJNÍHO INŽENÝRSTVÍ
ENERGETICKÝ ÚSTAV

FACULTY OF MECHANICAL ENGINEERING
ENERGY INSTITUTE

KOTEL NA SPALOVÁNÍ DŘEVA S HNĚDÝM UHLÍM (VÁHOVÝ POMĚR 50/50), 30 T/H

STEAM BOILER FOR BURNING MIX OF WOOD AND SUB-BITUMINOUS COAL (MIXING 50/50), 30 T/H

DIPLOMOVÁ PRÁCE
MASTER'S THESIS

VEDOUCÍ PRÁCE — Bc. JIŘÍ CHMELÍČEK
AUTHOR

VEDOUCÍ PRÁCE — doc. Ing. ZDENĚK SKÁLA, CSc.
SUPERVISOR

BRNO 2013

Vysoké učení technické v Brně, Fakulta strojního inženýrství

Energetický ústav
Akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

student(ka): Bc. Jiří Chmelíček

který/která studuje v **magisterském navazujícím studijním programu**

obor: **Energetické inženýrství (2301T035)**

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně určuje následující téma diplomové práce:

Kotel na spalování dřeva s hnědým uhlí (váhový poměr 50/50),30t/h

v anglickém jazyce:

Steam boiler for burnig mix of wood and sub-bituminous coal(mixing 50/50).35t/h

Stručná charakteristika problematiky úkolu:

Navrhněte kotle na kombinované spalování čistého dřeva s hnědým uhlím v poměru 50/50.Parametry kotle:
parní výkon 30 t/h ,tlak přehřáté páry 5 MPa,teplota přehřáté páry 450°C

Cíle diplomové práce:

Návrh uspořádání ploch a jejich dimenzování.
Tepelný výpočet
V ýpočtový projekt

Seznam odborné literatury:

Černý V.,Janeba B.,Teysler J.: Parní kotle ,technický průvodce, SNTL Praha
Dlouhý T.: Výpočet kotlů a spalinových výměníků, skritpum ČVUT v Prřaze
Jandačka J.:Mikulí M.:Technologie pre zyšovanie energetického potenciálu biomasy,ISBN 978-80-969595-4-9

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Zdeněk Skála, CSc.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2012/2013.

V Brně, dne 20.11.2012

L.S.

doc. Ing. Zdeněk Skála, CSc. Ředitel ústavu	prof. RNDr. Miroslav Doupovec, CSc., dr. h. c. Děkan fakulty

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá konstrukčním a výpočtovým návrhem kotle na spalování dřeva a hnědého uhlí. Práce je rozdělena do několika částí. Nejprve jsou prováděny stechiometrické výpočty a entalpické výpočty vzduchu a spalin. Dále je vypočítána tepelná bilance kotle, ztráty kotle a je stanovena tepelná účinnost kotle. Po návrhu spalovací komory je proveden její tepelný výpočet. Potom jsou navrhovány rozměry tahů a jednotlivé výhřevné plochy. Na konci výpočtu se kontroluje celková tepelná bilance.

Klíčová slova:

kotel, dřevo, hnědé uhlí, výparník, přehřívák, ztráty kotle, účinnost kotle

ABSTRACT

This master´s thesis deals with the constructional and calculation design of the boiler for burning wood and sub-bituminous coal. The work is divided into several parts. First, stoichiometrics calculation and enthalpy calculations of air and flue gas are performed. It is calculated heat balance of the boiler, the boiler losses and the thermal efficiency of the boiler is determined. After designing the combustion chamber thermal calculation is made. Then, the dimensions and individual heating surfaces are proposed. At the end of the calculations are controlling the overall energy balance.

Keywords:

boiler, wood, sub-bituminous coal, evaporator, superheater, losses of boiler, boiler efficiency

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

CHMELÍČEK, J. *Kotel na spalování dřeva s hnědým uhlím (váhový poměr 50/50), 30t/h.* Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta strojního inženýrství, 2013. 96 s. Vedoucí diplomové práce doc. Ing. Zdeněk Skála, CSc..

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně za pomoci vedoucího diplomové práce doc. Ing. Zdeňka Skály, CSc. a odborného konzultanta Ing. Pavla Křemínského a uvedl jsem všechnu použitou literaturu a jiné podklady.

V Brně dne 20. 5. 2013

……
podpis

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji vedoucímu mé diplomové práce doc. Ing. Zdeňku Skálovi CSc. a panu Ing. Pavlu Křemínskému za odborné vedení, cenné rady a užitečné připomínky při řešení výpočtu a také za poskytnutí potřebných podkladů. Děkuji také své rodině, která mě podporovala během celého studia.

Obsah

1 Úvod 12
2 Parametry kotle a složení paliva 13
3 Stechiometrické výpočty 14
3.1 Minimální objemy vzduchu a spalin z prvkového rozboru paliva 14
3.2 Součinitel přebytku vzduchu a objemy vzduchu a spalin 15
3.3 Entalpie vzduchu a produktů spalování 16
4 Tepelná bilance kotle 18
4.1 Teplo přivedené do kotle 18
4.2 Ztráty kotle a tepelná účinnost 19
4.3 Výrobní teplo páry a množství paliva 20
5 Výpočet spalovací komory 21
5.1 Výpočet ohniště z hlediska přenosu tepla 22
5.1.1 Určení adiabatické teploty v ohništi 22
5.1.2 Poměrná teplota spalin 23
5.1.3 Součinitel M 24
5.1.4 Boltzmannovo číslo 24
5.1.5 Stupeň černosti ohniště 25
5.2 Množství tepla odevzdaného v ohništi do stěn 26
6 Výpočet teplosměnných ploch 27
6.1 Napájecí voda 28
6.2 Přehřívák 3 28
6.3 Přehřívák 2 29
6.4 Přehřívák 1 30
6.5 Závěsné trubky 31
6.6 Výparník 31
6.7 Ekonomizér 32
6.8 Celkové potřebné teplo 32
6.9 Přehled 32
7 Výpočet I. tahu 33
8 Mříž 34
8.1 Součinitel přestupu tepla 35
8.1.1 Součinitel přestupu tepla konvekcí 35
8.1.2 Součinitel přestupu tepla sáláním pro zaprášené spaliny 35
8.1.3 Celkový součinitel přestupu tepla 36
8.2 Součinitel prostupu tepla 36
8.3 Výsledná teplota spalin na výstupu z mříže 37
9 Výpočet II. tahu 38
9.1 Součinitel přestupu tepla pro membránové stěny 39

9.1.1 Konvekcí pro podélné proudění ... 39
9.1.2 Sáláním pro zaprášené spaliny ... 39
9.1.3 Celkový součinitel přestupu tepla ... 40
9.2 Součinitel prostupu tepla ... 40
9.3 Výsledná teplota spalin na výstupu z II. tahu ... 41
10 Návrh hloubky III. tahu ... 42
11 Výpočet výsypky mezi II. a III. tahem ... 43
11.1 Součinitel přestupu tepla pro membránové stěny ... 44
11.1.1 Konvekcí pro podélné proudění ... 44
11.1.2 Sáláním pro zaprášené spaliny ... 44
11.1.3 Celkový součinitel přestupu tepla ... 45
11.2 Součinitel prostupu tepla ... 45
11.3 Výsledná teplota spalin na výstupu z výsypky ... 46
12 Výpočet III. tahu – I. část ... 47
12.1 Přehřívák 3 ... 47
12.1.1 Součinitel přestupu tepla konvekcí ze strany páry ... 48
12.1.2 Součinitele přestupu tepla ze strany spalin ... 49
12.1.3 Součinitel prostupu tepla ... 51
12.2 Výpočet membránových stěn ... 51
12.2.1 Součinitele přestupu tepla ze strany spalin ... 51
12.2.2 Součinitel prostupu tepla ... 53
12.3 Výpočet závěsných trubek ... 54
12.3.1 Součinitel přestupu tepla konvekcí ze strany páry ... 54
12.3.2 Součinitele přestupu tepla ze strany spalin ... 54
12.3.3 Součinitel prostupu tepla ... 56
12.4 Výsledná teplota spalin na výstupu z 1. části III. tahu ... 56
13 Výpočet III. tahu – II. část ... 57
13.1 Přehřívák 2 ... 57
13.1.1 Součinitel přestupu tepla konvekcí ze strany páry ... 59
13.1.2 Součinitele přestupu tepla ze strany spalin ... 59
13.1.3 Součinitel prostupu tepla ... 61
13.2 Výpočet membránových stěn ... 62
13.2.1 Součinitele přestupu tepla ze strany spalin ... 62
13.2.2 Součinitel prostupu tepla ... 64
13.3 Výpočet závěsných trubek ... 64
13.3.1 Součinitel přestupu tepla konvekcí ze strany páry ... 65
13.3.2 Součinitele přestupu tepla ze strany spalin ... 65
13.3.3 Součinitel prostupu tepla ... 66

13.4 Výsledná teplota spalin na výstupu z 2. části III. tahu 67
14 Výpočet III. tahu – III. část a IV. tahu 68
14.1 Přehřívák 1 68
14.1.1 Součinitel přestupu tepla konvekcí ze strany páry 71
14.1.2 Součinitele přestupu tepla ze strany spalin 71
14.1.3 Součinitel prostupu tepla 73
14.2 Výpočet membránových stěn 74
14.2.1 Součinitele přestupu tepla ze strany spalin 74
14.2.2 Součinitel prostupu tepla 75
14.3 Výpočet závěsných trubek 76
14.3.1 Součinitel přestupu tepla konvekcí ze strany páry 76
14.3.2 Součinitele přestupu tepla ze strany spalin 77
14.3.3 Součinitel prostupu tepla 78
14.4 Výsledná teplota spalin na výstupu z III. části III. tahu a části IV. tahu 78
15 Výpočet IV. a V. tahu 79
15.1 Ekonomizér 79
15.1.1 Součinitele přestupu tepla konvekcí ze strany spalin 81
15.1.2 Součinitel přestupu tepla sáláním pro zaprášené spaliny 81
15.1.3 Součinitel prostupu tepla 81
15.1.4 Výsledná teplota spalin na výstupu z ekonomizéru 82
15.2 Ohřívák vzduchu 83
15.2.1 Součinitele přestupu tepla konvekcí ze strany vzduchu 84
15.2.2 Součinitele přestupu tepla konvekcí ze strany spalin 85
15.2.3 Součinitel prostupu tepla 86
15.2.4 Výsledná teplota spalin na výstupu z ohříváku vzduchu 86
16 Kontrola tepelné bilance 87
17 Závěr 88
18 Seznam použité literatury 89
19 Seznam obrázků 90
20 Seznam tabulek 91
21 Seznam použitých zkratek a symbolů 92
22 Seznam příloh 96

1 Úvod

Důvodů proč spalovat biomasu s uhlím je několik. Jedním z nich je úprava škodlivin v palivu, dále standardizace paliva a například podpora při využití obnovitelného zdroje energie pomocí tzv. zelených bonusů.

Jelikož má biomasa nízký obsah síry, organického dusíku a popela, lze očekávat při jejím spoluspalování s uhlím snížení emisí jak plynných tak pevných škodlivin oproti spalování samotného uhlí. Vyšší obsah prchavé hořlaviny spolu s nízkou popelnatostí u biomasy přispívá ke snížení ztráty mechanickým nedopalem. [4]

Předmětem podpory při spalování biomasy společně s uhlím je výroba elektřiny a tepla. Konkrétně se jedná o kategorie S1, S2 a S3 v procesu spoluspalování biomasy a neobnovitelného zdroje. Tyto kategorie jsou uvedeny ve vyhlášce č. 477/2012 o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny, tepla nebo biometanu a o stanovení a uchovávání dokumentů.

Tato vyhláška definuje pojem spoluspalování. Je to společné spalování v zařízeních, kde dochází k mísení různých druhů paliva v jednom topeništi, nebo před vstupem do topeniště, přičemž fyzikálně je možné rozlišit energii vzniklou spálením směsi pouze na základě parametrů jednotlivých složek paliva, jakými jsou například hmotnostní podíl, vlhkost, výhřevnost, obsah popelovin, poměr uhlíku a dusíku. [5]

Vývoj využití spoluspalování biomasy s fosilními palivy v České republice popisuje následující obrázek.

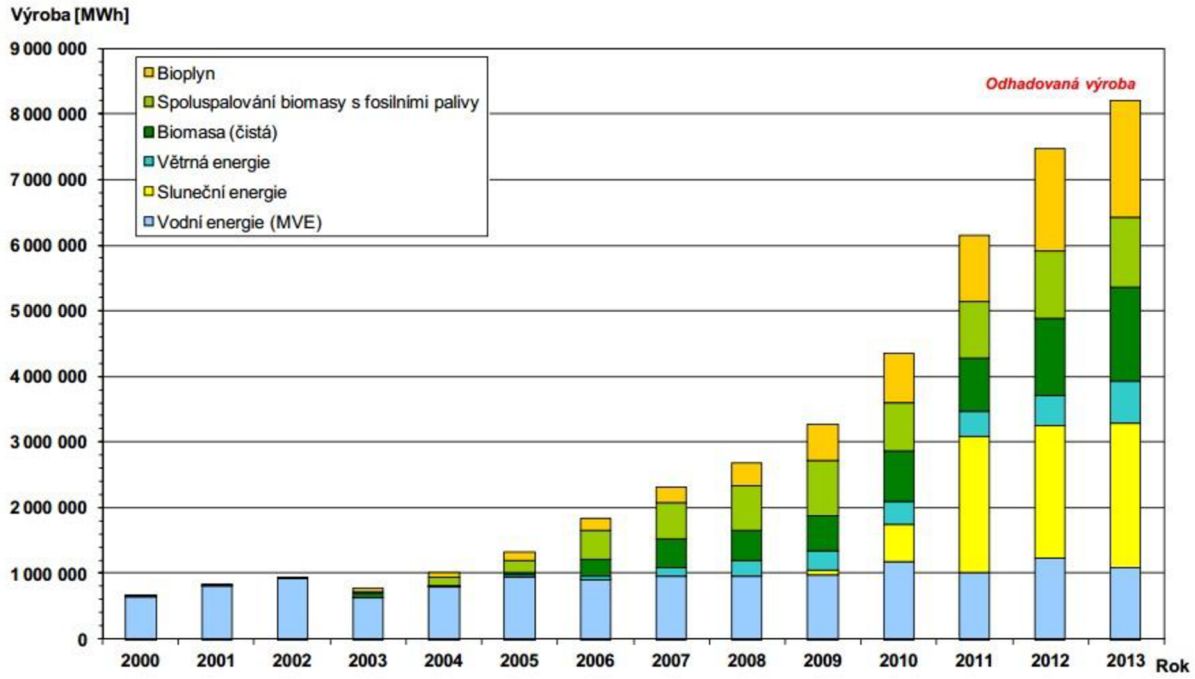

***Obr. 1.1** –Výroba elektřiny z OZE [3]*

2 Parametry kotle a složení paliva

Parní kotel je navrhován jako roštový pro spalování čistého dřeva a hnědého uhlí, přičemž váhový poměr mísení je 50/50 – dřevo/hnědé uhlí. Zadané parametry kotle jsou:

- výkon kotle 30t/h
- tlak přehřáté páry 5 MPa
- teplota přehřáté páry 450°C
- teplota napájecí vody 105°C

Složení čistého dřeva:

Q_i^r	C^r	N^r	S^r	A^r	H^r	O^r	W	Cl^r
[MJ/kg]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
11,1	31,95	0,02	0,13	0,2	4,02	28,68	35	max. 0,02

Tab. 2.1 *– Složení čistého dřeva*

Složení hnědého uhlí:

Q_i^r	C^r	N^r	S^r	A^r	H^r	O^r	W
[MJ/kg]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
16,9	42,77	0,53	0,84	9,21	3,34	13,61	29,7

Tab. 2.2 *– Složení hnědého uhlí*

Pro stanovení složení nového paliva stačí jednotlivé hodnoty u čistého dřeva a hnědého uhlí zprůměrovat, jelikož jsou v poměru 50/50. V dalších výpočtech se bude uvažovat s tímto vzorkem paliva.

Složení nového paliva:

Q_i^r	C^r	N^r	S^r	A^r	H^r	O^r	W	Cl^r
[MJ/kg]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
14	37,36	0,28	0,49	4,70	3,68	21,15	32,35	max. 0,01

Tab. 2.3 *– Složení nového paliva*

Q_i^r	-	výhřevnost paliva	[kJ/kg]
C^r	-	obsah uhlíku v palivu	[%]
N^r	-	obsah dusíku v palivu	[%]
S^r	-	obsah síry v palivu	[%]
A^r	-	obsah popela v palivu	[%]
H^r	-	obsah vodíku v palivu	[%]
O^r	-	obsah kyslíku v palivu	[%]
W	-	obsah vody v palivu	[%]
Cl^r	-	obsah chloru v palivu	[%]

3 Stechiometrické výpočty

Počítané hodnoty (objemy a entalpie) jsou vztaženy na 1 kg spáleného tuhého paliva za normálních podmínek, tj. při teplotě 0°C a tlaku 0,101 MPa. Vzorce jsou odvozeny za předpokladu dokonalého spalování, přesto se ale používají i při malém chemickém nedopalu, který je dán normou kotlových ztrát.

3.1 Minimální objemy vzduchu a spalin z prvkového rozboru paliva

Minimální množství kyslíku ke spálení 1 kg paliva:

$$O_{O2min} = \frac{22,39}{100} \cdot \left(\frac{C^r}{12,01} + \frac{H_2{}^r}{4,032} + \frac{S^r}{32,06} - \frac{O_2{}^r}{32} \right)$$

$$O_{O2min} = \frac{22,39}{100} \cdot \left(\frac{37,36}{12,01} + \frac{3,68}{4,032} + \frac{0,485}{32,06} - \frac{21,145}{32} \right) = \underline{0,7563\,m^3/kg}$$

Minimální množství suchého vzduchu ke spálení 1 kg paliva:

$$O^S_{VZmin} = \frac{100}{21} \cdot O_{O2min} = \frac{100}{21} \cdot 0,7563 = \underline{3,6014\,m^3/kg}$$

Objem vodní páry na 1 m3 suchého vzduchu:

$$V_{H_2O} = \varphi \cdot \frac{p''}{p_c - p''} = 0,7 \cdot 0,044 = \underline{0,0308}$$

φ	-	relativní vlhkost vzduchu, φ=0,7
p“	-	absolutní tlak vodní páry na mezi sytosti při dané teplotě vzduchu
p_c	-	celkový absolutní tlak vlhkého vzduchu

Z [1] určíme velikost výrazu pro 30°C $\frac{p''}{p_c - p''} = 0,044$

Součinitel f pro výpočet minimálního množství vlhkého vzduchu:

$$f = 1 + \varphi \cdot \frac{p''}{p_c - p''} = 1 + 0,7 \cdot 0,044 = \underline{1,0308}$$

Minimální množství vlhkého vzduchu ke spálení 1 kg paliva:

$$O_{VZmin} = f \cdot O^S_{VZmin} = 1,0308 \cdot 3,6014 = \underline{3,7123\,m^3/kg}$$

Objem CO_2 ve spalinách:

$$O_{CO_2} = \frac{22,26}{100} \cdot \frac{C^r}{12,01} + 0,0003 \cdot O^S_{VZmin}$$

$$O_{CO_2} = \frac{22,26}{100} \cdot \frac{37,36}{12,01} + 0,0003 \cdot 3,6014 = \underline{0,6873\,m^3/kg}$$

Objem SO_2 ve spalinách:

$$O_{SO_2} = \frac{21,89}{100} \cdot \frac{S^r}{32,06} = \frac{21,89}{100} \cdot \frac{0,485}{32,06} = \underline{0,0033\ m^3/kg}$$

Objem dusíku ve spalinách:

$$O_{N_2} = \frac{22,4}{100} \cdot \frac{N^r}{28,016} + 0,7805 \cdot O^S_{VZmin}$$

$$O_{N_2} = \frac{22,4}{100} \cdot \frac{0,275}{28,016} + 0,7805 \cdot 3,6014 = \underline{2,8131\ m^3/kg}$$

Objem argonu ve spalinách:

$$O_{Ar} = 0,0092 \cdot O^S_{VZmin} = 0,0092 \cdot 3,6014 = \underline{0,0331\ m^3/kg}$$

Minimální množství suchých spalin:

$$O^S_{spmin} = O_{CO_2} + O_{SO_2} + O_{N_2} + O_{Ar_2}$$

$$O^S_{spmin} = 0,6873 + 0,0033 + 2,8131 + 0,0331 = \underline{3,5368\ m^3/kg}$$

Maximální množství CO_2 ve spalinách:

$$(CO_2)_{max} = \frac{O_{CO_2}}{O^S_{spmin}} \cdot 100 = \frac{0,6873}{3,5368} \cdot 100 = \underline{19,4330\ \%}$$

Minimální objem vodní páry:

$$O_{H_2Omin} = \frac{44,8}{100} \cdot \frac{H_2^{\ r}}{4,032} + \frac{22,4}{100} \cdot \frac{W_t^{\ r}}{18,016} + (f-1) \cdot O^S_{VZmin}$$

$$O_{H_2Omin} = \frac{44,8}{100} \cdot \frac{3,68}{4,032} + \frac{22,4}{100} \cdot \frac{32,35}{18,016} + (1,308-1) \cdot 3,6014 = \underline{0,8419\ m^3/kg}$$

Minimální množství vlhkých spalin:

$$O_{spmin} = O^S_{spmin} + O_{H_20min} = 3,5368 + 0,8419 = \underline{4,3787\ m^3/kg}$$

3.2 Součinitel přebytku vzduchu a objemy vzduchu a spalin

Pro zamezení nedokonalého spalování se zavádí spalování s vhodným přebytkem vzduchu. Při nedokonalém spalování vzniká oxid uhelnatý, reakce spotřebovává jen polovinu množství kyslíku a dodává jen třetinu možné energie. Naopak spalování s vyšším přebytkem vzduchu zvyšuje komínovou ztrátu. V našem případě je volen součinitel přebytku vzduchu 1,3.

Množství vzduchu a spalin:

$$O_{vz} = \beta \cdot O_{VZmin} = 1,3 \cdot 3,7123 = \underline{4,8269\ m^3/kg}$$

$$O_{sp} = O_{sp_{min}} + (1-\beta) \cdot O_{VZmin} = 4,3787 + (1-1,3) \cdot 3,7123 = \underline{5,4924\ m^3/kg}$$

Skutečné množství vodní páry:

$$O_{H_2O} = O_{H_2O_{min}} + (f - 1) \cdot (\beta - 1) \cdot O^S_{VZmin}$$

$$O_{H_2O} = 0{,}8419 + (1{,}0308 - 1) \cdot (1{,}3 - 1) \cdot 3{,}6014 = \underline{0{,}8752\ m^3/kg}$$

Objemové části tříatomových plynů:

$$r_{RO_2} = \frac{O_{SO_2} + O_{CO_2}}{O_{sp}} = \frac{0{,}0033 + 0{,}6873}{5{,}4924} = \underline{0{,}1257}$$

$$r_{H_2O} = \frac{O_{H_2O}}{O_{sp}} = \frac{0{,}8752}{5{,}4924} = \underline{0{,}1593}$$

Součet objemových částí tříatomových plynů:

$$r_{sp} = r_{RO_2} + r_{H_20} = 0{,}1257 + 0{,}1593 = \underline{0{,}2851}$$

Koncentrace popílku ve spalinách:

$$\mu = \frac{10 \cdot A^r}{O_{sp}} \cdot \frac{X_p}{100} = \frac{10 \cdot 4{,}705}{5{,}4924} \cdot \frac{50}{100} = \underline{4{,}2832\ g/m^3}$$

X_p - procento popela v úletu, z tabulky $X_p = 50\%$

Střední hodnoty produktů spalování pro různé součinitele přebytku vzduchu jsou uvedeny v následující tabulce:

β	[-]	1	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5
O_{VZ}	[m^3/kg]	3,7123	4,0835	4,4547	4,8260	5,1972	5,5684
O_{SP}	[m^3/kg]	4,3787	4,7500	5,1212	5,4924	5,8636	6,2349
O_{H2O}	[m^3/kg]	0,8419	0,8530	0,8641	0,8752	0,8863	0,8974
r_{RO2}	[-]	0,1577	0,1454	0,1349	0,1257	0,1178	0,1108
r_{H20}	[-]	0,1923	0,1796	0,1687	0,1593	0,1511	0,1439
r_{SP}	[-]	0,3500	0,3250	0,3036	0,2851	0,2689	0,2547
μ	[g/m^3]	5,3726	4,9527	4,5937	4,2832	4,0120	3,7731

***Tab. 3.2.1** – Střední hodnoty produktů spalování*

3.3 Entalpie vzduchu a produktů spalování

Entalpie spalin vzniklých spálením 1 kg paliva a entalpie minimálního množství vzduchu jsou vypočteny z hodnot uvedených v tabulce 3.3.1, výsledné entalpie jsou uvedeny v tabulce 3.3.2 pro různé teploty a různé přebytky vzduchu. Vzorový výpočet je pro teplotu 300°C a přebytek vzduchu 1,3.

Entalpie minimálního množství vzduchu:

$$d = (f - 1) \cdot \frac{0{,}804}{1{,}293} \cdot 10^3 = (1{,}0308 - 1) \cdot \frac{0{,}804}{1{,}293} \cdot 10^3 = \underline{19{,}152\ g/kg}$$

$$c = c_s + 0{,}0016 \cdot d \cdot c_{H_20} = 1{,}317 + 0{,}0016 \cdot 19{,}152 \cdot 1{,}542 = \underline{1{,}364\ kJ/kgK}$$

$$I_{VZmin} = O^S_{VZmin} \cdot (ct)_{vz} = 3{,}6014 \cdot 1{,}364 \cdot 300 = \underline{1473{,}95\ kJ/kg}$$

c, c_S, c_{H20} - měrná tepelná kapacita [kJ/kgK]

Minimální entalpie spalin při α=1 a teplotě 300°C:

$$I_{sp\,min} = O_{CO_2} \cdot i_{CO_2} + O_{SO_2} \cdot i_{SO_2} + O_{N_2} \cdot i_{N_2} + O_{H_20} \cdot i_{H_2O\,min} + O_{Ar} \cdot i_{Ar}$$

$$I_{sp\,min} = 0{,}6873 \cdot 559 + 0{,}0033 \cdot 610 + 2{,}8131 \cdot 392 + 0{,}8419 \cdot 463 + 0{,}0331 \cdot 278$$

$$I_{sp\,min} = \underline{1887{,}96\ \text{kJ/kg}}$$

Entalpie spalin při teplotě 300°C a α=1,3:

$$I_{sp} = I_{sp\,min} + (\alpha - 1) \cdot I_{VZmin} + I_p$$

$$I_{sp} = 1887{,}96 + (1{,}3 - 1) \cdot 1473{,}95 = \underline{2330{,}15\ \text{kJ/kg}}$$

Hodnota I_p se neuvažuje, jelikož neplatí následující podmínka:

$$\frac{6 \cdot Q_i^r}{41{,}8 \cdot X_p} < A^r \qquad (40{,}19 < 4{,}705)$$

teplota	entalpie složek spalin					měrné teplo	
t	CO_2	N_2	H_20	SO_2	Ar	c_s	c_{H20}
[°C]	[kJ/m³]	[kJ/m³]	[kJ/m³]	[kJ/m³]	[kJ/m³]	[kJ/m³K]	[kJ/m³K]
100	170	130	150	189	93	1,300	1,505
200	357	260	304	392	186	1,307	1,522
300	559	392	463	610	278	1,317	1,542
400	772	527	626	836	372	1,329	1,565
500	994	666	795	1070	465	1,343	1,590
600	1225	804	969	1310	557	1,356	1,615
700	1462	948	1149	1550	650	1,371	1,641
800	1705	1094	1334	1800	743	1,384	1,688
900	1952	1242	1526	2050	834	1,398	1,696
1000	2204	1392	1723	2305	928	1,410	1,723
1500	3504	2166	2779	3590	1390	1,462	1,853
2000	4844	2965	3926	4890	1855	1,500	1,963

Tab. 3.3.1 *– Entalpie složek spalin a měrné teplo*

t	I_{SPmin}	I_{VZmin}	$I_{SP}(\alpha=1)$	$I_{SP}(\alpha=1,1)$	$I_{SP}(\alpha=1,2)$	$I_{SP}(\alpha=1,3)$	$I_{SP}(\alpha=1,4)$	$I_{SP}(\alpha=1,5)$
[°C]	[kJ/kg]	[kJ/kg]	[kJ/kg]	[kJ/kg]	[kJ/kg]	[kJ/kg]	[kJ/kg]	[kJ/kg]
100	612,53	484,79	612,53	661,01	709,49	757,97	806,45	854,93
200	1240,17	974,99	1240,17	1337,67	1435,16	1532,66	1630,16	1727,66
300	1887,96	1473,95	1887,96	2035,36	2182,75	2330,15	2477,54	2624,94
400	2555,22	1983,57	2555,22	2753,57	2951,93	3150,29	3348,64	3547,00
500	3244,95	2506,05	3244,95	3495,56	3746,16	3996,77	4247,37	4497,98
600	3942,26	3037,00	3942,26	4245,96	4549,66	4853,36	5157,06	5460,76
700	4665,65	3582,99	4665,65	5023,95	5382,25	5740,55	6098,85	6457,15
800	5403,04	4136,45	5403,04	5816,68	6230,33	6643,98	7057,62	7471,27
900	6154,63	4699,68	6154,63	6624,60	7094,56	7564,53	8034,50	8504,47
1000	6919,60	5268,07	6919,60	7446,41	7973,22	8500,02	9026,83	9553,64
1500	10899,04	8204,52	10899,04	11719,49	12539,94	13360,39	14180,85	15001,30
2000	15053,05	11237,35	15053,05	16176,78	17300,52	18424,25	19547,99	20671,72

Tab. 3.3.2 *– Entalpie spalin a vzduchu*

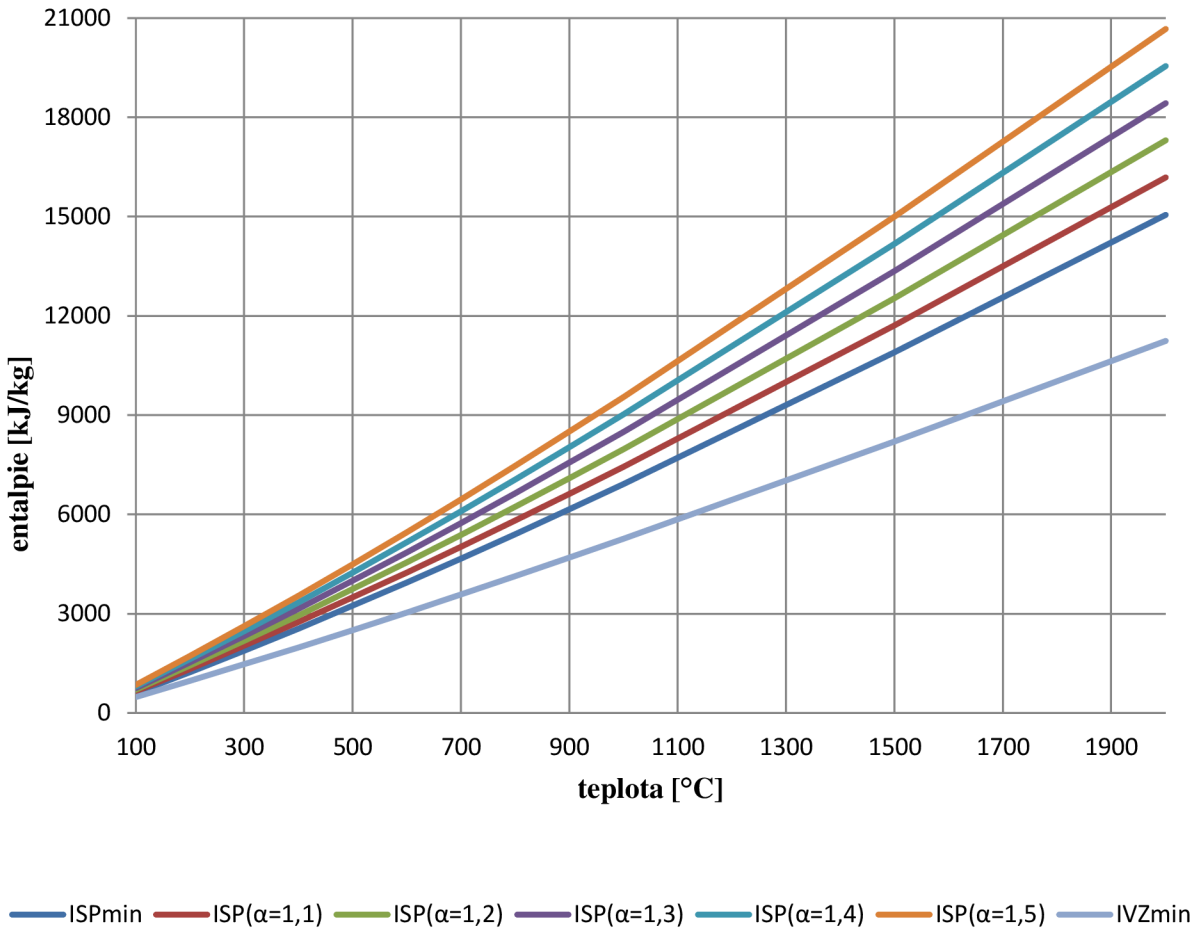

Obr. 3.3.1 *– I-t diagram vzduchu a spalin*

4 Tepelná bilance kotle

4.1 Teplo přivedené do kotle

Fyzické teplo paliva:

Fyzické palivo se počítá v případě, že se palivo předehřívá mimo kotel. V případě, že palivo není předehříváno cizím zdrojem, se fyzické teplo uvažuje jen u paliv, které splňují následující podmínku:

$$W_t^r \geq \frac{Q_i^r}{4{,}19} \cdot \frac{1}{150} \qquad (32{,}35 \geq 22{,}28)$$

Podmínka je splněna, proto se teplota paliva bere t_p=20°C. Dále se určí hodnota měrného tuhého paliva, z následujícího vztahu.

$$c_p = c_w \cdot \frac{w_t^r}{100} + c_{su} \cdot \frac{100 - w_t^r}{100} = 4{,}19 \cdot \frac{32{,}35}{100} + 1{,}2 \cdot \frac{100 - 32{,}35}{100} = \underline{2{,}1673\ \text{kJ/kgK}}$$

c_w	-	měrné teplo vody,	$c_w = 4{,}19$ kJ/kgK
c_{su}	-	měrné teplo sušiny paliva,	$c_{su} = 1{,}2$ kJ/kgK

Potom se fyzické teplo paliva určí:

$$i_p = c_p \cdot t_p = 2{,}1673 \cdot 20 = \underline{43{,}35\ \text{kJ/kg}}$$

Teplo přivedené do kotle:

$$Q_p^p = O_r^i + i_p = 14 \cdot 1000 + 43{,}35 = \underline{14043{,}35\ \text{kJ/kg}}$$

4.2 Ztráty kotle a tepelná účinnost

Tepelná účinnost se stanovuje pomocí častější nepřímé metody, kdy je určena pomocí ztrát kotle. Rozlišujeme několik ztrát kotle:

- ztráta hořlavinou v tuhých zbytcích (mechanický nedopal)
- ztráta citelným teplem tuhých zbytků
- ztráta hořlavinou ve spalinách (chemický nedopal)
- ztráta citelným teplem spalin (komínová ztráta)
- ztráta sdílením tepla do okolí

Ztráta hořlavinou v tuhých zbytcích (mechanický nedopal):

Určí se součtem jednotlivých ztrát hořlavinou v tuhých zbytcích, které jsou způsobeny obsahem popílku ve spalinách (ú) a roštovým propadem (r). Uvažuji návrat tuhých zbytků z výsypek mezi 2. a 3. tahem, a 4. a 5. tahem.

$$\xi_{MN\,ú} = \frac{c_ú}{100 - c_ú} \cdot \frac{X_ú}{100} \cdot \frac{A^r}{Q_p^p} \cdot Q_c = \frac{25}{100 - 25} \cdot \frac{40}{100} \cdot \frac{4{,}705}{14043{,}35} \cdot 32600 = \underline{1{,}456\ \%}$$

$$\xi_{MN\,r} = \frac{c_r}{100 - c_r} \cdot \frac{X_r}{100} \cdot \frac{A^r}{Q_p^p} \cdot Q_c = \frac{5}{100 - 5} \cdot \frac{60}{100} \cdot \frac{4{,}705}{14043{,}35} \cdot 32600 = \underline{0{,}345\ \%}$$

$$\xi_{MN} = \xi_{MN\,ú} + \xi_{MN\,r} = 1{,}456 + 0{,}345 = \underline{1{,}801\ \%}$$

Q_c	-	výhřevnost uhlíku	Q_c = 32600 kJ/kg
c_i	-	obsah uhlíku v druhu tuhých zbytků	[-]
X_i	-	poměr hmotnosti popela v druhu tuhých zbytků	[-]

Ztráta citelným teplem tuhých zbytků:

Je způsobena nevyužitým teplem, které odchází propadem přes rošt a popílkem v úletu.

$$\xi_{fi\,ú} = \frac{X_ú}{100 - c_ú} \cdot \frac{\cdot A^r}{Q_p^p} \cdot \bar{c}_ú \cdot t_ú = \frac{40}{100 - 25} \cdot \frac{\cdot 4{,}705}{14043{,}35} \cdot 0{,}823 \cdot 140 = \underline{0{,}021\ \%}$$

$$\xi_{fi\,r} = \frac{X_r}{100 - c_r} \cdot \frac{\cdot A^r}{Q_p^p} \cdot \bar{c}_r \cdot t_r = \frac{60}{100 - 5} \cdot \frac{\cdot 4{,}705}{14043{,}35} \cdot 0{,}9 \cdot 400 = \underline{0{,}076\ \%}$$

$$\xi_{fi} = \xi_{fi\,ú} + \xi_{fi\,r} = 0{,}021 + 0{,}076 = \underline{0{,}097\ \%}$$

t_i	-	teplota tuhých zbytků	[°C]
$\bar{c}_i$	-	měrné teplo tuhých zbytků	[kJ/kgK]

Ztráta hořlavinou ve spalinách (chemický nedopal):

Určí se ze stanovených empirických hodnot. Je způsobena chemickou nedokonalostí spalování, kdy ve spalinách zůstávají podíly spalitelných plynů. Pro náš případ je voleno:

$$\xi_{CN} = \underline{0{,}275\,\%}$$

Ztráta citelným teplem spalin (komínová ztráta):

Jedná se o největší podíl na ztrátách kotle. Část nevyužitelného tepla vzniklého při spalování je odnášena do komína.

$$\xi_k = (100 - \xi_{MN}) \cdot \frac{O_{sp} \cdot c_{sp} \cdot (\vartheta_k - t_{vz})}{Q_p^p}$$

$$\xi_k = (100 - 1{,}801) \cdot \frac{5{,}4924 \cdot 1{,}392 \cdot (140 - 20)}{14043{,}35} = \underline{6{,}414\,\%}$$

t_{vz}	-	teplota vztažného vzduchu,	$t_{vz} = 20°C$
ϑ_k	-	teplota spalin za kotlem,	$\vartheta_k = 140°C$

Ztráta sdílením tepla do okolí:

Určuje se podle závislosti na parním výkonu kotle a druhu nátěru oplechování. Se zvyšujícím výkonem tato ztráta klesá. Na základě diagramu [1] je voleno:

$$\xi_{SV} = \underline{1{,}18\,\%}$$

Tepelná účinnost kotle:

$$\eta_k = 100 - \Sigma\xi_i = 100 - (\xi_{MN} + \xi_{fi} + \xi_{CN} + \xi_k + \xi_{SV})$$

$$\eta_k = 100 - (1{,}801 + 0{,}097 + 0{,}275 + 6{,}414 + 1{,}18) = \underline{90{,}233\,\%}$$

4.3 Výrobní teplo páry a množství paliva

Výrobní teplo páry:

$$Q_V = M_{pp} \cdot (i_{pp} - i_{nv}) = 8{,}333 \cdot (3317{,}03 - 440{,}21) = 23973{,}49\ \text{kJ/s} = \underline{23{,}973\ \text{MW}}$$

M_{pp}	-	parní výkon kotle	[kg/s]
i_{pp}	-	entalpie přehřáté páry pro 5 MPa, 450°C	[kJ/kg]
i_{nv}	-	entalpie napájecí vody pro 105°C	[kJ/kg]

Množství paliva přivedeného do kotle:

$$M_{pp} = \frac{Q_V}{Q_p^p \cdot \frac{\eta_k}{100}} = \frac{23973{,}49}{14043{,}35 \cdot \frac{90{,}244}{100}} = \underline{1{,}892\ \text{kg/s}}$$

Skutečně spálené množství paliva (výpočtové):

$$M_{pv} = M_{pp} \cdot \left(1 - \frac{\xi_{MN}}{100}\right) = 1{,}892 \cdot \left(1 - \frac{1{,}801}{100}\right) = \underline{1{,}858\ \text{kg/s}}$$

5 Výpočet spalovací komory

Nejdříve je potřeba navrhnout rozměry spalovací komory. Jsou odvozené od plošného zatížení ohniště, které je voleno q_s = 2000 kW/m^2 dle doporučení.

$$q_s = \frac{M_{pv} \cdot Q_i^r}{S} \Rightarrow \qquad S = \frac{M_{pv} \cdot Q_i^r}{q_s} = \frac{1{,}858 \cdot 14 \cdot 10^3}{2000} = \underline{13{,}005\,\mathrm{m}^2}$$

Rozměry spalovací komory:

Šířka a hloubka spalovací komory jsou určeny z vypočteného průřezu S spalovací komory tak, aby bylo možné membránovou stěnu svařit z výparníkových trubek o vnějším průměru 60 mm a praporků 30 mm. Výška spalovací komory se volí na základě tepelného výpočtu. Výstupní teplota z ohniště se má pohybovat kolem 850 ºC.

- Šířka spalovací komory : a = 3,24 m
- Hloubka spalovací komory: b = 4,05 m
- Výška spalovací komory: c = 13,5 m

Schéma spalovací komory:

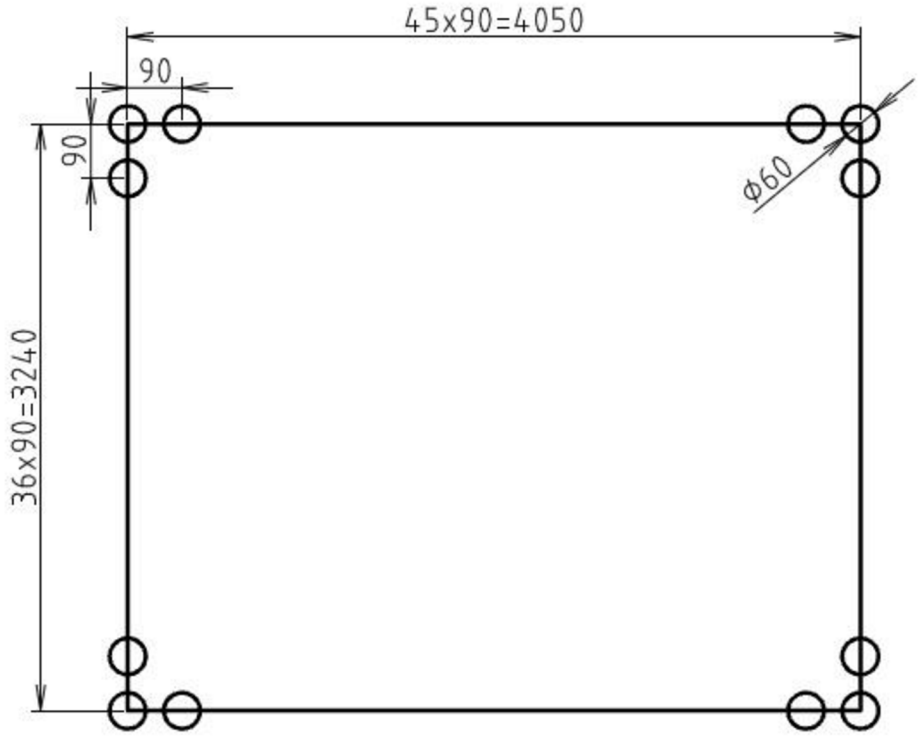

***Obr. 5.1** –Schéma spalovací komory*

Projekční povrch stěn včetně výstupního průřezu

$$F_{st} = [2 \cdot (a \cdot c) + 2 \cdot (b \cdot c) + 2 \cdot (a \cdot b)]$$

$$F_{st} = [2 \cdot (3{,}24 \cdot 13{,}5) + 2 \cdot (4{,}05 \cdot 13{,}5) + 2 \cdot (3{,}24 \cdot 4{,}05)] = \underline{223{,}074\,\mathrm{m}^2}$$

Účinná sálavá plocha stěn ohniště

$$F_{ús} = [2 \cdot (a \cdot c) + 2 \cdot (b \cdot c) + (a \cdot b)] \cdot x_{st}$$

$$F_{ús} = [2 \cdot (3{,}24 \cdot 13{,}5) + 2 \cdot (4{,}05 \cdot 13{,}5) + (3{,}24 \cdot 4{,}05)] \cdot 0{,}95 = \underline{199{,}454\ m^2}$$

F_{st} - plocha otrubkované stěny včetně výstupního otvoru
x_{st} - úhlový součinitel trubkové stěny $x_{st} = 0{,}95$

Aktivní objem ohniště

$$V_0 = a \cdot b \cdot c = 3{,}24 \cdot 4{,}05 \cdot 13{,}5 = \underline{177{,}147\ m^3}$$

5.1 Výpočet ohniště z hlediska přenosu tepla

Cílem tepelného výpočtu je určení střední teploty odchozích spalin. Přenos tepla se uskutečňuje především sáláním, proto se konvekce obvykle zanedbává. Vychází se z teoretické adiabatické spalovací teploty, která neuvažuje odváděné teplo.

5.1.1 Určení adiabatické teploty v ohništi

Teplo dodané vzduchem

$$Q_{vz} = O_{vz} \cdot M_{pv} \cdot I_{vz} = 4{,}826 \cdot 1{,}858 \cdot 40{,}26 = \underline{360{,}961\ kW}$$

$$I_{vz} = c \cdot t = 1{,}323 \cdot 30 = \underline{40{,}26\ kJ/m^3}$$

c - měrné teplo vlhkého vzduchu při teplotě nasávaného vzduchu

Teplo vzniklé spálením paliva

$$Q_p = M_{pv} \cdot Q_i^r = 1{,}858 \cdot 14 \cdot 10^3 = \underline{26009{,}355\ kW}$$

Entalpie spalin ve spalovací komoře

$$I_{sp} = \frac{Q_{vz} + Q_p}{O_{sp} \cdot M_{pv}} = \frac{360{,}961 + 26009{,}355}{5{,}492 \cdot 1{,}858} = \underline{2584{,}346\ kJ/m^3}$$

Podíly složek celkových spalin

$$\omega_{N_2} = \frac{O_{N_2}}{O_{sp}} = \frac{2{,}813}{5{,}492} = \underline{0{,}5122}$$

$$\omega_{H_2O} = \frac{O_{H_2O}}{O_{sp}} = \frac{0{,}8752}{5{,}492} = \underline{0{,}1593}$$

$$\omega_{CO_2} = \frac{O_{CO_2}}{O_{sp}} = \frac{0{,}6873}{5{,}492} = \underline{0{,}1251}$$

$$\omega_{Ar} = \frac{O_{Ar}}{O_{sp}} = \frac{0{,}0331}{5{,}492} = \underline{0{,}0060}$$

$$\omega_{SO_2} = \frac{O_{SO_2}}{O_{sp}} = \frac{0{,}0033}{5{,}492} = \underline{0{,}0006}$$

$$\omega_{vz} = \frac{(\alpha - 1) \cdot O_{vz_{min}}}{O_{sp}} = \frac{(1{,}3 - 1) \cdot 3{,}712}{5{,}492} = \underline{0{,}2028}$$

Entalpie spalin pro 1500°C

$$I_{sp}^{1500} = \Sigma\omega_i \cdot i_i = \omega_{N_2} \cdot i_{N_2} + \omega_{H_2O} \cdot i_{H_2O} + \omega_{CO_2} \cdot i_{CO_2} + \omega_{Ar} \cdot i_{Ar} + \omega_{SO_2} \cdot i_{SO_2} + \omega_{vz} \cdot c_p \cdot t$$

$$I_{sp}^{1500} = 0{,}5122 \cdot 2166 + 0{,}1593 \cdot 2779 + 0{,}1251 \cdot 3504 + 0{,}0060 \cdot 1390 + 0{,}0006 \cdot 3590 +$$

$$+ 0{,}2028 \cdot 1{,}519 \cdot 1500 = \underline{2463{,}16\ \mathrm{kJ/m^3}}$$

Entalpie spalin pro 2000°C

$$I_{sp}^{2000} = \Sigma\omega_i \cdot i_i = \omega_{N_2} \cdot i_{N_2} + \omega_{H_2O} \cdot i_{H_2O} + \omega_{CO_2} \cdot i_{CO_2} + \omega_{Ar} \cdot i_{Ar} + \omega_{SO_2} \cdot i_{SO_2} + \omega_{vz} \cdot c_p \cdot t$$

$$I_{sp}^{2000} = 0{,}5122 \cdot 2965 + 0{,}1593 \cdot 3926 + 0{,}1251 \cdot 4844 + 0{,}0060 \cdot 1855 + 0{,}0006 \cdot 4890 +$$

$$+ 0{,}2028 \cdot 1{,}560 \cdot 2000 = \underline{3397{,}184\ \mathrm{kJ/m^3}}$$

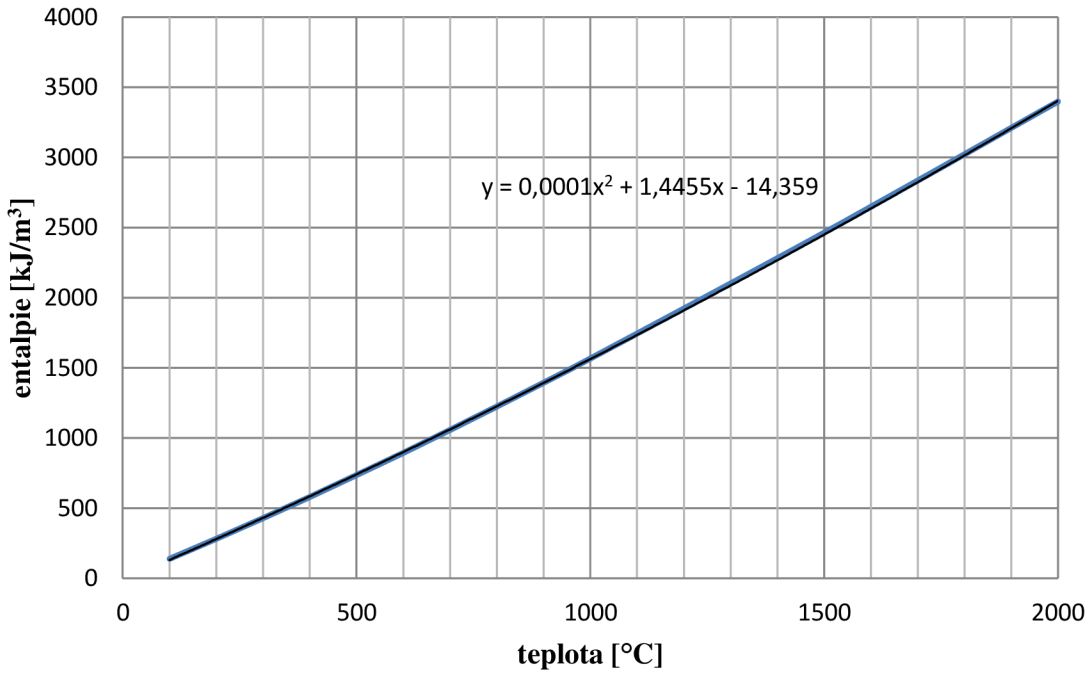

Obr. 5.1.1 *– I-t diagram spalin*

Z vypočtené entalpie spalin ve spalovací komoře I_{sp} se pomocí interpolace určí adiabatická teplota ve spalovací komoře z entalpií pro teploty 1500ºC a 2000ºC, nebo se určí z grafu 5.1.1, kde je možné adiabatickou teplotu vypočíst pomocí spojnice trendu.

Adiabatická teplota ve spalovací komoře je **1564,87°C**.

5.1.2 Poměrná teplota spalin

$$\Theta_0 = \frac{\vartheta_0}{\vartheta_a} = \frac{1}{1 + M \cdot \left(\frac{a_0}{B_0}\right)^{0,6}}$$

ϑ_0	absolutní teplota spalin na výstupu z ohniště	[K]
ϑ_a	teoretická teplota při adiabatickém spalování	[K]

Teplota spalin na výstupu z ohniště

Teoretická teplota ϑ_a [ºC] se určí z užitečného tepla uvolněného při spalování I_u [kJ/kg], které se rovná entalpii spalin při teplotě teoretické a součiniteli přebytku vzduchu na konci ohniště α_0.

Nejprve je nutné zvolit teplotu ϑ_0 [ºC] potřebnou pro předběžný výpočet dále uvedených veličin. Tato teplota byla zvolena ϑ_0 = 850ºC. Po té se dopočte skutečná teplota spalin na výstupu z ohniště. Tyto dvě teploty by se neměly lišit o více jak 50 ºC, v opačném případě je potřeba zvolit jinou vstupní teplotu nebo upravit výšku spalovací komory. V mém případě je rozdíl těchto teplot 5,1 ºC, podmínka je splněna.

$$\vartheta_0 = \frac{\vartheta_a + 273{,}15}{1 + M \cdot \left(\frac{a_0}{B_0}\right)^{0,6}} - 273{,}15 = \frac{1564{,}87 + 273{,}15}{1 + 0{,}59 \cdot \left(\frac{0{,}6922}{0{,}6220}\right)^{0,6}} - 273{,}15 = \underline{855{,}10°C}$$

Teplotě 855,10 ºC odpovídá entalpie **7151,19 kJ/kg** podle tabulky 3.3.2.

5.1.3 Součinitel M

Závisí na poloze maximální teploty plamene x_{pl}, která se odvozuje od umístění hořáků, a na druhu spalovaného paliva. Pro spalování paliva na roštu je hodnota $x_{pl} = 0$.

$$M = 0{,}59 - 0{,}5 \cdot x_{pl} = 0{,}59 - 0{,}5 \cdot 0 = \underline{0{,}59}$$

5.1.4 Boltzmannovo číslo

$$B_0 = \frac{\varphi \cdot M_{pv} \cdot \overline{O_{sp} \cdot C}}{5{,}7 \cdot 10^{-11} \cdot \overline{\psi} \cdot F_{st} \cdot Ta^3} = \frac{0{,}9871 \cdot 1{,}858 \cdot 11{,}449}{5{,}7 \cdot 10^{-11} \cdot 0{,}4275 \cdot 223{,}074 \cdot 1838{,}02^3} = \underline{0{,}6220}$$

φ	součinitel uchování tepla	
M_{pv}	množství paliva skutečně spáleného	
$\overline{O_{sp} \cdot C}$	střední celkové měrné teplo spalin uchování tepla	
$5{,}7 \cdot 10^{-11}$	Boltzmannova konstanta sálání absolutně černého tělesa	
$\overline{\psi}$	střední hodnota součinitele tepelné vodivosti stěn	
F_{st}	celkový povrch stěn ohniště	
Ta	teoretická teplota plamene	[K]

Součinitel uchování tepla

$$\varphi = 1 - \frac{\xi_{sv}}{\eta_k + \xi_{sv}} = 1 - \frac{1{,}18}{90{,}24 + 1{,}18} = \underline{0{,}9871}$$

ξ_{sv}	ztráta sáláním do okolí
η_k	účinnost kotle

Střední celkové měrné teplo spalin

$$\overline{O_{sp} \cdot C} = \frac{I_u - I_0}{\vartheta_a - \vartheta_0} = \frac{14184{,}47 - 6000}{1564{,}87 - 850} = \underline{11{,}449\ \text{kJ/kgK}}$$

I_u	užitečné teplo uvolněné v ohništi
I_0	entalpie spalin na výstupu z ohniště
ϑ_a	adiabatická teplota plamene
ϑ_0	teplota spalin na výstupu z ohniště

Užitečné teplo uvolněné v ohništi

$$I_u = Q_p^p \cdot \frac{100 - \xi_{MN} - \xi_{CN} - \xi_{fi}}{100 - \xi_{MN}} + Q_{vz} = 14043{,}35 \cdot \frac{100 - 1{,}80 - 0{,}275 - 0{,}096}{100 - 1{,}80} + 194{,}29$$

$$I_u = \underline{14184{,}47\ \text{kJ/kg}}$$

ξ_{MN}	ztráta mechanickým nedopalem
ξ_{CN}	ztráta chemickým nedopalem
ξ_{fi}	ztráta citelným teplem tuhých zbytků
Q_{vz}	teplo přivedené do kotle se vzduchem
Q_p^p	teplo přivedené do kotle

Teplo přivedené do kotle se vzduchem

$$Q_{vz} = \frac{361{,}55}{M_{pv}} = \frac{361{,}55}{1{,}86} = \underline{194{,}29\ \text{kJ/kg}}$$

Součinitel tepelné efektivnosti stěn

$$\overline{\psi} = x \cdot \xi = 0{,}95 \cdot 0{,}45 = \underline{0{,}4275}$$

x	úhlový součinitel
ξ	součinitel zanesení stěn ohniště

5.1.5 Stupeň černosti ohniště

$$a_0 = \frac{a_{pl} + (1 - a_{pl}) \cdot \frac{R}{F_{st}}}{1 - (1 - a_{pl}) \cdot (1 - \overline{\psi}) \cdot \left(1 - \frac{R}{F_{st}}\right)} = \frac{0{,}4583 + (1 - 0{,}4583) \cdot \frac{13{,}12}{223{,}07}}{1 - (1 - 0{,}4583) \cdot (1 - 0{,}4275) \cdot \left(1 - \frac{13{,}12}{223{,}07}\right)}$$

$$a_0 = \underline{0{,}6922}$$

a_{pl}	efektivní stupeň černosti
R	plocha hořící vrstvy paliva na roštu
F_{st}	celkový povrch stěn ohniště
$\overline{\psi}$	střední hodnota součinitele tepelné vodivosti stěn

Plocha hořící vrstvy paliva na roštu

$$R = a \cdot b = 3{,}24 \cdot 4{,}05 = \underline{13{,}12\ \text{m}^2}$$

Efektivní stupeň černosti plamene

$$a_{pl} = 1 - e^{-kps} = 1 - e^{-2{,}1167 \cdot 0{,}1013 \cdot 2{,}8588} = \underline{0{,}4583}$$

k	součinitel zeslabení sálání
p	tlak v ohništi, u kotlů bez přetlaků se bere p = 0,1 MPa
s	účinná tloušťka sálavé vrstvy

Účinná tloušťka sálavé vrstvy

$$s = 3{,}6 \cdot \frac{V_0}{F_{st}} = 3{,}6 \cdot \frac{177{,}147}{223{,}074} = \underline{2{,}8588\,\mathrm{m}}$$

V_0 aktivní objem ohniště
F_{st} celkový povrch stěn ohniště

Součinitel zeslabení sálání

$$k = k_{sp} \cdot r_{sp} + k_p \cdot \mu + 10 \cdot k_k \cdot \chi_1 \cdot \chi_2$$

$$k = 1{,}7353 + 0{,}2313 + 10 \cdot 1 \cdot 0{,}5 \cdot 0{,}03 = \underline{2{,}1167\,\mathrm{m^{-1} \cdot MPa^{-1}}}$$

k_k součinitel zeslabení sálání koksovými částicemi, $k_k = 1$
χ_1 hodnota závislá na druhu paliva, $\chi_1 = 0{,}5$
χ_2 hodnota závislá na způsobu spalování, $\chi_2 = 0{,}03$

Součinitel zeslabení sálání popílkovými částicemi

$$k_p \cdot \mu = \frac{43}{\sqrt[3]{T_0^2 \cdot d^2}} \cdot \mu = \frac{43}{\sqrt[3]{850^2 \cdot 20^2}} \cdot 4{,}2832 = \underline{0{,}2313\,\mathrm{m^{-1} \cdot MPa^{-1}}}$$

μ střední hmotová koncentrace popílku ve spalinách
d střední efektivní průměr částeček popílku, $d = 20\ \mu\mathrm{m}$

Součinitel zeslabení sálání nesvítivými tříatomovými plyny

$$k_{sp} \cdot r_{sp} = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot r_{H_2O}}{3{,}16 \cdot \sqrt{p_{sp} \cdot s}} - 1 \right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{T_0}{1000} \right) \cdot r_{sp}$$

$$k_{sp} \cdot r_{sp} = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot 0{,}1593}{3{,}16 \cdot \sqrt{0{,}0288 \cdot 2{,}8588}} - 1 \right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{850 + 273{,}15}{1000} \right) \cdot 0{,}2851$$

$$k_{sp} \cdot r_{sp} = \underline{1{,}7353\,\mathrm{m^{-1} \cdot MPa^{-1}}}$$

r_{sp} objemová část tříatomových plynů
T_0 teplota na konci ohniště
s účinná tloušťka sálavé vrstvy
p_{sp} celkový parciální tlak

5.2 Množství tepla odevzdaného v ohništi do stěn

$$Q_s = \varphi \cdot (I_u - I_o) = 0{,}9870 \cdot (14184{,}47 - 7157{,}19) = \underline{6942{,}492\,\mathrm{kJ/kg}}$$

φ součinitel uchování tepla
I_u teplo uvolněné ve spalovací komoře
I_0 entalpie spalin na výstupu z ohniště (pro 855,10 °C)

Střední tepelné zatížení stěn ohniště

$$\bar{q} = \frac{Q_s \cdot M_{pv}}{F_{ús}} = \frac{6942{,}492 \cdot 1{,}858}{199{,}45} = \underline{64{,}666\ \mathrm{kW/m^2}}$$

M_{pv} množství paliva skutečně spáleného
$F_{ús}$ účinná sálavá plocha stěn ohniště

6 Výpočet teplosměnných ploch

Na základě požadavků pro páru, vodu se navrhnou teplosměnné plochy kotle. Výpočtové parametry jsou teplota, tlak, entalpie. Pro tento výpočet je použit program X Steam [6]. Po výpočtu je možné sestavit pilový diagram.

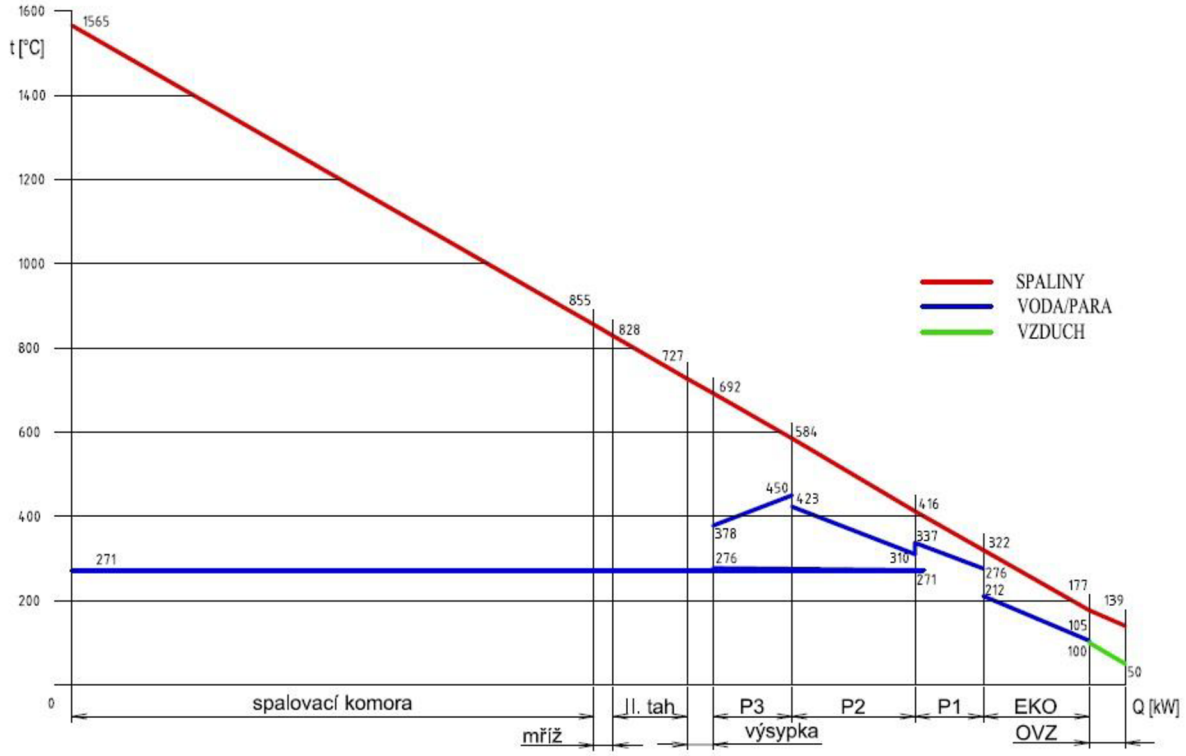

Obr. 6.1 *– Pilový diagram (Q-t diagram)*

Tlakové ztráty jednotlivých teplosměnných ploch:

Požadovaný tlak přehřáté páry	p_{p3out}	[MPa]	5
Tlaková ztráta v přehříváku 3	Δp_{p3}	[MPa]	0,2
Tlaková ztráta v přehříváku 2	Δp_{p2}	[MPa]	0,2
Tlaková ztráta v přehříváku 1	Δp_{p1}	[MPa]	0,2
Tlaková ztráta v závěsných trubkách	Δp_{zt}	[MPa]	0,05
Tlaková ztráta ve výparníku	$\Delta p_{výp}$	[MPa]	0
Tlaková ztráta v ekonomizéru	Δp_{eko}	[MPa]	0,4
Tlak napájecí vody	p_{nv}	[MPa]	6,05

Tab. 6.1 *– Tlakové ztráty*

6.1 Napájecí voda

Pro návrh napájecího čerpadla je nutné dopočíst tlak napájecí vody, který se určí na základě tlakových ztrát jednotlivých ploch.

Tlak napájecí vody

$$p_{nv} = p_{p3out} + \Delta p_{p3} + \Delta p_{p2} + \Delta p_{p1} + \Delta p_{zt} + \Delta p_{výp} + \Delta p_{eko}$$

$$p_{nv} = 5 + 0{,}2 + 0{,}2 + 0{,}2 + 0{,}05 + 0 + 0{,}4 = \underline{6{,}05\,MPa}$$

Teplota napájecí vody

$$t_{nv} = \underline{105\,°C}$$

Entalpie napájecí vody

$$i_{nv} = f\,(p_{nv}; t_{nv}) = \underline{444{,}60\,kJ/kg}$$

6.2 Přehřívák 3

Pro návrh přehříváku 3 jako jednu maximální teplosměnnou plochu uvažuji entalpický spád Δi_{p3} = 180 kJ/kg.

Tlak páry na výstupu

$$p_{p3out} = \underline{5\,MPa}$$

Teplota páry na výstupu

$$t_{p3out} = \underline{450\,°C}$$

Entalpie páry na výstupu

$$i_{p3out} = f\,(p_{p3out}; t_{p3out}) = \underline{3317{,}03\,kJ/kg}$$

Tlak páry na vstupu

$$p_{p3in} = \underline{5{,}2\,MPa}$$

Entalpie páry na vstupu

$$i_{p3in} = i_{p3out} - \Delta i_{p3} = 3317{,}03 - 180 = \underline{3137{,}03\,kJ/kg}$$

Teplota páry na vstupu

$$t_{p3in} = f\,(p_{p3in}; i_{p3in}) = \underline{377{,}76\,°C}$$

Spotřebované teplo

$$Q_{p3} = M_{pp} \cdot \Delta i_{p3} = 8{,}33 \cdot 180 = \underline{1500\,kW}$$

6.3 Přehřívák 2

Přehřívák 2 byl navrhnut jako dvě maximální teplosměnné plochy, proto entalpický spád uvažuji Δi_{p2} = 306 kJ/kg. Dále je mezi přehřívákem 3 a 2 umístěna regulace teploty přehřáté páry vstřikem napájecí vody, který uvažuji 4 % z celkového množství přehřáté páry.

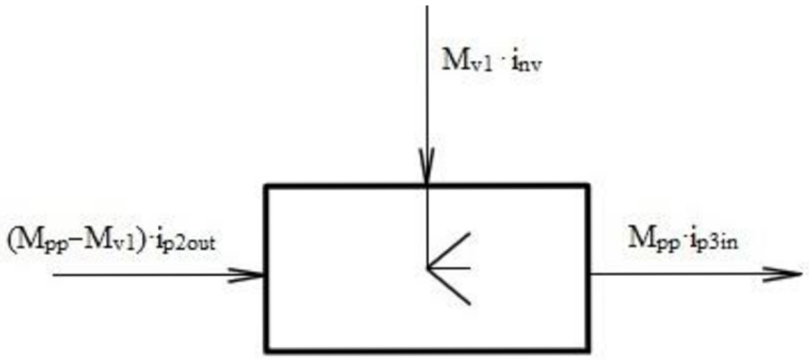

Obr. 6.3.1 *– Vstřik napájecí vody mezi P3 a P2*

Tlak páry na výstupu

$$p_{p2out} = \underline{5{,}2\,\mathrm{MPa}}$$

Entalpie páry na výstupu

Množství vstřiku napájecí vody

$$M_{v1} = 0{,}04 \cdot M_{pp} = 0{,}04 \cdot 8{,}33 = \underline{0{,}33\,\mathrm{kg/s}}$$

Bilanční rovnice

$$(M_{pp} - M_{v1}) \cdot i_{p2out} + M_{v1} \cdot i_{nv} = M_{pp} \cdot i_{p3in}$$

$$i_{p2out} = \frac{M_{pp} \cdot i_{p3in} - M_{v1} \cdot i_{nv}}{M_{pp} - M_{v1}} = \frac{8{,}33 \cdot 3137{,}03 - 0{,}33 \cdot 444{,}60}{8{,}33 - 0{,}33} = \underline{3249{,}22\,\mathrm{kJ/kg}}$$

Teplota páry na výstupu

$$t_{p2out} = f\,(p_{p2out}; i_{p2out}) = \underline{422{,}96\,°\mathrm{C}}$$

Tlak páry na vstupu

$$p_{p2in} = \underline{5{,}4\,\mathrm{MPa}}$$

Entalpie páry na vstupu

$$i_{p2in} = i_{p2out} - \Delta i_{p2} = 3249{,}22 - 306 = \underline{2943{,}22\,\mathrm{kJ/kg}}$$

Teplota páry na vstupu

$$t_{p2in} = f\,(p_{p2in}; i_{p2in}) = \underline{310{,}19\,°\mathrm{C}}$$

Spotřebované teplo

$$Q_{p2} = (M_{pp} - M_{v1}) \cdot \Delta i_{p2} = (8{,}33 - 0{,}33) \cdot 306 = \underline{2365\,\mathrm{kW}}$$

6.4 Přehřívák 1

Mezi přehřívákem 2 a 1 je umístěna regulace teploty přehřáté páry vstřikem napájecí vody, který uvažuji 3 % z celkového množství přehřáté páry.

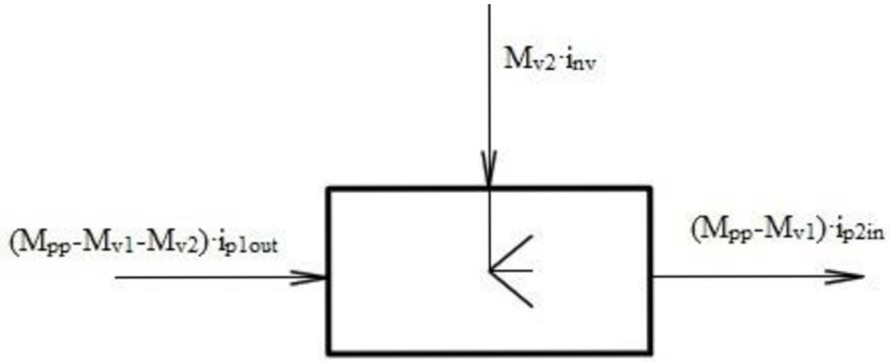

Obr. 6.4.1 *– Vstřik napájecí vody mezi P2 a P1*

Tlak páry na výstupu

$$p_{p1out} = \underline{5{,}4\,\mathrm{MPa}}$$

Entalpie páry na výstupu

Množství vstřiku napájecí vody

$$M_{v2} = 0{,}03 \cdot M_{pp} = 0{,}03 \cdot 8{,}33 = \underline{0{,}25\,\mathrm{kg/s}}$$

Bilanční rovnice

$$(M_{pp} - M_{v1} - M_{v2}) \cdot i_{p1out} + M_{v2} \cdot i_{nv} = (M_{pp} - M_{v1}) \cdot i_{p2in}$$

$$i_{p1out} = \frac{(M_{pp} - M_{v1}) \cdot i_{p2in} - M_{v2} \cdot i_{nv}}{M_{pp} - M_{v1} - M_{v2}} = \frac{(8{,}33 - 0{,}33) \cdot 2943{,}22 - 0{,}25 \cdot 444{,}60}{8{,}33 - 0{,}33 - 0{,}25}$$

$$i_{p1out} = \underline{3023{,}82\,\mathrm{kJ/kg}}$$

Teplota páry na výstupu

$$t_{p1out} = f\,(p_{p1out}; i_{p1out}) = \underline{337{,}25\,°\mathrm{C}}$$

Tlak páry na vstupu

$$p_{p1in} = \underline{5{,}6\,\mathrm{MPa}}$$

Entalpie páry na vstupu

$$i_{p1in} = i_{zt} = \underline{2811{,}82\,\mathrm{kJ/kg}}$$

Teplota páry na vstupu

$$t_{p1in} = t_{zt} = \underline{276{,}26\,°\mathrm{C}}$$

Spotřebované teplo

$$Q_{p1} = (M_{pp} - M_{v1} - M_{v2}) \cdot \Delta i_{p1} = (8{,}33 - 0{,}33 - 0{,}25) \cdot 212 = \underline{1643\,\mathrm{kW}}$$

6.5 Závěsné trubky

Závěsné trubky jsou umístěny ve III. tahu za účelem podpory zavěšení trubkových svazků přehříváků. Jsou napájené z bubnu sytou parou, pára dále vstupuje do přehříváku 1. Teplotní spád závěsných trubek se má pohybovat kolem 5 ºC.

Tlak páry na výstupu

$$p_{ZTout} = \underline{5{,}6\,MPa}$$

Teplota páry na výstupu

$$t_{ZTout} = t_{výp} + 4{,}56 = \underline{276{,}26\,°C}$$

Entalpie páry na výstupu

$$i_{ZTout} = f\,(p_{ZTout}; t_{ZTout}) = \underline{2811{,}82\,kJ/kg}$$

Tlak páry na vstupu

$$p_{ZTin} = \underline{5{,}65\,MPa}$$

Teplota páry na vstupu

$$t_{ZTin} = t_{výp} = \underline{271{,}69\,°C}$$

Entalpie páry na vstupu

$$i_{ZTin} = i_{VÝPout} = \underline{2788{,}24\,kJ/kg}$$

Spotřebované teplo

$$Q_{ZT} = (M_{pp} - M_{v1} - M_{v2}) \cdot \Delta i_{ZT} = (8{,}33 - 0{,}33 - 0{,}25) \cdot 23{,}58 = \underline{182{,}76\,kW}$$

6.6 Výparník

Výparník je tvořen membránovými stěnami v I, II. a III. tahu, membránovými stěnami u výsypky mezi II a III tahem, dále mříží na výstupu ze spalovací komory. Probíhá zde fázová přeměna ze syté kapaliny na sytou páru. Teplota ani tlak se v tomto případě nemění.

Tlak páry na vstupu a výstupu

$$p_{výp} = \underline{5{,}65\,MPa}$$

Teplota páry na vstupu a výstupu

$$t_{výp} = f\,(p_{výp}) = \underline{271{,}69\,°C}$$

Entalpie syté páry na výstupu

$$i''_{výp} = f\,(p_{výp}) = \underline{2788{,}24\,kJ/kg}$$

Entalpie syté kapaliny na vstupu

$$i'_{výp} = f\,(p_{výp}) = \underline{1193{,}72\,kJ/kg}$$

Spotřebované teplo

$$Q_{výp} = (M_{pp} - M_{v1} - M_{v2}) \cdot \Delta i_{výp} = (8{,}33 - 0{,}33 - 0{,}25) \cdot 1594{,}51 = \underline{12357{,}46\,kW}$$

6.7 Ekonomizér

V ekonomizéru dochází k ohřátí napájecí vody před vstupem do výparníku. Navrhovaný nedohřev vody oproti teplotě ve výparníku je 60 ºC.

Tlak vody na výstupu

$$p_{EKOout} = \underline{5{,}65\,MPa}$$

Teplota vody na výstupu

$$t_{EKOout} = t_{výp} - 60 = \underline{211{,}69\,°C}$$

Entalpie vody na výstupu

$$i_{EKOout} = f\,(p_{EKOout}; t_{EKOout}) = \underline{906{,}63\,kJ/kg}$$

Tlak páry na vstupu

$$p_{EKOin} = \underline{6{,}05\,MPa}$$

Teplota páry na vstupu

$$t_{EKOin} = \underline{105\,°C}$$

Entalpie páry na vstupu

$$i_{EKOin} = f\,(p_{EKOin}; t_{EKOin}) = \underline{444{,}60\,kJ/kg}$$

Spotřebované teplo

$$Q_{EKO} = (M_{pp} - M_{v1} - M_{v2}) \cdot \Delta i_{EKO} = (8{,}33 - 0{,}33 - 0{,}25) \cdot 462{,}02 = \underline{3580{,}67\,kW}$$

6.8 Celkové potřebné teplo

$$Q_C = Q_{p3} + Q_{p2} + Q_{p1} + Q_{ZT} + Q_{výp} + Q_{EKO}$$

$$Q_C = 1500 + 2448 + 1643 + 182{,}76 + 12357{,}46 + 3580{,}67 = \underline{21711{,}89\,kW}$$

6.9 Přehled

Teplosměnná plocha		Teplota	Tlak	Entalpie	Tepelný výkon
		[ºC]	[MPa]	[kJ/kg]	[kW]
Přehřívák 3	výstup	450,00	5,0	3317,03	1500
	vstup	377,76	5,2	3137,03	
Přehřívák 2	výstup	422,96	5,2	3249,22	2448
	vstup	310,19	5,4	2943,22	
Přehřívák 1	výstup	337,25	5,4	3023,82	1643
	vstup	276,26	5,6	2811,82	
Závěsné trubky	výstup	276,26	5,6	2811,82	182,76
	vstup	271,70	5,65	2788,24	
Výparník	výstup	271,69	5,65	2788,24	12357,46
	vstup	271,69	5,65	1193,72	
Ekonomizér	výstup	211,68	5,65	906,63	3580,67
	vstup	105,00	6,05	444,60	

Tab. 6.9.1 *– Výpočtové parametry páry/vody*

7 Výpočet I. tahu

Teplota v ohništi

$$t_{sp1} = \underline{1564{,}87\,°C}$$

$$\Rightarrow I_{sp1} = \underline{2584{,}35\,kJ/m^3}$$

Teplota na konci I. tahu

$$t_{sp2} = \underline{855{,}10\,°C}$$

$$\Rightarrow I_{sp2} = \underline{1360{,}83\,kJ/m^3}$$

Střední teplota spalin

$$t_{stř} = \frac{t_{sp1} + t_{sp2}}{2} = \frac{1564{,}87 + 855{,}10}{2} = \underline{1209{,}99\,°C}$$

$$\Rightarrow T = \underline{1483{,}14\,K}$$

Rozměry I. tahu

- Šířka spalovací komory : a = 3,24m
- Hloubka spalovací komory: b = 4,05 m
- Výška spalovací komory: c = 13,5 m
- Výška mříže: c_m = 2,4 m

Rychlost proudění spalin

$$w_{sp} = \frac{O_{sp} \cdot M_{pv}}{a \cdot b} \cdot \frac{273{,}15 + t_{stř}}{273{,}15}$$

$$w_{sp} = \frac{5{,}492 \cdot 1{,}858}{3{,}24 \cdot 4{,}05} \cdot \frac{273{,}15 + 1209{,}99}{273{,}15} = \underline{4{,}22\,m/s}$$

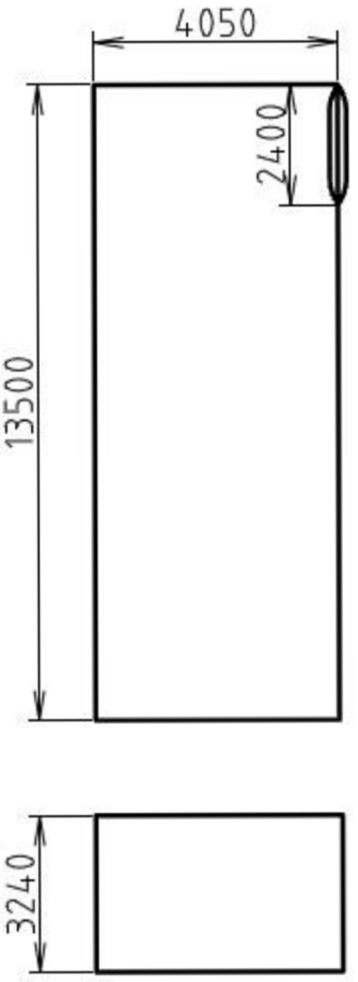

Obr. 7.1 *– Rozměry I. tahu*

Teplo předané ve výparníku

$$Q = O_{sp} \cdot M_{pv} \cdot (I_{sp1} - I_{sp2}) = 5{,}492 \cdot 1{,}858 \cdot (2584{,}35 - 1360{,}83) = \underline{12484{,}60\,kW}$$

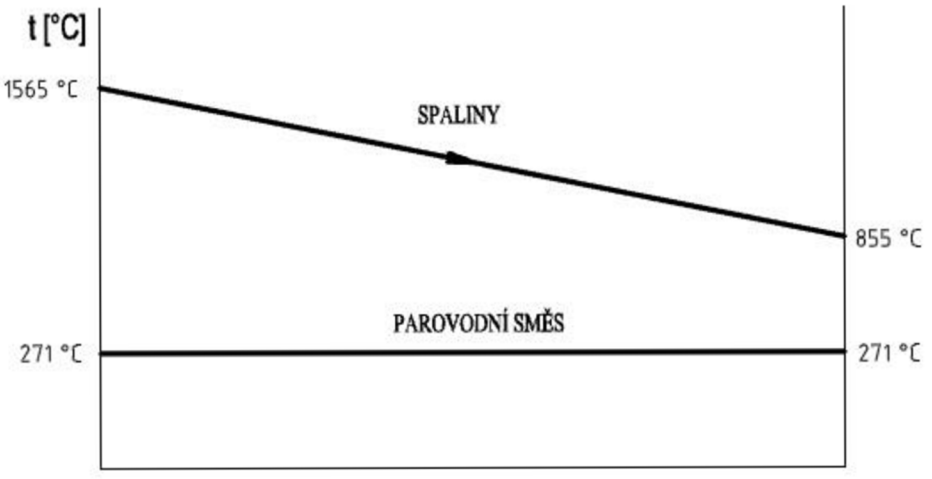

Obr. 7.2 *– Tepelné schéma I. tahu*

8 Mříž

Mříž je teplosměnná plocha mezi I. a II. tahem. Je tvořena trubkami výparníku o průměru 60 mm stejně jako v I. tahu, jen v místě plochy mříže chybí praporky mezi trubkami. Trubky jsou vyhnuté tak, aby byly 3 za sebou ve směru proudění spalin (Obr 8.1). Nejprve si zvolím rychlost proudění spalin, dopočítám potřebnou výšku rozvolnění mříže a potom rychlost proudění spalin kontroluji, neměla by přesáhnout 7 m/s.

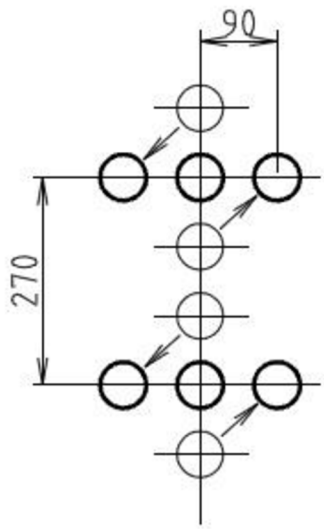

***Obr. 8.1** – Schéma rozvolnění*

Teplota spalin na vstupu

$$t_{sp1} = \underline{855{,}10\,°C}$$

$$\Rightarrow I_{sp1} = \underline{1360{,}83\,kJ/m^3}$$

Teplota spalin na výstupu

$$t_{sp2} = \underline{828{,}45\,°C}$$

Střední teplota spalin

$$t_{stř} = \frac{t_{sp1} + t_{sp2}}{2} = \frac{855{,}10 + 828{,}45}{2} = \underline{841{,}77\,°C} \qquad \Rightarrow T = \underline{1114{,}92\,K}$$

Teoretická rychlost proudění spalin	w = 7 m/s
Počet trubek v jedné řadě	n_{tr} = 12
Počet řad	$n_{řad}$ = 3
Průměr trubek	d = 0,06 m

Výpočet výšky rozvolnění

$$c_m = \frac{O_{sp} \cdot M_{pv}}{w_{sp} \cdot (a - n_{tr} \cdot d)} \cdot \frac{273{,}15 + t_{stř}}{273{,}15} = \frac{5{,}492 \cdot 1{,}858}{7 \cdot (3{,}24 - 12 \cdot 0{,}06)} \cdot \frac{273{,}15 + 841{,}77}{273{,}15} = \underline{2{,}36\,m}$$

Volím tuto výšku rozvolnění $\Rightarrow c_m = \underline{2{,}4\,m}$

Přepočet rychlosti proudění spalin

$$w_{sp} = \frac{O_{sp} \cdot M_{pv}}{c \cdot (a - n_{tr} \cdot d)} \cdot \frac{273{,}15 + t_{stř}}{273{,}15} = \frac{5{,}492 \cdot 1{,}858}{2{,}4 \cdot (3{,}24 - 12 \cdot 0{,}06)} \cdot \frac{273{,}15 + 841{,}77}{273{,}15} = \underline{6{,}89\ \text{m/s}}$$

8.1 Součinitel přestupu tepla

8.1.1 Součinitel přestupu tepla konvekcí

Výpočet součinitele přestupu tepla konvekcí je pro příčné proudění spalin a pro uspořádání trubek za sebou. Trubky jsou hladké.

$$\alpha_k = 0{,}2 \cdot c_z \cdot c_s \cdot \frac{\lambda}{d} \cdot \left(\frac{w_{sp} \cdot d}{\nu}\right)^{0{,}65} \cdot Pr^{0{,}33}$$

$$\alpha_k = 0{,}2 \cdot 0{,}9225 \cdot 0{,}8359 \cdot \frac{0{,}0961}{0{,}06} \cdot \left(\frac{6{,}89 \cdot 0{,}06}{0{,}000138}\right)^{0{,}65} \cdot 0{,}608^{0{,}33} = \underline{38{,}106\ \text{W/m}^2\text{K}}$$

Korekční součinitel na počet řad svazku v podélném směru

$$c_z = 0{,}91 + 0{,}0125 \cdot (n_{řad} - 2) = 0{,}91 + 0{,}0125 \cdot (3 - 2) = \underline{0{,}9225}$$

Korekční součinitel v závislosti na poměrné přímé rozteči trubek a podélné rozteči

$$c_s = \left[1 + (2 \cdot \sigma_1 - 3) \cdot \left(1 - \frac{\sigma_2}{2}\right)\right]^{-2} = \left[1 + (2 \cdot 4{,}5 - 3) \cdot \left(1 - \frac{1{,}5}{2}\right)\right]^{-2} = \underline{0{,}8359}$$

$$\sigma_1 = \frac{s_1}{d} = \frac{0{,}27}{0{,}06} = \underline{4{,}5}$$

$$\sigma_2 = \frac{s_2}{d} = \frac{0{,}09}{0{,}06} = \underline{1{,}5}$$

Vlastnosti spalin pro střední teplotu spalin

Součinitel tepelné vodivosti	$\lambda = 0{,}0961$ W/mK
Kinematická viskozita	$\nu = 0{,}000138$ m^2/s
Prandtlovo číslo	$Pr = 0{,}608$

8.1.2 Součinitel přestupu tepla sáláním pro zaprášené spaliny

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{a_{st} + 1}{2} \cdot a \cdot T^3 \cdot \frac{1 - \left(\frac{T_z}{T}\right)^4}{1 - \frac{T_z}{T}}$$

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{0{,}8 + 1}{2} \cdot 0{,}184 \cdot 1114{,}92^3 \cdot \frac{1 - \left(\frac{624{,}85}{1114{,}92}\right)^4}{1 - \frac{624{,}85}{1114{,}92}} = \underline{26{,}758\ \text{W/m}^2\text{K}}$$

Absolutní teplota zaneseného povrchu plochy

Pro výpočet mříže na výstupu z ohniště se volí Δt = 80 °C.

$$T_z = 273{,}15 + t_{syt} + \Delta t = 273{,}15 + 271{,}69 + 80 = \underline{624{,}85\,K}$$

Stupeň černosti povrchu stěn

$$a_{st} = \underline{0{,}8}$$

Stupeň černosti ohniště

$$a = 1 - e^{-k \cdot p \cdot s} = 1 - e^{-4{,}880 \cdot 100{,}41} = \underline{0{,}183}$$

Součinitel zeslabení sálání nesvítivými tříatomovými plyny

$$k = k_{sp} \cdot r_{sp} = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot r_{H_2O}}{3{,}16 \cdot \sqrt{p_{sp} \cdot s}} - 1 \right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{T}{1000} \right) \cdot r_{sp}$$

$$k = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot 0{,}1593}{3{,}16 \cdot \sqrt{0{,}0285 \cdot 0{,}41}} - 1 \right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{1114{,}92}{1000} \right) \cdot 0{,}2851 = \underline{4{,}880\,m^{-1} \cdot MPa^{-1}}$$

Celkový parciální tlak tříatomových plynů

$$p_{sp} = p \cdot r_{sp} = 0{,}1 \cdot 0{,}2851 = \underline{0{,}0285\,MPa}$$

Efektivní tloušťka sálavé vrstvy pro svazky z hladkých trubek

$$s = 0{,}9 \cdot d \cdot \left(\frac{4}{\pi} \cdot \frac{s_1 \cdot s_2}{d^2} - 1 \right) = 0{,}9 \cdot 0{,}06 \cdot \left(\frac{4}{\pi} \cdot \frac{0{,}27 \cdot 0{,}09}{0{,}06^2} - 1 \right) = \underline{0{,}41\,m}$$

8.1.3 Celkový součinitel přestupu tepla

$$\alpha_c = \alpha_k + \alpha_s = 38{,}106 + 26{,}758 = \underline{64{,}864\ W/m^2K}$$

8.2 Součinitel prostupu tepla

$$k = \frac{\alpha_c}{1 + \varepsilon \cdot \alpha_c} = \frac{64{,}864}{1 + 0{,}0045 \cdot 64{,}864} = \underline{50{,}209\ W/m^2K}$$

ε součinitel zanesení výhřevné plochy [$m^2 \cdot K/W$]
dle konzultací voleno ε = 0,0045 $m^2 \cdot K/W$

Teplo odebrané spalinám mříží

$$Q = k \cdot S \cdot \Delta t \cdot 10^{-3} = 50{,}209 \cdot 16{,}286 \cdot 569{,}99 \cdot 10^{-3} = \underline{466{,}08\,kW}$$

Teplosměnná plocha mříže

$$S = \pi \cdot d \cdot c_m \cdot n_{tr} \cdot n_{řad} = \pi \cdot 0{,}06 \cdot 2{,}4 \cdot 12 \cdot 3 = \underline{16{,}286\,m^2}$$

Střední teplotní logaritmický spád

$$\Delta t = \frac{\Delta t_1 - \Delta t_2}{\ln \frac{\Delta t_1}{\Delta t_2}} = \frac{583{,}42 - 556{,}77}{\ln \frac{583{,}42}{556{,}77}} = \underline{569{,}99\,°C}$$

$$\Delta t_1 = t_{sp1} - t_{syt} = 855{,}10 - 271{,}69 = \underline{583{,}42\,°C}$$

$$\Delta t_2 = t_{sp2} - t_{syt} = 828{,}45 - 271{,}69 = \underline{556{,}77\,°C}$$

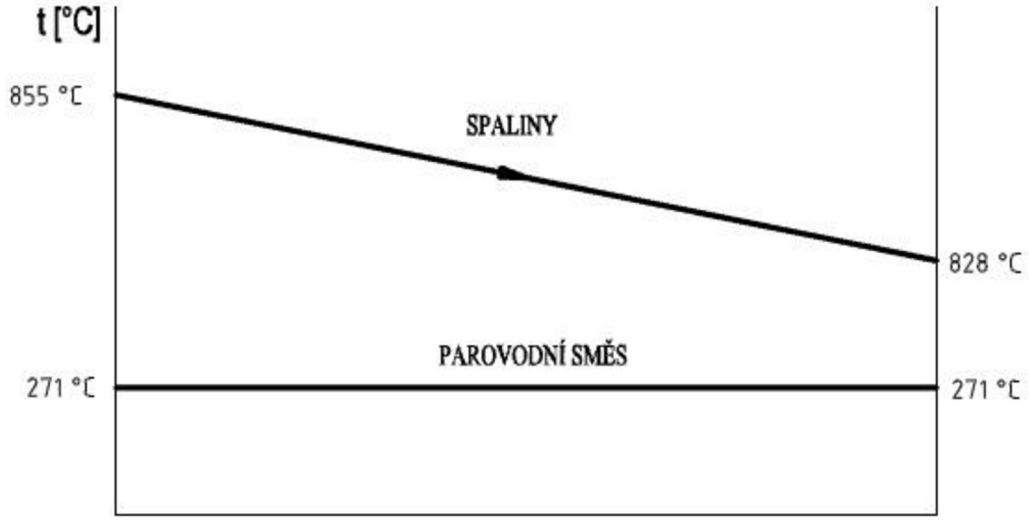

Obr. 8.2.1 *– Tepelné schéma mříže*

8.3 Výsledná teplota spalin na výstupu z mříže

Teplo spalin na výstupu

$$Q_{sp2} = Q_{sp1} - Q = 13885{,}72 - 466{,}08 = \underline{13419{,}63\,kW}$$

Teplo spalin na vstupu

$$Q_{sp1} = I_{sp1} \cdot O_{sp} \cdot M_{pv} = 1360{,}83 \cdot 5{,}492 \cdot 1{,}858 = \underline{13885{,}72\,kW}$$

Entalpie a skutečná teplota výstupních spalin

$$I_{sp2} = \frac{Q_{sp2}}{O_{sp} \cdot M_{pv}} = \frac{13419{,}63}{5{,}492 \cdot 1{,}858} = \underline{1315{,}15\,kJ/m^3}$$

$$\Rightarrow t_{sp2} = \underline{828{,}45\,°C}$$

Skutečná teplota výstupních spalin se od odhadované téměř neliší. Rozdíl je $3{,}2 \cdot 10^{-7}$ °C.

9 Výpočet II. tahu

II. tah je tvořen membránovými stěnami stejně jako tah I, je to prostor od spalinové mříže až po výsypku. Nejsou v něm umístěny žádné jiné teplosměnné plochy. Hloubka se určí tak, aby se rychlost spalin pohybovala mezi 6 – 7 m/s a zároveň byla násobkem rozteče mezi výparníkovými trubkami.

Teplota spalin na vstupu

$$t_{sp1} = \underline{828{,}45\,°C}$$

$$\Rightarrow I_{sp1} = \underline{1315{,}15\,kJ/m^3}$$

Teplota spalin na výstupu

$$t_{sp2} = \underline{727{,}40\,°C}$$

Střední teplota spalin

$$t_{stř} = \frac{t_{sp1} + t_{sp2}}{2} = \frac{828{,}45 + 727{,}40}{2} = \underline{777{,}92\,°C}$$

$$\Rightarrow T = \underline{1051{,}07\,K}$$

Teoretická rychlost proudění spalin w = 7 m/s

Teoretický plošný průřez spalin

$$S_{teor} = \frac{O_{sp} \cdot M_{pv}}{w_{sp}} \cdot \frac{273{,}15 + t_{stř}}{273{,}15}$$

$$S_{teor} = \frac{5{,}492 \cdot 1{,}858}{7} \cdot \frac{273{,}15 + 777{,}92}{273{,}15} = \underline{5{,}61\,m^2}$$

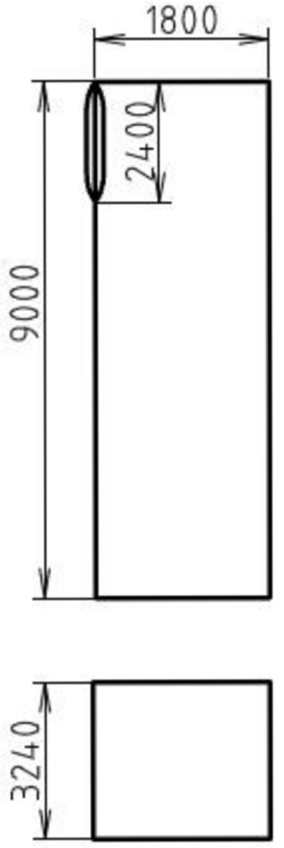

Obr. 9.1 *– Rozměry II. tahu*

Hloubka II. tahu

$$b_{II} = \frac{S_{teor}}{a} = \frac{5{,}61}{3{,}24} = \underline{1{,}73\,m}$$

Volím hloubku II. tahu $\Rightarrow b_{II} = \underline{1{,}8\,m}$

Rozměry II. tahu

- Šířka: a = 3,24 m
- Hloubka: b_{II} =1,8 m
- Výška po výsypku: c_{II} = 9 m
- Výška mříže: c_m = 2,4 m

Přepočet rychlosti proudění spalin

$$w_{sp} = \frac{O_{sp} \cdot M_{pv}}{S} \cdot \frac{273{,}15 + t_{stř}}{273{,}15} = \frac{5{,}492 \cdot 1{,}858}{5{,}83} \cdot \frac{273{,}15 + 777{,}92}{273{,}15} = \underline{6{,}73\,m/s}$$

Plošný průřez spalin

$$S = a \cdot b_{II} = 3{,}24 \cdot 1{,}8 = \underline{5{,}83\,m^2}$$

9.1 Součinitel přestupu tepla pro membránové stěny

9.1.1 Konvekcí pro podélné proudění

$$\alpha_k = 0{,}023 \cdot \frac{\lambda}{d_e} \cdot \left(\frac{w_{sp} \cdot d_e}{\nu}\right)^{0,8} \cdot Pr^{0,4}$$

$$\alpha_k = 0{,}023 \cdot \frac{0{,}0921}{2{,}31} \cdot \left(\frac{6{,}73 \cdot 2{,}31}{0{,}000127}\right)^{0,8} \cdot 0{,}612^{0,4} = \underline{8{,}857\ W/m^2K}$$

Ekvivalentní průměr spalin

$$d_e = \frac{4 \cdot S}{O} = \frac{4 \cdot 5{,}83}{10{,}08} = \underline{2{,}31\,m}$$

Obvod kanálu

$$O = 2 \cdot (a + b_{II}) = 2 \cdot (3{,}24 + 1{,}8) = \underline{10{,}08\,m}$$

Vlastnosti spalin pro střední teplotu spalin

Součinitel tepelné vodivosti	$\lambda = 0{,}0921$ W/mK
Kinematická viskozita	$\nu = 0{,}000127$ m^2/s
Prandtlovo číslo	Pr = 0,612

9.1.2 Sáláním pro zaprášené spaliny

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{a_{st} + 1}{2} \cdot a \cdot T^3 \cdot \frac{1 - \left(\frac{T_z}{T}\right)^4}{1 - \frac{T_z}{T}}$$

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{0{,}8 + 1}{2} \cdot 0{,}349 \cdot 1051{,}07^3 \cdot \frac{1 - \left(\frac{619{,}02}{1051{,}07}\right)^4}{1 - \frac{619{,}02}{1051{,}07}} = \underline{44{,}552\ W/m^2K}$$

Absolutní teplota zaneseného povrchu stěn

$$T_z = 273{,}15 + (t_{syt} + \varepsilon \cdot q) = 273{,}15 + (271{,}69 + 0{,}003 \cdot 21196{,}8) = \underline{619{,}02\,K}$$

ε	součinitel zanesení výhřevné plochy dle konzultací voleno $\varepsilon = 0{,}003$ m^2·K/W	[m^2·K/W]

Měrné zatížení II. tahu

Určí se z předběžného tepla, které odevzdají spaliny ve II. tahu a z účinné sálavé plochy stěn.

$$q = \frac{Q_{12}}{F_{ús}} \cdot 10^3 = \frac{O_{sp} \cdot M_{pv} \cdot \Delta I_{sp}}{(F_{st} - a \cdot c_m - a \cdot b_{II}) \cdot x_{st}} \cdot 10^3$$

$$q = \frac{5{,}492 \cdot 1{,}858 \cdot 173{,}21}{(101{,}38 - 3{,}24 \cdot 2{,}4 - 3{,}24 \cdot 1{,}8) \cdot 0{,}95} \cdot 10^3 = \underline{21196{,}8\ \mathrm{W/m^2}}$$

$$\Delta I_{sp} = I_{sp}^{828} - I_{sp}^{727} = 1315{,}15 - 1141{,}95 = \underline{173{,}21\ \mathrm{kJ/m^3}}$$

Stupeň černosti povrchu stěn

$$a_{st} = \underline{0{,}8}$$

Stupeň černosti ohniště

$$a = 1 - e^{-k \cdot p \cdot s} = 1 - e^{-2{,}300{,}101{,}84} = \underline{0{,}349}$$

Součinitel zeslabení sálání nesvítivými tříatomovými plyny

$$k = k_{sp} \cdot r_{sp} = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot r_{H_2O}}{3{,}16 \cdot \sqrt{p_{sp} \cdot s}} - 1 \right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{T}{1000} \right) \cdot r_{sp}$$

$$k = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot 0{,}1593}{3{,}16 \cdot \sqrt{0{,}0285 \cdot 1{,}84}} - 1 \right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{1051{,}07}{1000} \right) \cdot 0{,}2851 = \underline{2{,}30\ \mathrm{m^{-1} \cdot MPa^{-1}}}$$

Celkový parciální tlak tříatomových plynů

$$p_{sp} = p \cdot r_{sp} = 0{,}1 \cdot 0{,}2851 = \underline{0{,}0285\ \mathrm{MPa}}$$

Efektivní tloušťka sálavé vrstvy pro volný objem

$$s = 3{,}6 \cdot \frac{V_0}{F_{st}} = 3{,}6 \cdot \frac{a \cdot b_{II} \cdot c_{II}}{2 \cdot a \cdot b_{II} + 2 \cdot a \cdot c_{II} + 2 \cdot b_{II} \cdot c_{II}}$$

$$s = 3{,}6 \cdot \frac{3{,}24 \cdot 1{,}8 \cdot 9}{2 \cdot 3{,}24 \cdot 1{,}8 + 2 \cdot 3{,}24 \cdot 9 + 2 \cdot 1{,}8 \cdot 9} = \underline{1{,}84\ \mathrm{m}}$$

9.1.3 Celkový součinitel přestupu tepla

$$\alpha_c = \xi \cdot (\alpha_k + \alpha_s) = 0{,}9 \cdot (8{,}857 + 44{,}552) = \underline{48{,}069\ \mathrm{W/m^2K}}$$

ξ součinitel využití, popisuje neúplnost proudění spalin výhřevnou plochou
dle konzultací voleno $\xi = 0{,}9$

9.2 Součinitel prostupu tepla

$$k = \frac{\alpha_c}{1 + \varepsilon \cdot \alpha_c} = \frac{48{,}069}{1 + 0{,}003 \cdot 48{,}069} = \underline{42{,}010\ \mathrm{W/m^2K}}$$

Teplo odebrané spalinám mříží

$$Q = k \cdot F_{ús} \cdot \Delta t \cdot 10^{-3} = 42{,}010 \cdot 83{,}380 \cdot 504{,}56 \cdot 10^{-3} = \underline{1767{,}38\,\text{kW}}$$

Střední teplotní logaritmický spád

$$\Delta t = \frac{\Delta t_1 - \Delta t_2}{\ln \frac{\Delta t_1}{\Delta t_2}} = \frac{556{,}77 - 455{,}72}{\ln \frac{566{,}77}{455{,}72}} = \underline{504{,}56\,°\text{C}}$$

$$\Delta t_1 = t_{sp1} - t_{syt} = 828{,}45 - 271{,}69 = \underline{556{,}77\,°\text{C}}$$
$$\Delta t_2 = t_{sp2} - t_{syt} = 727{,}40 - 271{,}69 = \underline{455{,}72\,°\text{C}}$$

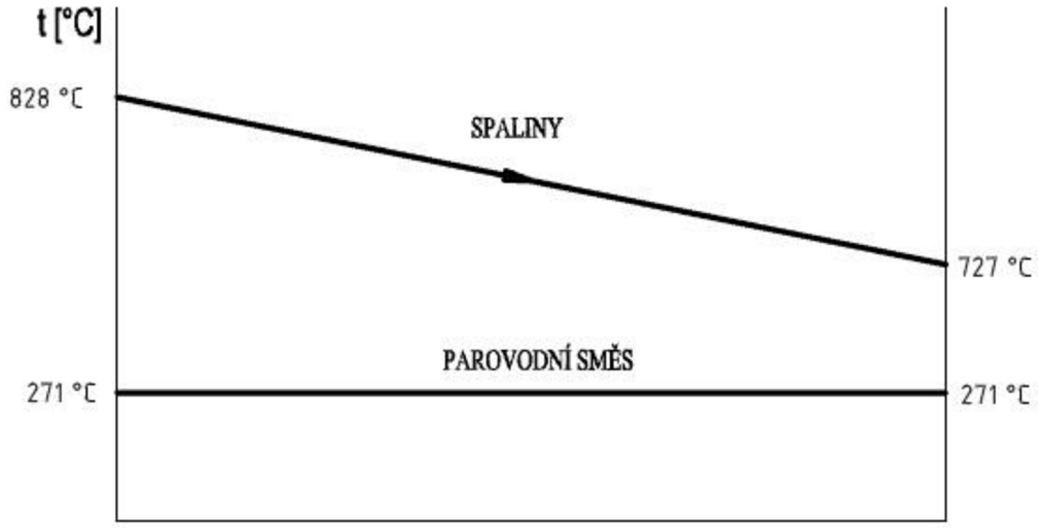

Obr. 9.2.1 *– Tepelné schéma II. tahu*

9.3 Výsledná teplota spalin na výstupu z II. tahu

Teplo spalin na výstupu

$$Q_{sp2} = Q_{sp1} - Q = 13419{,}63 - 1767{,}38 = \underline{11652{,}25\,\text{kW}}$$

Teplo vstupních spalin Q_{sp1} je rovno teplu výstupních spalin z mříže.

Entalpie a skutečná teplota výstupních spalin

$$I_{sp2} = \frac{Q_{sp2}}{O_{sp} \cdot M_{pv}} = \frac{11652{,}25}{5{,}492 \cdot 1{,}858} = \underline{1141{,}95\,\text{kJ/m}^3}$$
$$\Rightarrow t_{sp2} = \underline{727{,}40\,°\text{C}}$$

Skutečná teplota výstupních spalin se od odhadované téměř neliší. Rozdíl je $3{,}05 \cdot 10^{-10}$ °C.

10 Návrh hloubky III. tahu

Před výpočtem výsypky je potřeba navrhnout rozměr III. tahu. Ten je stanoven na základě odhadů teplotních spádů pro výsypku, přehřívák 3 a přehřívák 2. Plošný průřez, ze kterého se stanoví hloubka III. tahu, je počítán pro střední teplotu přehříváku 2 a teoretickou rychlost proudění spalin.

Teplota spalin na výstupu II. tahu

$$t_{II.tah}^{out} = t_{SPvýs}^{in} = \underline{727{,}40\,°C}$$

Teplota spalin na výstupu z výsypky

$$t_{SPvýs}^{out} = t_{SPp3}^{in} = t_{SPvýs}^{in} - 40 = 727{,}40 - 40 = \underline{687{,}40\,°C}$$

Předpokládaná teplota spalin na výstupu z přehříváku 3

$$t_{SPp3}^{out} = t_{SPp2}^{in} = t_{SPp3}^{in} - 100 = 687{,}40 - 100 = \underline{587{,}40\,°C}$$

Předpokládaná teplota spalin na výstupu z přehříváku 2

$$t_{SPp2}^{out} = t_{SPp2}^{in} - 60 = 587{,}40 - 60 = \underline{527{,}40\,°C}$$

Střední teplota spalin v přehříváku 2

$$t_{stř} = \frac{t_{SPp2}^{in} + t_{SPp2}^{out}}{2} = \frac{587{,}40 + 527{,}40}{2} = \underline{557{,}40\,°C}$$

Teoretická rychlost proudění spalin	w_{sp} = 7 m/s
Počet trubek v přehříváku 2 v jedné řadě	n_{tr} = 32
Průměr trubek v přehříváku 2	d_{tr} = 0,038 m

Teoretický plošný průřez spalin

$$S_{teor} = \frac{O_{sp} \cdot M_{pv}}{w_{sp}} \cdot \frac{273{,}15 + t_{stř}}{273{,}15}$$

$$S_{teor} = \frac{5{,}492 \cdot 1{,}858}{7} \cdot \frac{273{,}15 + 557{,}40}{273{,}15} = \underline{4{,}43\,m^2}$$

Hloubka III. tahu

$$b_{III} = \frac{S_{teor}}{a - n_{tr} \cdot d_{tr}} = \frac{4{,}65}{3{,}24 - 32 \cdot 0{,}038} = \underline{2{,}1899\,m}$$

Volím hloubku III. tahu $\Rightarrow b_{III} = \underline{2{,}7\,m}$

11 Výpočet výsypky mezi II. a III. tahem

Přechod mezi II. a III. tahem je tvořen výsypkou, která je tvořena membránovými stěnami. Výška výsypky je 4,5 m. Dle firemních podkladů je tento rozměr daný z toho důvodu, že do zadní stěny spalovací komory jdou ve zhruba čtyřech úrovních dýzy se sekundárním vzduchem. Dále se kontroluje rychlost spalin v nejužším kolmém rozměru, kde by rychlost spalin neměla přesáhnout hodnotu 7 m/s.

Teplota spalin na vstupu

$$t_{sp1} = \underline{727{,}40\,°C}$$

$$\Rightarrow I_{sp1} = \underline{1141{,}95\,kJ/m^3}$$

Teplota spalin na výstupu

$$t_{sp2} = \underline{691{,}76\,°C}$$

Střední teplota spalin

$$t_{stř} = \frac{t_{sp1} + t_{sp2}}{2}$$

$$t_{stř} = \frac{727{,}40 + 691{,}76}{2} = \underline{709{,}58\,°C}$$

$$\Rightarrow T = \underline{982{,}73\,K}$$

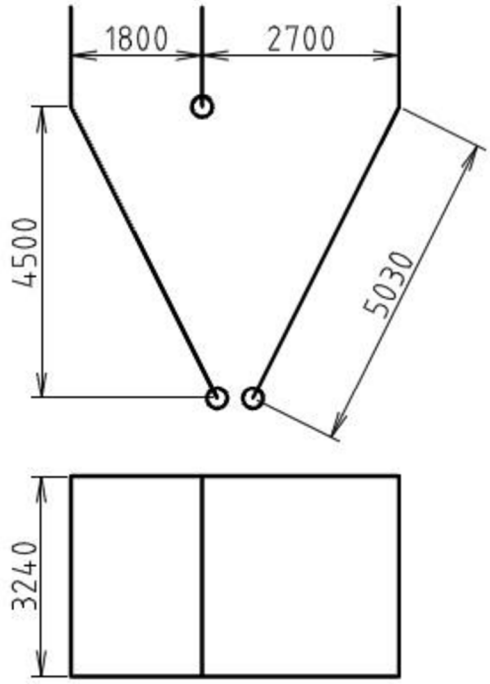

Obr. 11.1 *– Rozměry výsypky*

Rozměry výsypky

Tvarem výsypky je rovnoramenný trojúhelník.

- Šířka kotle: $a = 3{,}24$ m
- Hloubka II. tahu: $b_{II} = 1{,}8$ m
- Hloubka III. tahu: $b_{III} = 2{,}7$ m
- Průměr hloubek: $b_{stř} = 2{,}25$ m
- Výška výsypky: $c_{výs} = 4{,}5$ m
- Čela výsypky: $y = 5{,}03$ m
- Rozměr neužšího místa $x = 2{,}01$ m

Kontrola rychlosti spalin v nejužším místě výsypky

$$w_{sp}^{x} = \frac{O_{sp} \cdot M_{pv}}{x \cdot a} \cdot \frac{273{,}15 + t_{stř}}{273{,}15} = \frac{5{,}492 \cdot 1{,}858}{2{,}01 \cdot 3{,}24} \cdot \frac{273{,}15 + 709{,}58}{273{,}15} = \underline{5{,}63\,m/s}$$

Plošný průřez spalin

$$S = a \cdot b_{stř} = 3{,}24 \cdot 2{,}25 = \underline{6{,}99\,m^2}$$

Přepočet rychlosti proudění spalin

$$w_{sp} = \frac{O_{sp} \cdot M_{pv}}{S} \cdot \frac{273{,}15 + t_{stř}}{273{,}15} = \frac{5{,}492 \cdot 1{,}858}{6{,}99} \cdot \frac{273{,}15 + 709{,}58}{273{,}15} = \underline{5{,}25\,m/s}$$

11.1 Součinitel přestupu tepla pro membránové stěny

11.1.1 Konvekcí pro podélné proudění

$$\alpha_k = 0{,}023 \cdot \frac{\lambda}{d_e} \cdot \left(\frac{w_{sp} \cdot d_e}{\nu}\right)^{0,8} \cdot Pr^{0,4}$$

$$\alpha_k = 0{,}023 \cdot \frac{0{,}0858}{2{,}55} \cdot \left(\frac{5{,}25 \cdot 2{,}55}{0{,}000116}\right)^{0,8} \cdot 0{,}620^{0,4} = \underline{7{,}188\ W/m^2K}$$

Ekvivalentní průměr spalin

$$d_e = \frac{4 \cdot S}{O_{stř}} = \frac{4 \cdot 6{,}99}{10{,}98} = \underline{2{,}55\ m}$$

Střední obvod kanálu pro II. a III. tah

$$O_{stř} = 2 \cdot (a + b_{stř}) = 2 \cdot (3{,}24 + 2{,}25) = \underline{10{,}98\ m}$$

Vlastnosti spalin pro střední teplotu spalin

Součinitel tepelné vodivosti	$\lambda = 0{,}0858$ W/mK
Kinematická viskozita	$\nu = 0{,}000116$ m^2/s
Prandtlovo číslo	Pr = 0,620

11.1.2 Sáláním pro zaprášené spaliny

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{a_{st} + 1}{2} \cdot a \cdot T^3 \cdot \frac{1 - \left(\frac{T_z}{T}\right)^4}{1 - \frac{T_z}{T}}$$

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{0{,}8 + 1}{2} \cdot 0{,}354 \cdot 982{,}73^3 \cdot \frac{1 - \left(\frac{582{,}06}{982{,}73}\right)^4}{1 - \frac{582{,}06}{982{,}73}} = \underline{37{,}096\ W/m^2K}$$

Absolutní teplota zaneseného povrchu stěn

$$T_z = 273{,}15 + (t_{syt} + \varepsilon \cdot q) = 273{,}15 + (271{,}69 + 0{,}003 \cdot 12412{,}68) = \underline{582{,}06\ K}$$

ε	součinitel zanesení výhřevné plochy dle konzultací voleno $\varepsilon = 0{,}003$ m^2·K/W	[m^2·K/W]

Měrné zatížení výsypky

Určí se z předběžného tepla, které odevzdají spaliny výsypce a z účinné sálavé plochy stěn.

$$q = \frac{Q_{12}}{F_{ús}} \cdot 10^3 = \frac{O_{sp} \cdot M_{pv} \cdot \Delta I_{sp}}{(F_{st} - a \cdot b_{III} - a \cdot b_{II}) \cdot x_{st}} \cdot 10^3$$

$$q = \frac{5{,}492 \cdot 1{,}858 \cdot 61{,}08}{(67{,}43 - 3{,}24 \cdot 2{,}7 - 3{,}24 \cdot 1{,}8) \cdot 0{,}95} \cdot 10^3 = \underline{12412{,}68\ W/m^2}$$

$$\Delta I_{sp} = I_{sp}^{727} - I_{sp}^{691} = 1141{,}95 - 1080{,}87 = \underline{61{,}08\ kJ/m^3}$$

Stupeň černosti povrchu stěn

$$a_{st} = \underline{0{,}8}$$

Stupeň černosti ohniště

$$a = 1 - e^{-k \cdot p \cdot s} = 1 - e^{-2{,}460{,}101{,}75} = \underline{0{,}354}$$

Součinitel zeslabení sálání nesvítivými tříatomovými plyny

$$k = k_{sp} \cdot r_{sp} = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot r_{H_2O}}{3{,}16 \cdot \sqrt{p_{sp} \cdot s}} - 1 \right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{T}{1000} \right) \cdot r_{sp}$$

$$k = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot 0{,}1593}{3{,}16 \cdot \sqrt{0{,}0285 \cdot 1{,}75}} - 1 \right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{982{,}73}{1000} \right) \cdot 0{,}2851 = \underline{2{,}46\ m^{-1} \cdot MPa^{-1}}$$

Celkový parciální tlak tříatomových plynů

$$p_{sp} = p \cdot r_{sp} = 0{,}1 \cdot 0{,}2851 = \underline{0{,}0285\ MPa}$$

Efektivní tloušťka sálavé vrstvy pro volný objem

$$s = 3{,}6 \cdot \frac{V_0}{F_{st}} = 3{,}6 \cdot \frac{\frac{(b_{II} + b_{III}) \cdot c_{výs}}{2} \cdot a}{(b_{II} + b_{III}) \cdot a + 2 \cdot y \cdot a + 2 \cdot \frac{(b_{II} + b_{III}) \cdot c_{výs}}{2}}$$

$$s = 3{,}6 \cdot 3{,}6 \cdot \frac{\frac{(1{,}8 + 2{,}7) \cdot 4{,}5}{2} \cdot 3{,}24}{(1{,}8 + 2{,}7) \cdot 3{,}24 + 2 \cdot 5{,}03 \cdot 3{,}24 + 2 \cdot \frac{(1{,}8 + 2{,}7) \cdot 4{,}5}{2}} = 3{,}6 \cdot \frac{32{,}81}{67{,}43} = \underline{1{,}75\ m}$$

11.1.3 Celkový součinitel přestupu tepla

$$\alpha_c = \xi \cdot (\alpha_k + \alpha_s) = 0{,}7 \cdot (7{,}188 + 37{,}096) = \underline{30{,}999\ W/m^2K}$$

ξ součinitel využití, popisuje neúplnost proudění spalin výhřevnou plochou
dle konzultací voleno $\xi = 0{,}7$

11.2 Součinitel prostupu tepla

$$k = \frac{\alpha_c}{1 + \varepsilon \cdot \alpha_c} = \frac{30{,}999}{1 + 0{,}003 \cdot 30{,}999} = \underline{28{,}361\ W/m^2K}$$

Teplo odebrané spalinám mříží

$$Q = k \cdot F_{ús} \cdot \Delta t \cdot 10^{-3} = 28{,}361 \cdot 50{,}210 \cdot 437{,}66 \cdot 10^{-3} = \underline{623{,}24\ kW}$$

Střední teplotní logaritmický spád

$$\Delta t = \frac{\Delta t_1 - \Delta t_2}{\ln \frac{\Delta t_1}{\Delta t_2}} = \frac{455{,}72 - 420{,}08}{\ln \frac{455{,}72}{420{,}08}} = \underline{437{,}66\,°C}$$

$$\Delta t_1 = t_{sp1} - t_{syt} = 727{,}40 - 271{,}69 = \underline{455{,}72\,°C}$$

$$\Delta t_2 = t_{sp2} - t_{syt} = 691{,}76 - 271{,}69 = \underline{420{,}08\,°C}$$

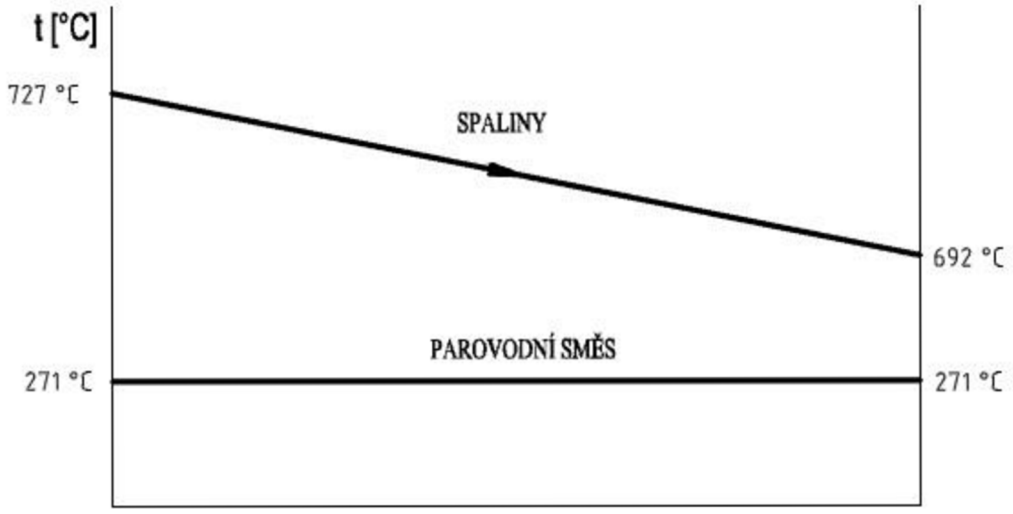

Obr. 11.2.1 *– Tepelné schéma výsypky*

11.3 Výsledná teplota spalin na výstupu z výsypky

Teplo spalin na výstupu

$$Q_{sp2} = Q_{sp1} - Q = 11652{,}25 - 623{,}24 = \underline{11029{,}02\,kW}$$

Teplo vstupních spalin Q_{sp1} je rovno teplu výstupních spalin II. tahu.

Entalpie a skutečná teplota výstupních spalin

$$I_{sp2} = \frac{Q_{sp2}}{O_{sp} \cdot M_{pv}} = \frac{11029{,}02}{5{,}492 \cdot 1{,}858} = \underline{1080{,}87\,kJ/m^3}$$

$$\Rightarrow t_{sp2} = \underline{691{,}76\,°C}$$

Skutečná teplota výstupních spalin se od odhadované téměř neliší. Rozdíl je $7{,}13 \cdot 10^{-7}$ °C.

12 Výpočet III. tahu – I. část

Při výpočtu I. části ve III. tahu uvažujeme s trubkovým svazkem přehříváku 3. Dále s membránovými stěnami a závěsnými trubkami, které zaujímají prostor výšky přehříváku 3.

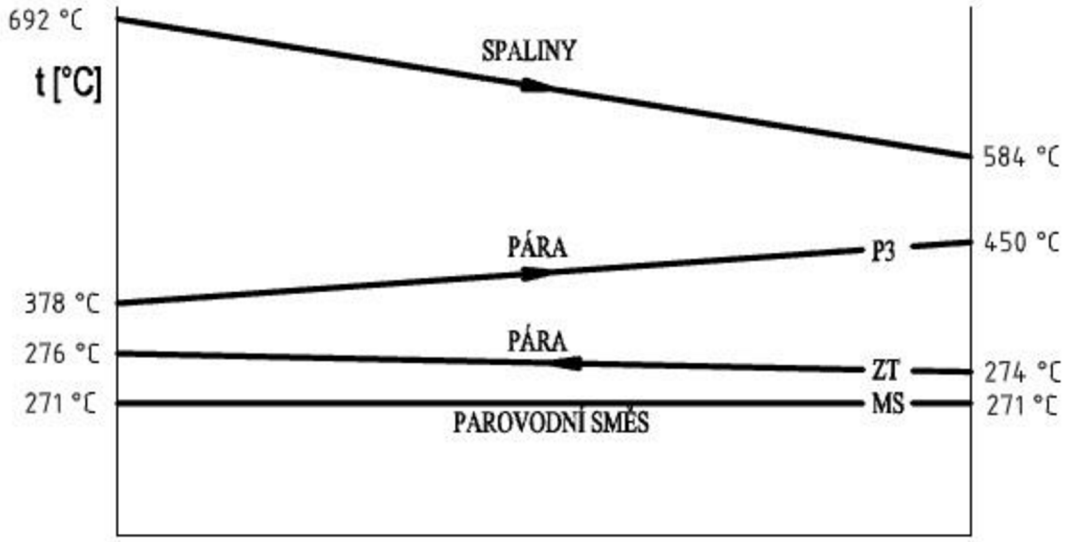

Obr. 12.1 *– Tepelné schéma I. části III. tahu*

12.1 Přehřívák 3

Přehřívák 3 je trubkový svazek, který je tvořen hladkými trubkami o vnějším průměru 38 mm a tloušťce stěny 4,5 mm. Tento svazek je navržen jako dvojhad a trubky jsou uspořádány za sebou tak, aby svazek zabíral jednu maximální plochu.

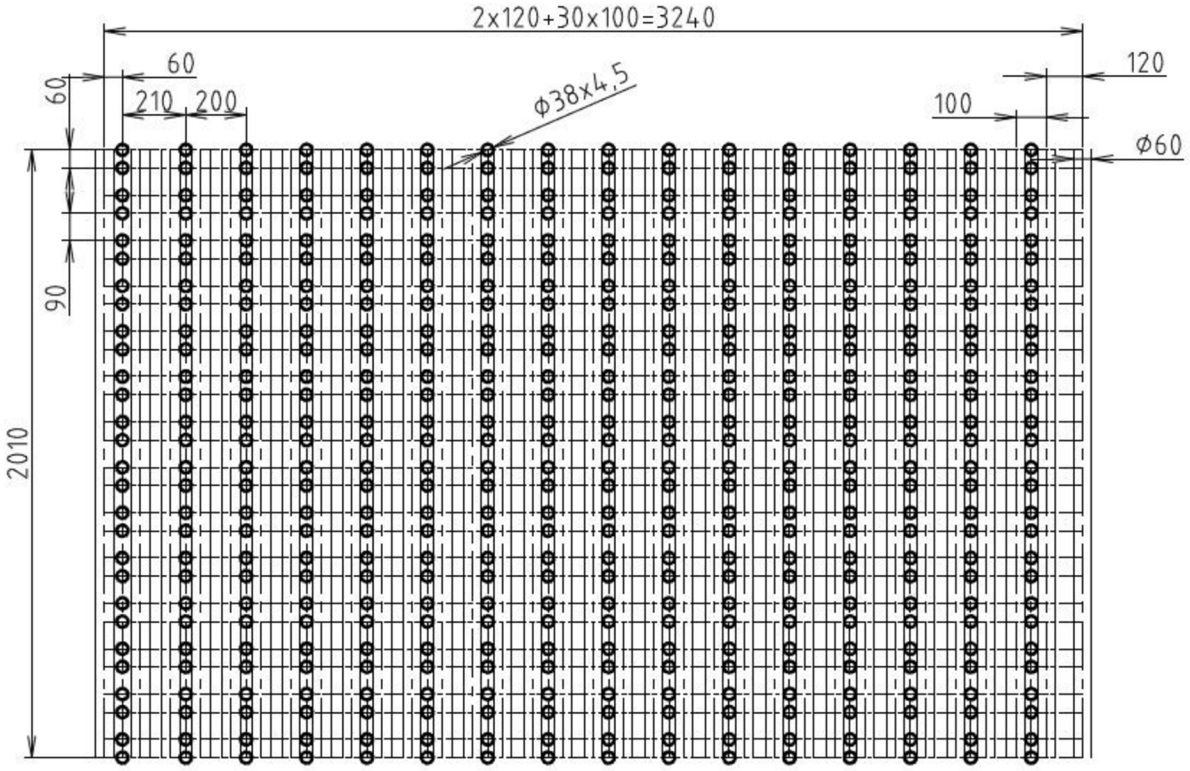

Obr. 12.1.1 *– Rozměry přehříváku 3*

Parametry

Parametry trubek			
vnější průměr	D	[m]	0,038
tloušťka stěny	t	[m]	0,0045
vnitřní průměr	d	[m]	0,029
příčná rozteč	s_1	[m]	0,2
podélná rozteč	s_2	[m]	0,09 (0,06)
počet trubek v jedné řadě	n_{tr}	[-]	16
počet řad	$n_{řad}$	[-]	14
počet hadů	n_h	[-]	2
počet závěsných trubek	n_{zt}	[-]	32
hloubka III. tahu	b_{III}	[m]	2,7
šířka III. tahu	a	[m]	3,24

***Tab. 12.1.1** – Parametry trubek přehříváku 3*

Parametry páry			
teplota páry na vstupu	t_1	[°C]	377,76
teplota páry na výstupu	t_2	[°C]	450
střední teplota páry	t_{12}	[°C]	413,88
tlak páry na vstupu	p_1	[MPa]	5,2
tlak páry na výstupu	p_2	[MPa]	5
střední tlak páry	p_{12}	[MPa]	5,1
měrný objem na vstupu	v_1	[m^3/kg]	0,05296
měrný objem na výstupu	v_2	[m^3/kg]	0,06333
střední měrný objem	v_{12}	[m^3/kg]	0,05814
průtočné množství páry	M_{pp}	[kg/s]	8,33

***Tab. 12.1.2** – Parametry páry přehříváku 3*

Parametry spalin			
teplota spalin na vstupu	t_{sp1}	[°C]	691,76
teplota spalin na výstupu	t_{sp2}	[°C]	585,37
entalpie spalin na vstupu	i_{sp1}	[kJ/m^3]	1080,87
entalpie spalin na výstupu	i_{sp2}	[kJ/m^3]	898,51

***Tab. 12.1.3** – Parametry spalin přehříváku 3*

Střední teplota spalin

$$t_{stř}^{sp} = \frac{t_{sp1} + t_{sp2}}{2} = \frac{691{,}76 + 585{,}37}{2} = \underline{638{,}56\,°C}$$

Předpokládaná plocha svazku

$$S = \pi \cdot D \cdot b_{III} \cdot n_{tr} \cdot n_{řad} \cdot n_h = \pi \cdot 0{,}038 \cdot 2{,}7 \cdot 16 \cdot 14 \cdot 2 = \underline{144{,}40\,m^2}$$

12.1.1 Součinitel přestupu tepla konvekcí ze strany páry

$$\alpha_k = \alpha_2 = 0{,}023 \cdot \frac{\lambda}{d} \cdot \left(\frac{w_p \cdot d}{\nu}\right)^{0,8} \cdot Pr^{0,4} = 0{,}023 \cdot \frac{0{,}0610}{0{,}029} \cdot \left(\frac{22{,}92 \cdot 0{,}029}{1{,}45 \cdot 10^{-6}}\right)^{0,8} \cdot 0{,}997^{0,4}$$

$$\alpha_k = \alpha_2 = \underline{1632{,}53\,W/m^2K}$$

Průtočný průřez pro páru

$$F_p = \frac{\pi \cdot d^2}{4} \cdot n_{tr} \cdot n_h = \frac{\pi \cdot 0{,}029^2}{4} \cdot 16 \cdot 2 = \underline{0{,}02114\ m^2}$$

Rychlost proudění páry v trubkách

$$w_p = \frac{M_{pp} \cdot v_{12}}{F_p} = \frac{8{,}33 \cdot 0{,}05814}{0{,}02114} = \underline{22{,}92\ m/s}$$

Vlastnosti páry pro střední teplotu páry

Součinitel tepelné vodivosti	$\lambda = 0{,}0610$ W/mK
Kinematická viskozita	$\nu = 1{,}45 \cdot 10^{-6}$ m²/s
Prandtlovo číslo	Pr = 0,997

12.1.2 Součinitele přestupu tepla ze strany spalin

Součinitel přestupu tepla konvekcí ze strany spalin pro příčné obtékání trubek uspořádaných za sebou

$$\alpha_k = 0{,}2 \cdot c_z \cdot c_s \cdot \frac{\lambda}{D} \cdot \left(\frac{w_{sp} \cdot D}{\nu}\right)^{0{,}65} \cdot Pr^{0{,}33}$$

$$\alpha_k = 0{,}2 \cdot 1 \cdot 1 \cdot \frac{0{,}0794}{0{,}038} \cdot \left(\frac{4{,}78 \cdot 0{,}038}{0{,}000102}\right)^{0{,}65} \cdot 0{,}628^{0{,}33} = \underline{46{,}512\ W/m^2K}$$

Rychlost spalin

$$w_{sp} = \frac{O_{sp} \cdot M_{pv}}{F_{sp}} \cdot \frac{273{,}15 + t_{stř}}{273{,}15} = \frac{5{,}492 \cdot 1{,}858}{7{,}11} \cdot \frac{273{,}15 + 638{,}56}{273{,}15} = \underline{4{,}78\ m/s}$$

Světlý průřez spalin

$$F_{sp} = b_{III} \cdot (a - n_{tr} \cdot D) = 2{,}7 \cdot (3{,}24 - 16 \cdot 0{,}038) = \underline{7{,}11\ m^2}$$

Oprava na uspořádání svazku c_s

V závislosti na poměrné příčné rozteči σ_1 a poměrné podélné rozteči σ_2

$$\sigma_1 = \frac{s_1}{D} = \frac{0{,}2}{0{,}038} = \underline{5{,}26}$$

$$\sigma_2 = \frac{s_2}{D} = \frac{0{,}09}{0{,}038} = \underline{2{,}37}$$

Pokud je $\sigma_2 \geq 2$, potom $c_s = 1$

Oprava na počet podélných řad c_z

Pokud je počet řad ≥ 10, potom $c_z = 1$

Vlastnosti spalin pro střední teplotu spalin

Součinitel tepelné vodivosti	$\lambda = 0{,}0794$ W/mK
Kinematická viskozita	$\nu = 0{,}000102$ m²/s
Prandtlovo číslo	Pr = 0,628

Součinitel pro přestup tepla sáláním pro zaprášené spaliny

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{a_{st}+1}{2} \cdot a \cdot T^3 \cdot \frac{1-\left(\frac{T_z}{T}\right)^4}{1-\frac{T_z}{T}}$$

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{0{,}8+1}{2} \cdot 0{,}280 \cdot 911{,}71^3 \cdot \frac{1-\left(\frac{755{,}72}{911{,}71}\right)^4}{1-\frac{755{,}72}{911{,}71}} = \underline{33{,}545\ \mathrm{W/m^2K}}$$

Absolutní teplota zaneseného povrchu stěn

$$T_z = 273{,}15 + t_{12} + \left(\varepsilon + \frac{1}{\alpha_2}\right) \cdot \frac{Q_{p3}}{S} \cdot 10^3$$

$$T_z = 273{,}15 + 413{,}88 + \left(0{,}006 + \frac{1}{1632{,}53}\right) \cdot \frac{1500}{144{,}40} \cdot 10^3 = \underline{755{,}72\ \mathrm{K}}$$

ε součinitel zanesení výhřevné plochy $[m^2 \cdot K/W]$
dle konzultací voleno $\varepsilon = 0{,}006\ m^2 \cdot K/W$

Potřebné teplo pro P3

$$Q_{p3} = \underline{1500\ \mathrm{kW}}$$

Stupeň černosti povrchu stěn

$$a_{st} = \underline{0{,}8}$$

Stupeň černosti ohniště

$$a = 1 - e^{-k \cdot p \cdot s} = 1 - e^{-3{,}72 \cdot 0{,}100 \cdot 0{,}87} = \underline{0{,}280}$$

Součinitel zeslabení sálání nesvítivými tříatomovými plyny

$$k = k_{sp} \cdot r_{sp} = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot r_{H_2O}}{3{,}16 \cdot \sqrt{p_{sp} \cdot s}} - 1\right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{T}{1000}\right) \cdot r_{sp}$$

$$k = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot 0{,}1593}{3{,}16 \cdot \sqrt{0{,}0285 \cdot 0{,}87}} - 1\right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{911{,}71}{1000}\right) \cdot 0{,}2851 = \underline{3{,}72\ \mathrm{m^{-1} \cdot MPa^{-1}}}$$

Celkový parciální tlak tříatomových plynů

$$p_{sp} = p \cdot r_{sp} = 0{,}1 \cdot 0{,}2851 = \underline{0{,}0285\ \mathrm{MPa}}$$

Efektivní tloušťka sálavé vrstvy pro volný objem

$$s = 0{,}9 \cdot D \cdot \left(\frac{4}{\pi} \cdot \frac{s_1 \cdot s_2}{D^2} - 1\right) = 0{,}9 \cdot 0{,}038 \cdot \left(\frac{4}{\pi} \cdot \frac{0{,}2 \cdot 0{,}15}{0{,}038^2} - 1\right) = \underline{0{,}87\ \mathrm{m}}$$

Celkový součinitel přestupu tepla

$$\alpha_c = \alpha_k + \alpha_s = 46{,}512 + 33{,}545 = \underline{80{,}056\ \mathrm{W/m^2K}}$$

12.1.3 Součinitel prostupu tepla

$$k = \frac{\psi \cdot \alpha_c}{1 + \frac{\alpha_c}{\alpha_2}} = \frac{0{,}65 \cdot 80{,}056}{1 + \frac{80{,}056}{1632{,}528}} = \underline{49{,}604\ \mathrm{W/m^2K}}$$

Potřebná (ideální) plocha pro přehřívák 3

$$S_{id} = \frac{Q_{p3}}{k \cdot \Delta t} \cdot 1000 = \frac{1500}{49{,}604 \cdot 212{,}31} \cdot 1000 = \underline{142{,}43\ \mathrm{m^2}}$$

Střední teplotní logaritmický spád

$$\Delta t = \frac{\Delta t_1 - \Delta t_2}{\ln \frac{\Delta t_1}{\Delta t_2}} = \frac{314{,}00 - 135{,}37}{\ln \frac{314{,}00}{135{,}37}} = \underline{212{,}31\ °\mathrm{C}}$$

$$\Delta t_1 = t_{sp1} - t_1 = 691{,}69 - 377{,}76 = \underline{314{,}00\ °\mathrm{C}}$$

$$\Delta t_2 = t_{sp2} - t_2 = 585{,}37 - 450 = \underline{135{,}37\ °\mathrm{C}}$$

Skutečně odebrané teplo přehřívákem 3

$$Q_{skp3} = k \cdot S \cdot \Delta t \cdot 10^{-3} = 49{,}604 \cdot 144{,}40 \cdot 212{,}31 \cdot 10^{-3} = \underline{1520{,}73\ \mathrm{kW}}$$

Předpokládaná plocha svazku je 144,40 m^2, liší se od potřebné teplosměnné plochy, která je 142,43 m^2, o 1,36 %. Tento rozdíl je přijatelný.

Výška prostoru přehříváku 3

$$h_{p3} = n_{řad} \cdot 0{,}06 + (n_{řad} - 1) \cdot 0{,}09 = 14 \cdot 0{,}06 + (14 - 1) \cdot 0{,}09 = \underline{2{,}01\ \mathrm{m}}$$

Rozměr vstupní a výstupní komory

$$S_{kom} = \frac{M_{pp} \cdot v_{12}}{w_p} = \frac{8{,}33 \cdot 0{,}05814}{22{,}92} = \underline{0{,}0317\ \mathrm{m^2}}$$

Průměr komor

$$D_{kom} = \sqrt{\frac{4 \cdot S_{kom}}{\pi}} = \sqrt{\frac{4 \cdot 0{,}0317}{\pi}} = \underline{0{,}201\ \mathrm{m}}$$

Volím trubku TR 219x6,3 ČSN 42 5715.01

12.2 Výpočet membránových stěn

12.2.1 Součinitele přestupu tepla ze strany spalin

Konvekcí pro podélné proudění

$$\alpha_k = 0{,}023 \cdot \frac{\lambda}{d_e} \cdot \left(\frac{w_{sp} \cdot d_e}{\nu} \right)^{0{,}8} \cdot Pr^{0{,}4}$$

$$\alpha_k = 0{,}023 \cdot \frac{0{,}0794}{0{,}276} \cdot \left(\frac{4{,}78 \cdot 0{,}276}{0{,}000102} \right)^{0{,}8} \cdot 0{,}628^{0{,}4} = \underline{10{,}702\ \mathrm{W/m^2K}}$$

Ekvivalentní průměr spalin

$$d_e = \frac{4 \cdot F_{sp}}{O} = \frac{4 \cdot 7{,}11}{103{,}32} = \underline{0{,}276\,\text{m}}$$

Obvod kanálu

$$O = 2 \cdot (a + b_{III}) + n_{tr} \cdot (b_{III} + D) + n_{zt} \cdot \pi \cdot D$$

$$O = 2 \cdot (3{,}24 + 2{,}7) + 16 \cdot (2{,}7 + 0{,}038) + 32 \cdot \pi \cdot 0{,}038 = \underline{103{,}32\,\text{m}}$$

Vlastnosti spalin pro střední teplotu spalin

Součinitel tepelné vodivosti	$\lambda = 0{,}0794$ W/mK
Kinematická viskozita	$\nu = 0{,}000102$ m^2/s
Prandtlovo číslo	Pr = 0,628

Sáláním pro zaprášené spaliny

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{a_{st} + 1}{2} \cdot a \cdot T^3 \cdot \frac{1 - \left(\frac{T_z}{T}\right)^4}{1 - \frac{T_z}{T}}$$

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{0{,}8 + 1}{2} \cdot 0{,}180 \cdot 911{,}71^3 \cdot \frac{1 - \left(\frac{813{,}55}{911{,}71}\right)^4}{1 - \frac{813{,}55}{911{,}71}} = \underline{23{,}831\,\text{W/m}^2\text{K}}$$

Absolutní teplota zaneseného povrchu stěn

$$T_z = 273{,}15 + (t_{syt} + \varepsilon \cdot q) = 273{,}15 + (271{,}69 + 0{,}0035 \cdot 76778) = \underline{813{,}55\,\text{K}}$$

ε součinitel zanesení výhřevné plochy [m^2·K/W]
dle konzultací voleno $\varepsilon = 0{,}0035$ m^2·K/W

Měrné zatížení

Určí se z předběžného tepla, které odevzdají spaliny a z účinné sálavé plochy stěn.

$$q = \frac{Q_{12}}{F_{ús}} \cdot 10^3 = \frac{O_{sp} \cdot M_{pv} \cdot \Delta I_{sp}}{2 \cdot h_{p3} \cdot (a + b_{III})} \cdot 10^3$$

$$q = \frac{5{,}492 \cdot 1{,}858 \cdot 182{,}36}{2 \cdot 2{,}01 \cdot (3{,}24 + 2{,}7)} \cdot 10^3 = \underline{76778\,\text{W/m}^2}$$

$$\Delta I_{sp} = I_{sp}^{691} - I_{sp}^{585} = 1080{,}87 - 898{,}51 = \underline{182{,}36\,\text{kJ/m}^3}$$

Stupeň černosti povrchu stěn

$$a_{st} = \underline{0{,}8}$$

Stupeň černosti ohniště

$$a = 1 - e^{-k \cdot p \cdot s} = 1 - e^{-6{,}390{,}100{,}31} = \underline{0{,}180}$$

Součinitel zeslabení sálání nesvítivými tříatomovými plyny

$$k = k_{sp} \cdot r_{sp} = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot r_{H_2O}}{3{,}16 \cdot \sqrt{p_{sp} \cdot s}} - 1 \right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{T}{1000} \right) \cdot r_{sp}$$

$$k = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot 0{,}1593}{3{,}16 \cdot \sqrt{0{,}0285 \cdot 0{,}31}} - 1 \right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{911{,}71}{1000} \right) \cdot 0{,}2851 = \underline{6{,}39\ m^{-1} \cdot MPa^{-1}}$$

Celkový parciální tlak tříatomových plynů

$$p_{sp} = p \cdot r_{sp} = 0{,}1 \cdot 0{,}2851 = \underline{0{,}0285\ MPa}$$

Efektivní tloušťka sálavé vrstvy pro volný objem

$$s = \frac{1{,}8}{\frac{1}{b_{III}} + \frac{1}{h_{p3}} + \frac{1}{s_1}} = \frac{1{,}8}{\frac{1}{2{,}7} + \frac{1}{2{,}01} + \frac{1}{0{,}2}} = \underline{0{,}31\ m}$$

Celkový součinitel přestupu tepla

$$\alpha_c = \xi \cdot (\alpha_k + \alpha_s) = 0{,}9 \cdot (10{,}702 + 23{,}831) = \underline{31{,}080\ W/m^2K}$$

ξ součinitel využití, popisuje neúplnost proudění spalin výhřevnou plochou
dle konzultací voleno $\xi = 0{,}9$

12.2.2 Součinitel prostupu tepla

$$k = \frac{\alpha_c}{1 + \varepsilon \cdot \alpha_c} = \frac{31{,}080}{1 + 0{,}0035 \cdot 31{,}080} = \underline{28{,}030\ W/m^2K}$$

Teplo odebrané spalinám membránovými stěnami

$$Q_{ms} = k \cdot F_{ús} \cdot \Delta t \cdot 10^{-3} = 28{,}030 \cdot 24{,}24 \cdot 364{,}30 \cdot 10^{-3} = \underline{247{,}48\ kW}$$

Střední teplotní logaritmický spád

$$\Delta t = \frac{\Delta t_1 - \Delta t_2}{\ln \frac{\Delta t_1}{\Delta t_2}} = \frac{420{,}08 - 313{,}69}{\ln \frac{420{,}08}{313{,}69}} = \underline{364{,}30\ °C}$$

$$\Delta t_1 = t_{sp1} - t_{syt} = 691{,}76 - 271{,}69 = \underline{420{,}08\ °C}$$

$$\Delta t_2 = t_{sp2} - t_{syt} = 585{,}37 - 271{,}69 = \underline{313{,}69\ °C}$$

12.3 Výpočet závěsných trubek

Parametry trubek			
vnější průměr trubky	D_{zt}	[m]	0,038
tloušťka stěny	t_{zt}	[m]	0,0063
vnitřní průměr trubky	d_{zt}	[m]	0,0254
počet trubek	n_{zt}	[-]	32

Tab. 12.3.1 *– Parametry závěsných trubek u P3*

Parametry páry			
teplota páry na vstupu	t_{zt1}	[°C]	274,26
teplota páry na výstupu	t_{zt2}	[°C]	276,26
střední teplota páry	$t_{ztstř}$	[°C]	275,26
měrný objem na vstupu	v_{zt1}	[m^3/kg]	0,03552
měrný objem na výstupu	v_{zt2}	[m^3/kg]	0,03586
střední měrný objem	$v_{ztstř}$	[m^3/kg]	0,03569

Tab. 12.3.2 *– Parametry páry závěsných trubek u P3*

12.3.1 Součinitel přestupu tepla konvekcí ze strany páry

$$\alpha_k = 0{,}023 \cdot \frac{\lambda}{d_{zt}} \cdot \left(\frac{w_{zt} \cdot d_{zt}}{\nu}\right)^{0,8} \cdot Pr^{0,4}$$

$$\alpha_k = 0{,}023 \cdot \frac{0{,}0574}{0{,}0254} \cdot \left(\frac{17{,}14 \cdot 0{,}0254}{6{,}61 \cdot 10^{-7}}\right)^{0,8} \cdot 1{,}414^{0,4} = \underline{2626{,}119\ W/m^2K}$$

Průtočný průřez pro páru

$$F_p = \frac{\pi \cdot d_{zt}^2}{4} \cdot n_{zt} = \frac{\pi \cdot 0{,}0254^2}{4} \cdot 32 = \underline{0{,}016\ m^2}$$

Rychlost proudění páry v trubkách

$$w_{zt} = \frac{M_{pp}^{zt} \cdot v_{zt\,stř}}{F_p} = \frac{7{,}75 \cdot 0{,}03569}{0{,}016} = \underline{17{,}14\ m/s}$$

Vlastnosti páry pro střední teplotu páry

Součinitel tepelné vodivosti	$\lambda = 0{,}0574$ W/mK
Kinematická viskozita	$\nu = 6{,}61 \cdot 10^{-7}$ m^2/s
Prandtlovo číslo	Pr = 1,414

12.3.2 Součinitele přestupu tepla ze strany spalin

Konvekcí pro podélné proudění

Pro výpočet závěsných trubek se součinitel přestupu tepla konvekcí uvažuje stejný jako u svazku, který je zavěšen na závěsných trubkách.

$$\alpha_{zt} = \underline{46{,}512\ W/m^2K}$$

Sáláním pro zaprášené spaliny

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{a_{st}+1}{2} \cdot a \cdot T^3 \cdot \frac{1-\left(\frac{T_z}{T}\right)^4}{1-\frac{T_z}{T}}$$

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{0{,}8+1}{2} \cdot 0{,}280 \cdot 911{,}71^3 \cdot \frac{1-\left(\frac{627{,}69}{911{,}71}\right)^4}{1-\frac{627{,}69}{911{,}71}} = \underline{27{,}058\ \mathrm{W/m^2K}}$$

Absolutní teplota zaneseného povrchu stěn

$$T_z = 273{,}15 + t_{ztstř} + \left(\varepsilon + \frac{1}{\alpha_2}\right) \cdot \frac{Q_{zt}}{S_{zt}} \cdot 10^3$$

$$T_z = 273{,}15 + 275{,}26 + \left(0{,}003 + \frac{1}{2626{,}119}\right) \cdot \frac{98{,}37}{7{,}79} \cdot 10^3 = \underline{627{,}69\ \mathrm{K}}$$

ε	součinitel zanesení výhřevné plochy dle konzultací voleno $\varepsilon = 0{,}003\ m^2 \cdot K/W$	$[m^2 \cdot K/W]$

Potřebné teplo pro závěsné trubky

$$Q_{zt} = \underline{98{,}37\ \mathrm{kW}}$$

Teplosměnná plocha závěsných trubek

$$S_{zt} = \pi \cdot D_{zt} \cdot n_{zt} \cdot h_{p3} = \pi \cdot 0{,}038 \cdot 32 \cdot 2{,}01 = \underline{7{,}79\ \mathrm{m^2}}$$

Stupeň černosti povrchu stěn

$$a_{st} = \underline{0{,}8}$$

Stupeň černosti ohniště

$$a = 1 - e^{-k \cdot p \cdot s} = 1 - e^{-3{,}720{,}100{,}87} = \underline{0{,}280}$$

Součinitel zeslabení sálání nesvítivými tříatomovými plyny

$$k = k_{sp} \cdot r_{sp} = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot r_{H_2O}}{3{,}16 \cdot \sqrt{p_{sp} \cdot s}} - 1\right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{T}{1000}\right) \cdot r_{sp}$$

$$k = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot 0{,}1593}{3{,}16 \cdot \sqrt{0{,}0285 \cdot 0{,}87}} - 1\right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{911{,}71}{1000}\right) \cdot 0{,}2851 = \underline{3{,}72\ \mathrm{m^{-1} \cdot MPa^{-1}}}$$

Celkový parciální tlak tříatomových plynů

$$p_{sp} = p \cdot r_{sp} = 0{,}1 \cdot 0{,}2851 = \underline{0{,}0285\ \mathrm{MPa}}$$

Efektivní tloušťka sálavé vrstvy pro volný objem

$$s = 0{,}9 \cdot D \cdot \left(\frac{4}{\pi} \cdot \frac{s_1 \cdot s_2}{D^2} - 1 \right) = 0{,}9 \cdot 0{,}038 \cdot \left(\frac{4}{\pi} \cdot \frac{0{,}2 \cdot 0{,}15}{0{,}038^2} - 1 \right) = \underline{0{,}87\ \mathrm{m}}$$

Celkový součinitel přestupu tepla

$$\alpha_c = \xi \cdot (\alpha_k + \alpha_s) = 0{,}9 \cdot (46{,}512 + 27{,}058) = \underline{66{,}212\ \mathrm{W/m^2K}}$$

ξ součinitel využití, popisuje neúplnost proudění spalin výhřevnou plochou
dle konzultací voleno $\xi = 0{,}9$

12.3.3 Součinitel prostupu tepla

$$k = \psi \cdot \alpha_c = 0{,}6 \cdot 66{,}212 = \underline{39{,}727\ \mathrm{W/m^2K}}$$

Teplo odebrané spalinám závěsnými trubkami

$$Q_{zt} = k \cdot S_{zt} \cdot \Delta t \cdot 10^{-3} = 39{,}727 \cdot 7{,}79 \cdot 360{,}79 \cdot 10^{-3} = \underline{111{,}70\ \mathrm{kW}}$$

Střední teplotní logaritmický spád

$$\Delta t = \frac{\Delta t_1 - \Delta t_2}{\ln \frac{\Delta t_1}{\Delta t_2}} = \frac{415{,}50 - 311{,}11}{\ln \frac{415{,}50}{311{,}11}} = \underline{360{,}79\ °\mathrm{C}}$$

$$\Delta t_1 = t_{sp1} - t_{zt2} = 691{,}76 - 276{,}26 = \underline{415{,}50\ °\mathrm{C}}$$

$$\Delta t_2 = t_{sp2} - t_{zt1} = 585{,}37 - 274{,}26 = \underline{311{,}11\ °\mathrm{C}}$$

12.4 Výsledná teplota spalin na výstupu z 1. části III. tahu

Teplo spalin na výstupu

$$Q_{sp2} = Q_{sp1} - Q_{skp3} - Q_{ms} - Q_{zt} = 11029{,}02 - 1520{,}73 - 247{,}48 - 111{,}70 = \underline{9149{,}10\ \mathrm{kW}}$$

Teplo vstupních spalin Q_{sp1} je rovno teplu výstupních spalin výsypky.

Entalpie a skutečná teplota výstupních spalin

$$I_{sp2} = \frac{Q_{sp2}}{O_{sp} \cdot M_{pv}} = \frac{9149{,}10}{5{,}492 \cdot 1{,}858} = \underline{896{,}63\ \mathrm{kJ/m^3}}$$

$$\Rightarrow t_{sp2} = \underline{584{,}27\ °\mathrm{C}}$$

Skutečná teplota výstupních spalin se od odhadované liší o 1,09 °C. Tento rozdíl je přijatelný.

13 Výpočet III. tahu – II. část

Při výpočtu II. části ve III. tahu uvažujeme s trubkovým svazkem přehříváku 2. Dále s membránovými stěnami a závěsnými trubkami, které zaujímají prostor výšky přehříváku 2 a výšky dvou kontrolních vlezů. Jeden je mezi přehřívákem 3 a přehřívákem 2, druhý je pak mezi dvěma částmi přehříváku 2.

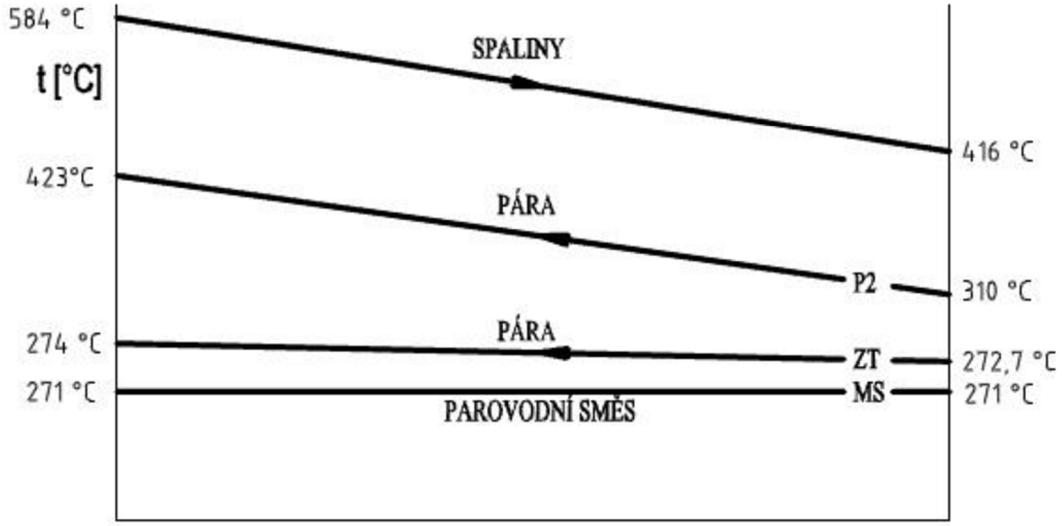

Obr. 13.1 *– Tepelné schéma II. části III. tahu*

13.1 Přehřívák 2

Přehřívák 2 je trubkový svazek, který je tvořen hladkými trubkami o vnějším průměru 38 mm a tloušťce stěny 4,5 mm. Tento svazek je navržen jako jednohad a trubky jsou uspořádány za sebou tak, aby svazek zabíral dvě maximální plochy.

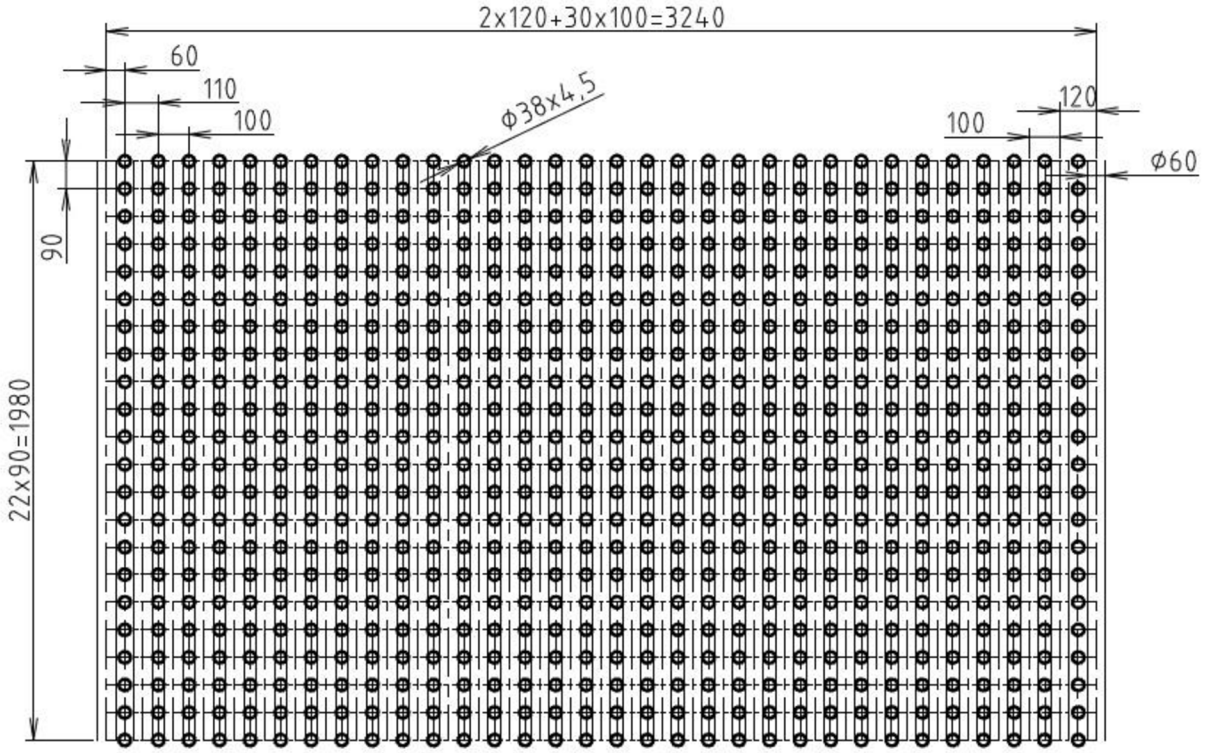

Obr. 13.1.1 *– Rozměry přehříváku 2, první část*

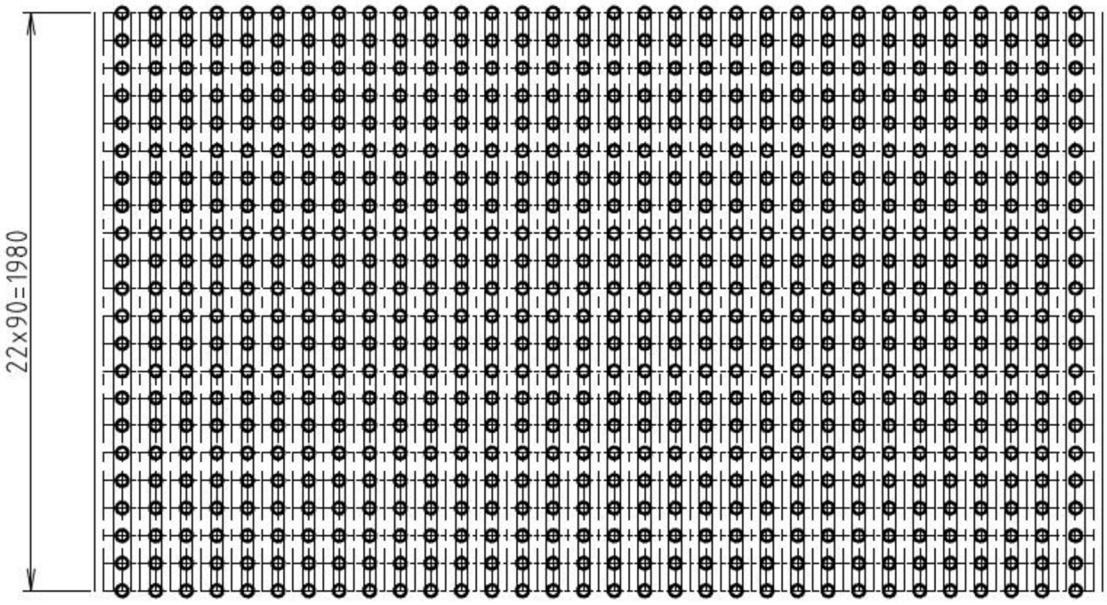

Obr. 13.1.2 *– Rozměry přehříváku 2, druhá část*

Parametry trubek			
vnější průměr	D	[m]	0,038
tloušťka stěny	t	[m]	0,0045
vnitřní průměr	d	[m]	0,029
příčná rozteč	s_1	[m]	0,1
podélná rozteč	s_2	[m]	0,09
počet trubek v jedné řadě	n_{tr}	[-]	32
počet řad	$n_{řad}$	[-]	46
počet hadů	n_h	[-]	1
počet závěsných trubek	n_{zt}	[-]	32
hloubka III. tahu	b_{III}	[m]	2,7
šířka III. tahu	a	[m]	3,24

Tab. 13.1.1 *– Parametry trubek přehříváku 2*

Parametry páry			
teplota páry na vstupu	t_1	[°C]	310,19
teplota páry na výstupu	t_2	[°C]	422,96
střední teplota páry	t_{12}	[°C]	366,58
tlak páry na vstupu	p_1	[MPa]	5,4
tlak páry na výstupu	p_2	[MPa]	5,2
střední tlak páry	p_{12}	[MPa]	5,3
měrný objem na vstupu	v_1	[m^3/kg]	0,04270
měrný objem na výstupu	v_2	[m^3/kg]	0,05791
střední měrný objem	v_{12}	[m^3/kg]	0,05031
průtočné množství páry	M_{pp}	[kg/s]	8

Tab. 13.1.2 *– Parametry páry přehříváku 2*

Parametry spalin			
teplota spalin na vstupu	t_{sp1}	[°C]	584,27
teplota spalin na výstupu	t_{sp2}	[°C]	415,78
entalpie spalin na vstupu	i_{sp1}	[kJ/m^3]	896,63
entalpie spalin na výstupu	i_{sp2}	[kJ/m^3]	607,83

Tab. 13.1.3 *– Parametry spalin přehříváku 2*

Střední teplota spalin

$$t_{stř}^{sp} = \frac{t_{sp1} + t_{sp2}}{2} = \frac{584{,}27 + 415{,}78}{2} = \underline{500{,}02\,°C}$$

Předpokládaná plocha svazku

$$S = \pi \cdot D \cdot b_{III} \cdot n_{tr} \cdot n_{řad} \cdot n_h = \pi \cdot 0{,}038 \cdot 2{,}7 \cdot 32 \cdot 46 \cdot 1 = \underline{474{,}47\,m^2}$$

13.1.1 Součinitel přestupu tepla konvekcí ze strany páry

$$\alpha_k = \alpha_2 = 0{,}023 \cdot \frac{\lambda}{d} \cdot \left(\frac{w_p \cdot d}{\nu}\right)^{0,8} \cdot Pr^{0,4} = 0{,}023 \cdot \frac{0{,}0569}{0{,}029} \cdot \left(\frac{19{,}04 \cdot 0{,}029}{1{,}16 \cdot 10^{-6}}\right)^{0,8} \cdot 1{,}052^{0,4}$$

$$\alpha_k = \alpha_2 = \underline{1607{,}86\,W/m^2K}$$

Průtočný průřez pro páru

$$F_p = \frac{\pi \cdot d^2}{4} \cdot n_{tr} \cdot n_h = \frac{\pi \cdot 0{,}029^2}{4} \cdot 32 \cdot 1 = \underline{0{,}02114\,m^2}$$

Rychlost proudění páry v trubkách

$$w_p = \frac{M_{pp} \cdot v_{12}}{F_p} = \frac{8 \cdot 0{,}05031}{0{,}02114} = \underline{19{,}04\,m/s}$$

Vlastnosti páry pro střední teplotu páry

Součinitel tepelné vodivosti	$\lambda = 0{,}0569$ W/mK
Kinematická viskozita	$\nu = 1{,}16 \cdot 10^{-6}$ m²/s
Prandtlovo číslo	Pr = 1,052

13.1.2 Součinitele přestupu tepla ze strany spalin

Součinitel přestupu tepla konvekcí ze strany spalin pro příčné obtékání trubek uspořádaných za sebou

$$\alpha_k = 0{,}2 \cdot c_z \cdot c_s \cdot \frac{\lambda}{D} \cdot \left(\frac{w_{sp} \cdot D}{\nu}\right)^{0,65} \cdot Pr^{0,33}$$

$$\alpha_k = 0{,}2 \cdot 1 \cdot 1 \cdot \frac{0{,}067}{0{,}038} \cdot \left(\frac{5{,}29 \cdot 0{,}038}{7{,}7 \cdot 10^{-5}}\right)^{0,65} \cdot 0{,}639^{0,33} = \underline{50{,}536\,W/m^2K}$$

Rychlost spalin

$$w_{sp} = \frac{O_{sp} \cdot M_{pv}}{F_{sp}} \cdot \frac{273{,}15 + t_{stř}}{273{,}15} = \frac{5{,}492 \cdot 1{,}858}{5{,}46} \cdot \frac{273{,}15 + 500{,}02}{273{,}15} = \underline{5{,}29\,m/s}$$

Světlý průřez spalin

$$F_{sp} = b_{III} \cdot (a - n_{tr} \cdot D) = 2{,}7 \cdot (3{,}24 - 32 \cdot 0{,}038) = \underline{5{,}46\,m^2}$$

Oprava na uspořádání svazku c_s

V závislosti na poměrné příčné rozteči σ_1 a poměrné podélné rozteči σ_2

$$\sigma_1 = \frac{s_1}{D} = \frac{0,1}{0,038} = \underline{2,63}$$

$$\sigma_2 = \frac{s_2}{D} = \frac{0,09}{0,038} = \underline{2,37}$$

Pokud je $\sigma_2 \geq 2$, potom $c_s = 1$

Oprava na počet podélných řad c_z

Pokud je počet řad ≥ 10, potom $c_z = 1$

Vlastnosti spalin pro střední teplotu spalin

Součinitel tepelné vodivosti	$\lambda = 0,0670$ W/mK
Kinematická viskozita	$\nu = 7,7 \cdot 10^{-5}$ m^2/s
Prandtlovo číslo	Pr = 0,639

Součinitel pro přestup tepla sáláním pro zaprášené spaliny

$$\alpha_s = 5,7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{a_{st}+1}{2} \cdot a \cdot T^3 \cdot \frac{1-\left(\frac{T_z}{T}\right)^4}{1-\frac{T_z}{T}}$$

$$\alpha_s = 5,7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{0,8+1}{2} \cdot 0,172 \cdot 773,17^3 \cdot \frac{1-\left(\frac{663,57}{773,17}\right)^4}{1-\frac{663,57}{773,17}} = \underline{13,174 \text{ W/m}^2\text{K}}$$

Absolutní teplota zaneseného povrchu stěn

$$T_z = 273,15 + t_{12} + \left(\varepsilon + \frac{1}{\alpha_2}\right) \cdot \frac{Q_{p3}}{S} \cdot 10^3$$

$$T_z = 273,15 + 366,58 + \left(0,004 + \frac{1}{1607,86}\right) \cdot \frac{2448}{474,47} \cdot 10^3 = \underline{663,57 \text{ K}}$$

ε součinitel zanesení výhřevné plochy [m^2·K/W]
dle konzultací voleno $\varepsilon = 0,004$ m^2·K/W

Potřebné teplo pro přehřívák 2

$$Q_{p2} = \underline{2448 \text{ kW}}$$

Stupeň černosti povrchu stěn

$$a_{st} = \underline{0,8}$$

Stupeň černosti ohniště

$$a = 1 - e^{-k \cdot p \cdot s} = 1 - e^{-7,860 \cdot 100 \cdot 24} = \underline{0,172}$$

Součinitel zeslabení sálání nesvítivými tříatomovými plyny

$$k = k_{sp} \cdot r_{sp} = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot r_{H_2O}}{3{,}16 \cdot \sqrt{p_{sp} \cdot s}} - 1 \right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{T}{1000} \right) \cdot r_{sp}$$

$$k = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot 0{,}1593}{3{,}16 \cdot \sqrt{0{,}0285 \cdot 0{,}24}} - 1 \right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{773{,}17}{1000} \right) \cdot 0{,}2851 = \underline{7{,}86\ m^{-1} \cdot MPa^{-1}}$$

Celkový parciální tlak tříatomových plynů

$$p_{sp} = p \cdot r_{sp} = 0{,}1 \cdot 0{,}2851 = \underline{0{,}0285\ MPa}$$

Efektivní tloušťka sálavé vrstvy pro volný objem

$$s = 0{,}9 \cdot D \cdot \left(\frac{4}{\pi} \cdot \frac{s_1 \cdot s_2}{D^2} - 1 \right) = 0{,}9 \cdot 0{,}038 \cdot \left(\frac{4}{\pi} \cdot \frac{0{,}1 \cdot 0{,}09}{0{,}038^2} - 1 \right) = \underline{0{,}24\ m}$$

Celkový součinitel přestupu tepla

$$\alpha_c = \alpha_k + \alpha_s = 50{,}536 + 13{,}174 = \underline{63{,}709\ W/m^2K}$$

13.1.3 Součinitel prostupu tepla

$$k = \frac{\psi \cdot \alpha_c}{1 + \frac{\alpha_c}{\alpha_2}} = \frac{0{,}65 \cdot 63{,}709}{1 + \frac{63{,}709}{1607{,}856}} = \underline{39{,}833\ W/m^2K}$$

Potřebná (ideální) plocha pro přehřívák 2

$$S_{id} = \frac{Q_{p2}}{k \cdot \Delta t} \cdot 1000 = \frac{2448}{39{,}833 \cdot 131{,}49} \cdot 1000 = \underline{467{,}40\ m^2}$$

Střední teplotní logaritmický spád

$$\Delta t = \frac{\Delta t_1 - \Delta t_2}{\ln \frac{\Delta t_1}{\Delta t_2}} = \frac{161{,}31 - 105{,}58}{\ln \frac{161{,}31}{105{,}58}} = \underline{131{,}49\ °C}$$

$$\Delta t_1 = t_{sp1} - t_2 = 584{,}27 - 422{,}96 = \underline{161{,}31\ °C}$$

$$\Delta t_2 = t_{sp2} - t_1 = 415{,}78 - 310{,}19 = \underline{105{,}58\ °C}$$

Skutečně odebrané teplo přehřívákem 2

$$Q_{skp2} = k \cdot S \cdot \Delta t \cdot 10^{-3} = 39{,}833 \cdot 474{,}47 \cdot 131{,}49 \cdot 10^{-3} = \underline{2484{,}98\ kW}$$

Předpokládaná plocha svazku je 474,47 m^2, liší se od potřebné teplosměnné plochy, která je 467,40 m^2, o 1,49 %. Tento rozdíl je přijatelný.

Výška prostoru přehříváku 2

Včetně dvou kontrolních vlezů. První se nachází mezi přehřívákem 3 a přehřívákem 2, druhý rozděluje plochu přehříváku 2.

$$h_{p2} = (n_{řad} - 1) \cdot s_2 + 0{,}8 + 0{,}8 = (46 - 1) \cdot 0{,}09 + 0{,}8 + 0{,}8 = \underline{5{,}65\,m}$$

Rozměr vstupní a výstupní komory

$$S_{kom} = \frac{M_{pp} \cdot v_{12}}{w_p} = \frac{8{,}00 \cdot 0{,}05031}{19{,}04} = \underline{0{,}0317\,m^2}$$

Průměr komor

$$D_{kom} = \sqrt{\frac{4 \cdot S_{kom}}{\pi}} = \sqrt{\frac{4 \cdot 0{,}0317}{\pi}} = \underline{0{,}201\,m}$$

Volím trubku TR 219x6,3 ČSN 42 5715.01

13.2 Výpočet membránových stěn

13.2.1 Součinitele přestupu tepla ze strany spalin

Konvekcí pro podélné proudění

$$\alpha_k = 0{,}023 \cdot \frac{\lambda}{d_e} \cdot \left(\frac{w_{sp} \cdot d_e}{\nu}\right)^{0,8} \cdot Pr^{0,4}$$

$$\alpha_k = 0{,}023 \cdot \frac{0{,}0670}{0{,}212} \cdot \left(\frac{5{,}29 \cdot 0{,}212}{7{,}7 \cdot 10^{-5}}\right)^{0,8} \cdot 0{,}639^{0,4} = \underline{12{,}999\,W/m^2K}$$

Ekvivalentní průměr spalin

$$d_e = \frac{4 \cdot F_{sp}}{O} = \frac{4 \cdot 5{,}46}{103{,}32} = \underline{0{,}212\,m}$$

Obvod kanálu

$$O = 2 \cdot (a + b_{III}) + n_{tr} \cdot (b_{III} + D) + n_{zt} \cdot \pi \cdot D$$

$$O = 2 \cdot (3{,}24 + 2{,}7) + 32 \cdot (2{,}7 + 0{,}038) + 32 \cdot \pi \cdot 0{,}038 = \underline{103{,}32\,m}$$

Vlastnosti spalin pro střední teplotu spalin

Součinitel tepelné vodivosti	$\lambda = 0{,}0670$ W/mK
Kinematická viskozita	$\nu = 7{,}7 \cdot 10^{-5}$ m^2/s
Prandtlovo číslo	Pr = 0,639

Sáláním pro zaprášené spaliny

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{a_{st}+1}{2} \cdot a \cdot T^3 \cdot \frac{1-\left(\frac{T_z}{T}\right)^4}{1-\frac{T_z}{T}}$$

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{0{,}8+1}{2} \cdot 0{,}149 \cdot 773{,}17^3 \cdot \frac{1-\left(\frac{698{,}49}{773{,}17}\right)^4}{1-\frac{698{,}49}{773{,}17}} = \underline{12{,}182\ \mathrm{W/m^2K}}$$

Absolutní teplota zaneseného povrchu stěn

$$T_z = 273{,}15 + (t_{syt} + \varepsilon \cdot q) = 273{,}15 + (271{,}69 + 0{,}0035 \cdot 43903) = \underline{698{,}49\ \mathrm{K}}$$

ε	součinitel zanesení výhřevné plochy dle konzultací voleno ε = 0,0035 $m^2 \cdot K/W$	[$m^2 \cdot K/W$]

Měrné zatížení

Určí se z předběžného tepla, které odevzdají spaliny a z účinné sálavé plochy stěn.

$$q = \frac{Q_{12}}{F_{ús}} \cdot 10^3 = \frac{O_{sp} \cdot M_{pv} \cdot \Delta I_{sp}}{2 \cdot h_{p2} \cdot (a + b_{III})} \cdot 10^3$$

$$q = \frac{5{,}492 \cdot 1{,}858 \cdot 288{,}80}{2 \cdot 5{,}65 \cdot (3{,}24 + 2{,}7)} \cdot 10^3 = \underline{43903\ \mathrm{W/m^2}}$$

$$\Delta I_{sp} = I_{sp}^{584} - I_{sp}^{415} = 896{,}63 - 607{,}83 = \underline{288{,}80\ \mathrm{kJ/m^3}}$$

Stupeň černosti povrchu stěn

$$a_{st} = \underline{0{,}8}$$

Stupeň černosti ohniště

$$a = 1 - e^{-k \cdot p \cdot s} = 1 - e^{-9{,}3 \cdot 0{,}100{,}17} = \underline{0{,}149}$$

Součinitel zeslabení sálání nesvítivými tříatomovými plyny

$$k = k_{sp} \cdot r_{sp} = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot r_{H_2O}}{3{,}16 \cdot \sqrt{p_{sp} \cdot s}} - 1\right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{T}{1000}\right) \cdot r_{sp}$$

$$k = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot 0{,}1593}{3{,}16 \cdot \sqrt{0{,}0285 \cdot 0{,}17}} - 1\right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{773{,}17}{1000}\right) \cdot 0{,}2851 = \underline{9{,}31\ \mathrm{m^{-1} \cdot MPa^{-1}}}$$

Celkový parciální tlak tříatomových plynů

$$p_{sp} = p \cdot r_{sp} = 0{,}1 \cdot 0{,}2851 = \underline{0{,}0285\ \mathrm{MPa}}$$

Efektivní tloušťka sálavé vrstvy pro volný objem

$$s = \frac{1,8}{\frac{1}{b_{III}} + \frac{1}{h_{p2}} + \frac{1}{s_1}} = \frac{1,8}{\frac{1}{2,7} + \frac{1}{5,65} + \frac{1}{0,1}} = \underline{0,17\ \text{m}}$$

Celkový součinitel přestupu tepla

$$\alpha_c = \xi \cdot (\alpha_k + \alpha_s) = 0,9 \cdot (12,999 + 12,182) = \underline{22,664\ \text{W/m}^2\text{K}}$$

ξ součinitel využití, popisuje neúplnost proudění spalin výhřevnou plochou
dle konzultací voleno $\xi = 0,9$

13.2.2 Součinitel prostupu tepla

$$k = \frac{\alpha_c}{1 + \varepsilon \cdot \alpha_c} = \frac{22,664}{1 + 0,0035 \cdot 22,664} = \underline{20,998\ \text{W/m}^2\text{K}}$$

Teplo odebrané spalinám membránovými stěnami

$$Q_{ms} = k \cdot F_{ús} \cdot \Delta t \cdot 10^{-3} = 20,998 \cdot 67,12 \cdot 217,58 \cdot 10^{-3} = \underline{306,66\ \text{kW}}$$

Střední teplotní logaritmický spád

$$\Delta t = \frac{\Delta t_1 - \Delta t_2}{\ln \frac{\Delta t_1}{\Delta t_2}} = \frac{312,60 - 144,10}{\ln \frac{312,60}{144,10}} = \underline{217,58\ °\text{C}}$$

$$\Delta t_1 = t_{sp1} - t_{syt} = 584,27 - 271,69 = \underline{312,60\ °\text{C}}$$

$$\Delta t_2 = t_{sp2} - t_{syt} = 415,78 - 271,69 = \underline{144,10\ °\text{C}}$$

13.3 Výpočet závěsných trubek

Parametry trubek			
vnější průměr trubky	D_{zt}	[m]	0,038
tloušťka stěny	t_{zt}	[m]	0,0063
vnitřní průměr trubky	d_{zt}	[m]	0,0254
počet trubek	n_{zt}	[-]	32

Tab. 13.3.1 *– Parametry závěsných trubek u P2*

Parametry páry			
teplota páry na vstupu	t_{zt1}	[°C]	272,66
teplota páry na výstupu	t_{zt2}	[°C]	274,26
střední teplota páry	$t_{ztstř}$	[°C]	273,46
měrný objem na vstupu	v_{zt1}	[m^3/kg]	0,03497
měrný objem na výstupu	v_{zt2}	[m^3/kg]	0,03526
střední měrný objem	$v_{ztstř}$	[m^3/kg]	0,03511

Tab. 13.3.2 *– Parametry páry závěsných trubek u P2*

13.3.1 Součinitel přestupu tepla konvekcí ze strany páry

$$\alpha_k = 0{,}023 \cdot \frac{\lambda}{d_{zt}} \cdot \left(\frac{w_{zt} \cdot d_{zt}}{\nu}\right)^{0,8} \cdot Pr^{0,4}$$

$$\alpha_k = 0{,}023 \cdot \frac{0{,}0580}{0{,}0254} \cdot \left(\frac{16{,}85 \cdot 0{,}0254}{6{,}47 \cdot 10^{-7}}\right)^{0,8} \cdot 1{,}446^{0,4} = \underline{2683{,}566\ W/m^2K}$$

Průtočný průřez pro páru

$$F_p = \frac{\pi \cdot d_{zt}^2}{4} \cdot n_{zt} = \frac{\pi \cdot 0{,}0254^2}{4} \cdot 32 = \underline{0{,}016\ m^2}$$

Rychlost proudění páry v trubkách

$$w_{zt} = \frac{M_{pp}^{zt} \cdot v_{zt\,stř}}{F_p} = \frac{7{,}75 \cdot 0{,}03511}{0{,}016} = \underline{16{,}85\ m/s}$$

Vlastnosti páry pro střední teplotu páry

Součinitel tepelné vodivosti	$\lambda = 0{,}0580$ W/mK
Kinematická viskozita	$\nu = 6{,}47 \cdot 10^{-7}$ m^2/s
Prandtlovo číslo	Pr = 1,446

13.3.2 Součinitele přestupu tepla ze strany spalin

Konvekcí pro podélné proudění

Pro výpočet závěsných trubek se součinitel přestupu tepla konvekcí uvažuje stejný jako u svazku, který je zavěšen na závěsných trubkách.

$$\alpha_{zt} = \underline{50{,}536\ W/m^2K}$$

Sáláním pro zaprášené spaliny

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{a_{st}+1}{2} \cdot a \cdot T^3 \cdot \frac{1-\left(\frac{T_z}{T}\right)^4}{1-\frac{T_z}{T}}$$

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{0{,}8+1}{2} \cdot 0{,}172 \cdot 773{,}17^3 \cdot \frac{1-\left(\frac{546{,}61}{773{,}17}\right)^4}{1-\frac{546{,}61}{773{,}17}} = \underline{10{,}451\ W/m^2K}$$

Absolutní teplota zaneseného povrchu stěn

$$T_z = 273{,}15 + t_{ztstř} + \left(\varepsilon + \frac{1}{\alpha_2}\right) \cdot \frac{Q_{zt}}{S_{zt}} \cdot 10^3$$

$$T_z = 273{,}15 + 273{,}46 + \left(0{,}003 + \frac{1}{2683{,}566}\right) \cdot \frac{101{,}55}{21{,}584} \cdot 10^3 = \underline{546{,}61\ K}$$

ε	součinitel zanesení výhřevné plochy dle konzultací voleno $\varepsilon = 0{,}003$ m^2·K/W	[m^2·K/W]

Potřebné teplo pro závěsné trubky

$$Q_{zt} = \underline{101{,}55\,\mathrm{kW}}$$

Teplosměnná plocha závěsných trubek

$$S_{zt} = \pi \cdot D_{zt} \cdot n_{zt} \cdot h_{p2} = \pi \cdot 0{,}038 \cdot 32 \cdot 5{,}65 = \underline{21{,}58\,\mathrm{m}^2}$$

Stupeň černosti povrchu stěn

$$a_{st} = \underline{0{,}8}$$

Stupeň černosti ohniště

$$a = 1 - e^{-k \cdot p \cdot s} = 1 - e^{-7{,}860{,}100{,}24} = \underline{0{,}172}$$

Součinitel zeslabení sálání nesvítivými tříatomovými plyny

$$k = k_{sp} \cdot r_{sp} = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot r_{H_2O}}{3{,}16 \cdot \sqrt{p_{sp} \cdot s}} - 1 \right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{T}{1000} \right) \cdot r_{sp}$$

$$k = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot 0{,}1593}{3{,}16 \cdot \sqrt{0{,}0285 \cdot 0{,}24}} - 1 \right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{773{,}17}{1000} \right) \cdot 0{,}2851 = \underline{7{,}86\,\mathrm{m}^{-1} \cdot \mathrm{MPa}^{-1}}$$

Celkový parciální tlak tříatomových plynů

$$p_{sp} = p \cdot r_{sp} = 0{,}1 \cdot 0{,}2851 = \underline{0{,}0285\,\mathrm{MPa}}$$

Efektivní tloušťka sálavé vrstvy pro volný objem

$$s = 0{,}9 \cdot D \cdot \left(\frac{4}{\pi} \cdot \frac{s_1 \cdot s_2}{D^2} - 1 \right) = 0{,}9 \cdot 0{,}038 \cdot \left(\frac{4}{\pi} \cdot \frac{0{,}1 \cdot 0{,}09}{0{,}038^2} - 1 \right) = \underline{0{,}24\,\mathrm{m}}$$

Celkový součinitel přestupu tepla

$$\alpha_c = \xi \cdot (\alpha_k + \alpha_s) = 0{,}9 \cdot (50{,}536 + 10{,}451) = \underline{54{,}888\,\mathrm{W/m^2K}}$$

ξ součinitel využití, popisuje neúplnost proudění spalin výhřevnou plochou
dle konzultací voleno $\xi = 0{,}9$

13.3.3 Součinitel prostupu tepla

$$k = \psi \cdot \alpha_c = 0{,}6 \cdot 54{,}888 = \underline{32{,}933\,\mathrm{W/m^2K}}$$

Teplo odebrané spalinám závěsnými trubkami

$$Q_{zt} = k \cdot S_{zt} \cdot \Delta t \cdot 10^{-3} = 32{,}933 \cdot 21{,}58 \cdot 215{,}92 \cdot 10^{-3} = \underline{153{,}48\,\mathrm{kW}}$$

Střední teplotní logaritmický spád

$$\Delta t = \frac{\Delta t_1 - \Delta t_2}{\ln \frac{\Delta t_1}{\Delta t_2}} = \frac{310{,}01 - 143{,}12}{\ln \frac{310{,}01}{143{,}12}} = \underline{215{,}92\,°\mathrm{C}}$$

$$\Delta t_1 = t_{sp1} - t_{zt2} = 584{,}27 - 274{,}26 = \underline{310{,}01\,°C}$$

$$\Delta t_2 = t_{sp2} - t_{zt1} = 415{,}78 - 272{,}66 = \underline{143{,}12\,°C}$$

13.4 Výsledná teplota spalin na výstupu z 2. části III. tahu

Teplo spalin na výstupu

$$Q_{sp2} = Q_{sp1} - Q_{skp2} - Q_{ms} - Q_{zt} = 9149{,}10 - 2484{,}98 - 306{,}66 - 153{,}48 = \underline{6203{,}97\,kW}$$

Teplo vstupních spalin Q_{sp1} je rovno teplu výstupních spalin z 1. části III. tahu.

Entalpie a skutečná teplota výstupních spalin

$$I_{sp2} = \frac{Q_{sp2}}{O_{sp} \cdot M_{pv}} = \frac{6203{,}97}{5{,}492 \cdot 1{,}858} = \underline{608{,}00\,kJ/m^3}$$

$$\Rightarrow t_{sp2} = \underline{415{,}88\,°C}$$

Skutečná teplota výstupních spalin se od odhadované liší o 0,1 ºC. Tento rozdíl je přijatelný.

14 Výpočet III. tahu – III. část a IV. tahu

Při výpočtu III. části ve III. tahu a části ve IV. tahu uvažujeme s trubkovým svazkem přehříváku 2. Dále s membránovými stěnami a závěsnými trubkami, které zaujímají prostor výšky části přehříváku 2, která je ve III. tahu, a výšky kontrolního vlezu mezi přehřívákem 2 a přehřívákem 1. Převážná část přehříváku 2 se nachází ve IV. tahu z toho důvodu, protože výška III. tahu je omezena danou výškou výsypky.

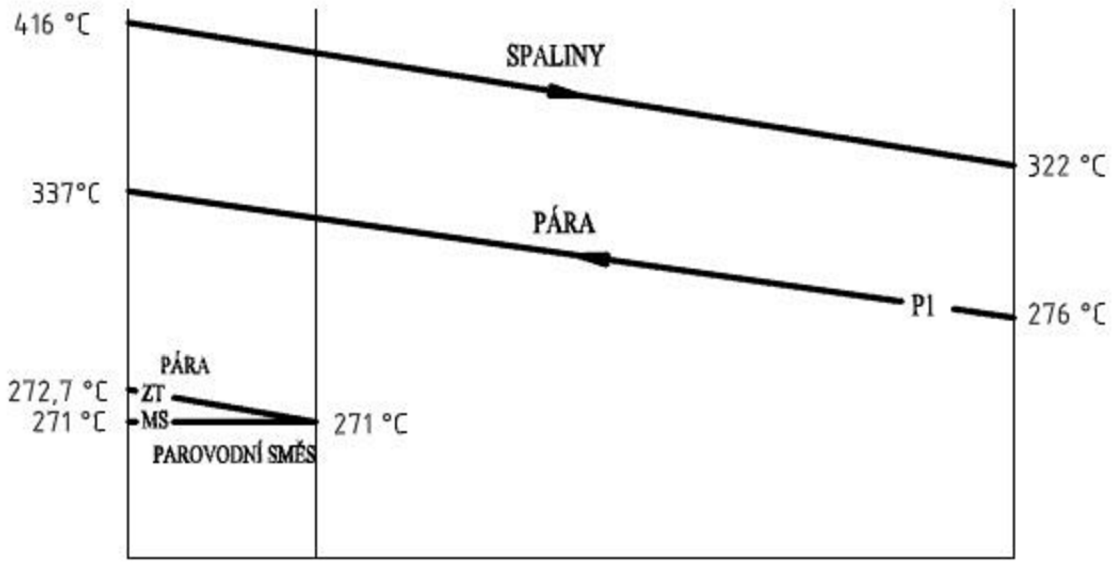

Obr. 14.1 *– Tepelné schéma III. části III. tahu a IV. tahu*

14.1 Přehřívák 1

Přehřívák 1 je trubkový svazek, který je tvořen hladkými trubkami o vnějším průměru 38 mm a tloušťce stěny 4,5 mm. Tento svazek se skládá ze čtyř částí. První se nachází ve III. tahu, zbylé části jsou umístěny ve IV. tahu, kde už nejsou membránové stěny a závěsné trubky. Druhá a třetí část mají stejné rozměry.

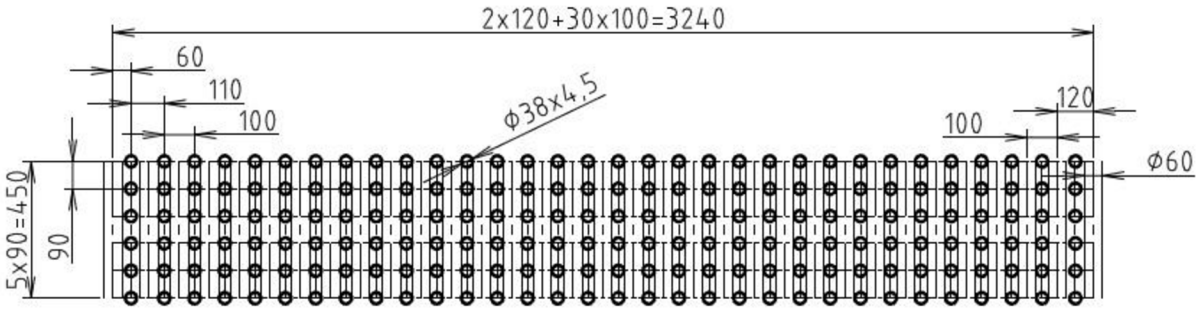

Obr. 14.1.1 *– Rozměry přehříváku 1, první část*

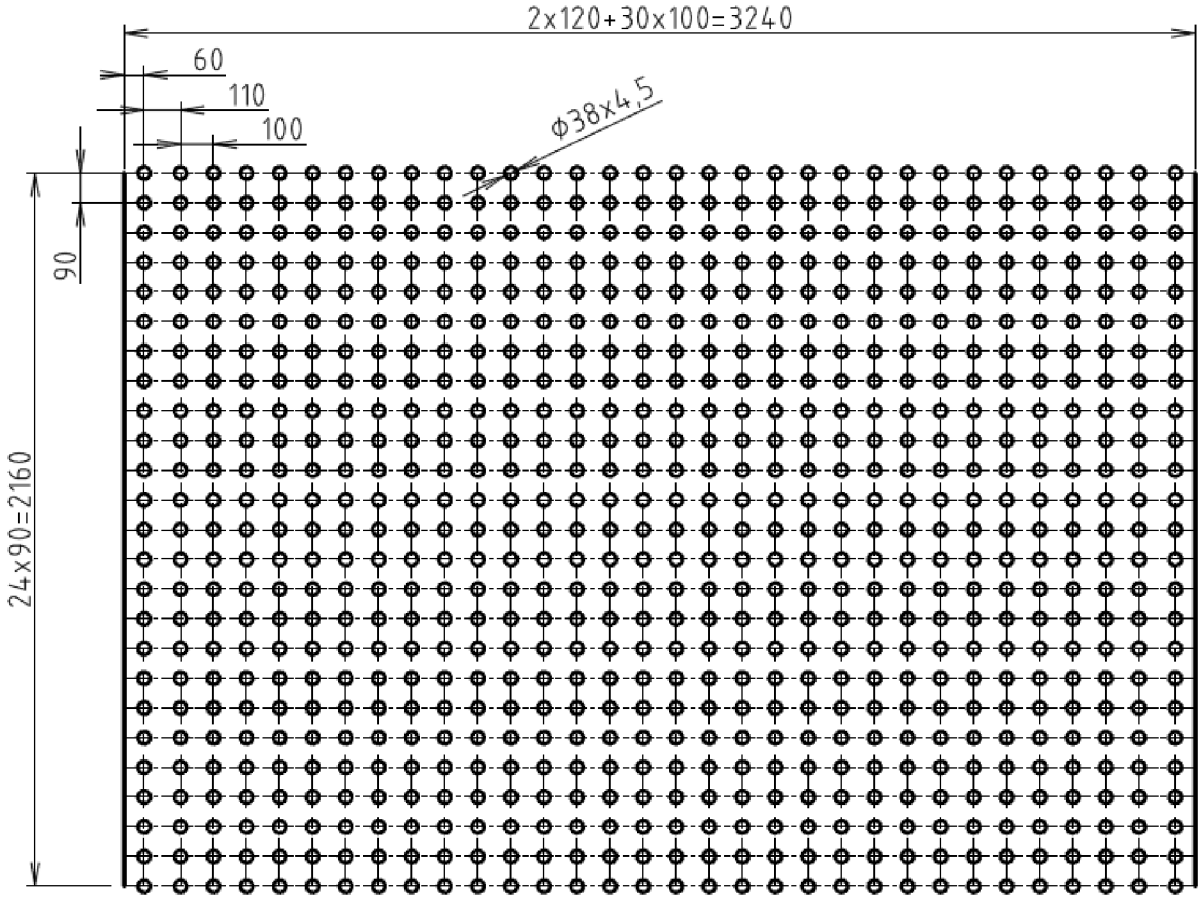

Obr. 14.1.2 *– Rozměry přehříváku 1, druhá a třetí část*

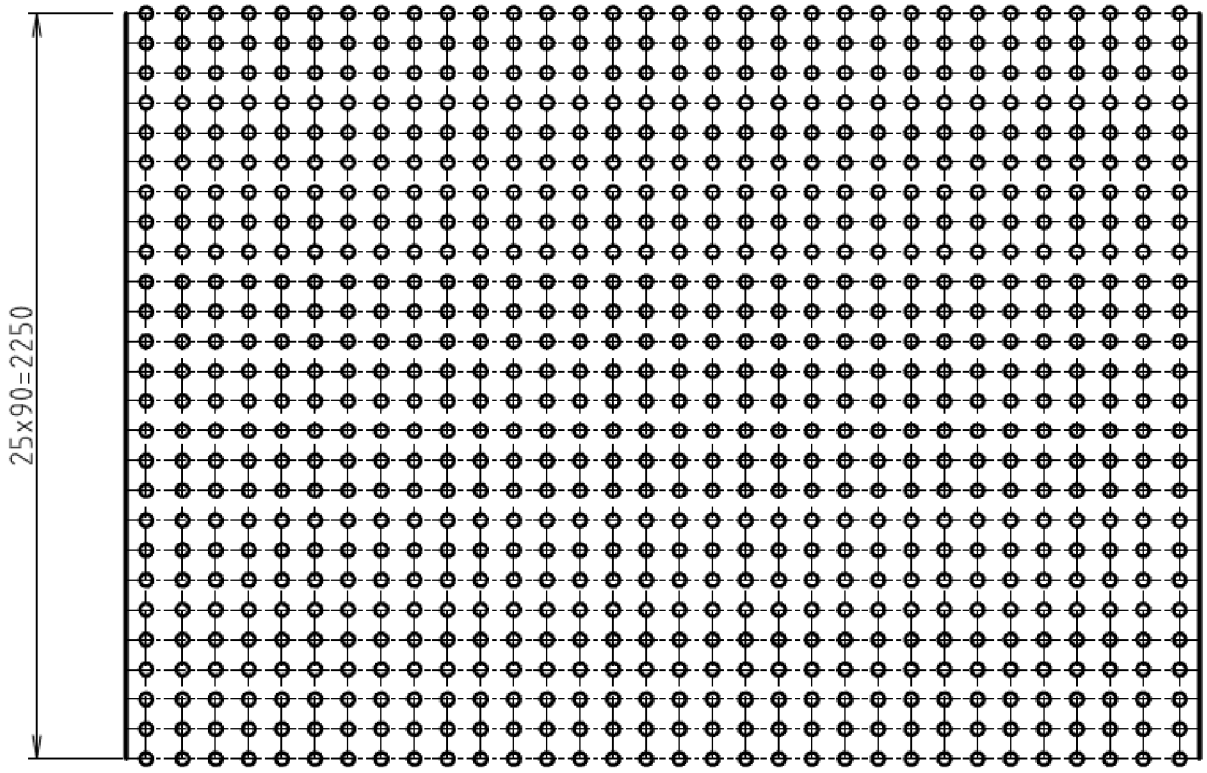

Obr. 14.1.3 *– Rozměry přehříváku 1, čtvrtá část*

Parametry

Parametry trubek			
vnější průměr	D	[m]	0,038
tloušťka stěny	t	[m]	0,0045
vnitřní průměr	d	[m]	0,029
příčná rozteč	s_1	[m]	0,1
podélná rozteč	s_2	[m]	0,09
počet trubek v jedné řadě	n_{tr}	[-]	32
počet řad	$n_{řad}$	[-]	82
počet hadů	n_h	[-]	1
počet závěsných trubek	n_{zt}	[-]	32
hloubka III. tahu a IV. tahu	b_{III}	[m]	2,7
šířka III. tahu	a	[m]	3,24

***Tab. 14.1.1** – Parametry trubek přehříváku 1*

Parametry páry			
teplota páry na vstupu	t_1	[°C]	276,26
teplota páry na výstupu	t_2	[°C]	337,25
střední teplota páry	t_{12}	[°C]	306,75
tlak páry na vstupu	p_1	[MPa]	5,6
tlak páry na výstupu	p_2	[MPa]	5,4
střední tlak páry	p_{12}	[MPa]	5,5
měrný objem na vstupu	v_1	[m^3/kg]	0,03586
měrný objem na výstupu	v_2	[m^3/kg]	0,04614
střední měrný objem	v_{12}	[m^3/kg]	0,04100
průtočné množství páry	M_{pp}	[kg/s]	7,75

***Tab. 14.1.2** – Parametry páry přehříváku 1*

Parametry spalin			
teplota spalin na vstupu	t_{sp1}	[°C]	415,88
teplota spalin na výstupu	t_{sp2}	[°C]	320,24
entalpie spalin na vstupu	i_{sp1}	[kJ/m^3]	608,00
entalpie spalin na výstupu	i_{sp2}	[kJ/m^3]	444,08

***Tab. 14.1.3** – Parametry spalin přehříváku 1*

Střední teplota spalin

$$t_{stř}^{sp} = \frac{t_{sp1} + t_{sp2}}{2} = \frac{584{,}27 + 415{,}78}{2} = \underline{500{,}02\,°C}$$

Předpokládaná plocha části A u přehříváku 1 (III. tah)

$$S_a = \pi \cdot D \cdot b_{III} \cdot n_{tr} \cdot n_{řad} \cdot n_h = \pi \cdot 0{,}038 \cdot 2{,}7 \cdot 32 \cdot 6 \cdot 1 = \underline{61{,}89\,m^2}$$

Předpokládaná plocha části B u přehříváku 1 (IV. tah)

$$S_b = \pi \cdot D \cdot b_{III} \cdot n_{tr} \cdot n_{řad} \cdot n_h = \pi \cdot 0{,}038 \cdot 2{,}7 \cdot 32 \cdot 76 \cdot 1 = \underline{783{,}90\,m^2}$$

Předpokládaná plocha celého svazku

$$S = S_a + S_b = 61{,}89 + 783{,}90 = \underline{845{,}79\,m^2}$$

14.1.1 Součinitel přestupu tepla konvekcí ze strany páry

$$\alpha_k = \alpha_2 = 0{,}023 \cdot \frac{\lambda}{d} \cdot \left(\frac{w_p \cdot d}{\nu}\right)^{0,8} \cdot Pr^{0,4} = 0{,}023 \cdot \frac{0{,}0546}{0{,}029} \cdot \left(\frac{15{,}03 \cdot 0{,}029}{8{,}3 \cdot 10^{-7}}\right)^{0,8} \cdot 1{,}196^{0,4}$$

$$\alpha_k = \alpha_2 = \underline{1754{,}78\ W/m^2K}$$

Průtočný průřez pro páru

$$F_p = \frac{\pi \cdot d^2}{4} \cdot n_{tr} \cdot n_h = \frac{\pi \cdot 0{,}029^2}{4} \cdot 32 \cdot 1 = \underline{0{,}02114\ m^2}$$

Rychlost proudění páry v trubkách

$$w_p = \frac{M_{pp} \cdot v_{12}}{F_p} = \frac{7{,}75 \cdot 0{,}04100}{0{,}02114} = \underline{15{,}03\ m/s}$$

Vlastnosti páry pro střední teplotu páry

Součinitel tepelné vodivosti	$\lambda = 0{,}0546$ W/mK
Kinematická viskozita	$\nu = 8{,}3 \cdot 10^{-7}$ m²/s
Prandtlovo číslo	Pr = 1,196

14.1.2 Součinitele přestupu tepla ze strany spalin

Součinitel přestupu tepla konvekcí ze strany spalin pro příčné obtékání trubek uspořádaných za sebou

$$\alpha_k = 0{,}2 \cdot c_z \cdot c_s \cdot \frac{\lambda}{D} \cdot \left(\frac{w_{sp} \cdot D}{\nu}\right)^{0,65} \cdot Pr^{0,33}$$

$$\alpha_k = 0{,}2 \cdot 1 \cdot 1 \cdot \frac{0{,}055}{0{,}038} \cdot \left(\frac{4{,}38 \cdot 0{,}038}{5{,}59 \cdot 10^{-5}}\right)^{0,65} \cdot 0{,}652^{0,33} = \underline{45{,}783\ W/m^2K}$$

Rychlost spalin

$$w_{sp} = \frac{O_{sp} \cdot M_{pv}}{F_{sp}} \cdot \frac{273{,}15 + t_{stř}}{273{,}15} = \frac{5{,}492 \cdot 1{,}858}{5{,}46} \cdot \frac{273{,}15 + 368{,}06}{273{,}15} = \underline{4{,}38\ m/s}$$

Světlý průřez spalin

$$F_{sp} = b_{III} \cdot (a - n_{tr} \cdot D) = 2{,}7 \cdot (3{,}24 - 32 \cdot 0{,}038) = \underline{5{,}46\ m^2}$$

Oprava na uspořádání svazku c_s

V závislosti na poměrné příčné rozteči σ_1 a poměrné podélné rozteči σ_2

$$\sigma_1 = \frac{s_1}{D} = \frac{0{,}1}{0{,}038} = \underline{2{,}63}$$

$$\sigma_2 = \frac{s_2}{D} = \frac{0{,}09}{0{,}038} = \underline{2{,}37}$$

Pokud je $\sigma_2 \geq 2$, potom $c_s = 1$

Oprava na počet podélných řad c_z

Pokud je počet řad ≥ 10, potom $c_z = 1$

Vlastnosti spalin pro střední teplotu spalin

Součinitel tepelné vodivosti	$\lambda = 0{,}0553$ W/mK
Kinematická viskozita	$\nu = 5{,}59 \cdot 10^{-5}$ m^2/s
Prandtlovo číslo	Pr = 0,652

Součinitel pro přestup tepla sáláním pro zaprášené spaliny

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{a_{st}+1}{2} \cdot a \cdot T^3 \cdot \frac{1-\left(\frac{T_z}{T}\right)^4}{1-\frac{T_z}{T}}$$

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{0{,}8+1}{2} \cdot 0{,}183 \cdot 641{,}21^3 \cdot \frac{1-\left(\frac{585{,}29}{641{,}21}\right)^4}{1-\frac{585{,}29}{641{,}21}} = \underline{8{,}669\ \mathrm{W/m^2K}}$$

Absolutní teplota zaneseného povrchu stěn

$$T_z = 273{,}15 + t_{12} + \left(\varepsilon + \frac{1}{\alpha_2}\right) \cdot \frac{Q_{p3}}{S} \cdot 10^3$$

$$T_z = 273{,}15 + 306{,}75 + \left(0{,}002 + \frac{1}{1754{,}778}\right) \cdot \frac{1643}{845{,}79} \cdot 10^3 = \underline{585{,}29\ \mathrm{K}}$$

ε	součinitel zanesení výhřevné plochy dle konzultací voleno $\varepsilon = 0{,}002$ m^2·K/W	[m^2·K/W]

Potřebné teplo pro přehřívák 1

$$Q_{p1} = \underline{1643\ \mathrm{kW}}$$

Stupeň černosti povrchu stěn

$$a_{st} = \underline{0{,}8}$$

Stupeň černosti ohniště

$$a = 1 - e^{-k \cdot p \cdot s} = 1 - e^{-8{,}400{,}100{,}24} = \underline{0{,}183}$$

Součinitel zeslabení sálání nesvítivými tříatomovými plyny

$$k = k_{sp} \cdot r_{sp} = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot r_{H_2O}}{3{,}16 \cdot \sqrt{p_{sp} \cdot s}} - 1\right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{T}{1000}\right) \cdot r_{sp}$$

$$k = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot 0{,}1593}{3{,}16 \cdot \sqrt{0{,}0285 \cdot 0{,}24}} - 1\right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{641{,}21}{1000}\right) \cdot 0{,}2851 = \underline{8{,}40\ \mathrm{m^{-1} \cdot MPa^{-1}}}$$

Celkový parciální tlak tříatomových plynů

$$p_{sp} = p \cdot r_{sp} = 0{,}1 \cdot 0{,}2851 = \underline{0{,}0285\ \mathrm{MPa}}$$

Efektivní tloušťka sálavé vrstvy pro volný objem

$$s = 0{,}9 \cdot D \cdot \left(\frac{4}{\pi} \cdot \frac{s_1 \cdot s_2}{D^2} - 1 \right) = 0{,}9 \cdot 0{,}038 \cdot \left(\frac{4}{\pi} \cdot \frac{0{,}1 \cdot 0{,}09}{0{,}038^2} - 1 \right) = \underline{0{,}24\ \mathrm{m}}$$

Celkový součinitel přestupu tepla

$$\alpha_c = \alpha_k + \alpha_s = 45{,}783 + 8{,}669 = \underline{54{,}452\ \mathrm{W/m^2K}}$$

14.1.3 Součinitel prostupu tepla

$$k = \frac{\psi \cdot \alpha_c}{1 + \frac{\alpha_c}{\alpha_2}} = \frac{0{,}6 \cdot 54{,}452}{1 + \frac{54{,}452}{1754{,}778}} = \underline{31{,}688\ \mathrm{W/m^2K}}$$

Potřebná (ideální) plocha pro přehřívák 1

$$S_{id} = \frac{Q_{p1}}{k \cdot \Delta t} \cdot 1000 = \frac{1643}{31{,}688 \cdot 59{,}64} \cdot 1000 = \underline{869{,}43\ \mathrm{m^2}}$$

Střední teplotní logaritmický spád

$$\Delta t = \frac{\Delta t_1 - \Delta t_2}{\ln \frac{\Delta t_1}{\Delta t_2}} = \frac{78{,}63 - 43{,}98}{\ln \frac{78{,}63}{43{,}98}} = \underline{59{,}64\ °\mathrm{C}}$$

$$\Delta t_1 = t_{sp1} - t_2 = 415{,}88 - 337{,}25 = \underline{78{,}63\ °\mathrm{C}}$$

$$\Delta t_2 = t_{sp2} - t_1 = 320{,}24 - 276{,}26 = \underline{43{,}98\ °\mathrm{C}}$$

Skutečně odebrané teplo přehřívákem 1

$$Q_{skp1} = k \cdot S \cdot \Delta t \cdot 10^{-3} = 31{,}688 \cdot 845{,}79 \cdot 59{,}64 \cdot 10^{-3} = \underline{1598{,}33\ \mathrm{kW}}$$

Předpokládaná plocha svazku je 845,79 m^2, liší se od potřebné teplosměnné plochy, která je 869,43 m^2, o 2,79 %. Tento rozdíl je přijatelný.

Výška prostoru části A přehříváku 1 v III. tahu

Včetně potřebného otvoru pro vlez, mezi přehřívákem 2 a přehřívákem 1.

$$h_{p1} = c - c_{výs} - h_{p3} - h_{p2} = 13{,}5 - 4{,}5 - 2{,}01 - 5{,}65 = \underline{1{,}34\ \mathrm{m}}$$

Rozměr vstupní a výstupní komory

$$S_{kom} = \frac{M_{pp} \cdot v_{12}}{w_p} = \frac{7{,}75 \cdot 0{,}04100}{15{,}03} = \underline{0{,}0317\ \mathrm{m^2}}$$

Průměr komor

$$D_{kom} = \sqrt{\frac{4 \cdot S_{kom}}{\pi}} = \sqrt{\frac{4 \cdot 0{,}0317}{\pi}} = \underline{0{,}201\ \mathrm{m}}$$

Volím trubku TR 219x6,3 ČSN 42 5715.01

14.2 Výpočet membránových stěn

14.2.1 Součinitele přestupu tepla ze strany spalin

Konvekcí pro podélné proudění

$$\alpha_k = 0{,}023 \cdot \frac{\lambda}{d_e} \cdot \left(\frac{w_{sp} \cdot d_e}{\nu}\right)^{0,8} \cdot Pr^{0,4}$$

$$\alpha_k = 0{,}023 \cdot \frac{0{,}0553}{0{,}212} \cdot \left(\frac{4{,}38 \cdot 0{,}212}{5{,}59 \cdot 10^{-5}}\right)^{0,8} \cdot 0{,}652^{0,4} = \underline{12{,}034\ W/m^2K}$$

Ekvivalentní průměr spalin

$$d_e = \frac{4 \cdot F_{sp}}{O} = \frac{4 \cdot 5{,}46}{103{,}32} = \underline{0{,}212\ m}$$

Obvod kanálu

$$O = 2 \cdot (a + b_{III}) + n_{tr} \cdot (b_{III} + D) + n_{zt} \cdot \pi \cdot D$$

$$O = 2 \cdot (3{,}24 + 2{,}7) + 32 \cdot (2{,}7 + 0{,}038) + 32 \cdot \pi \cdot 0{,}038 = \underline{103{,}32\ m}$$

Vlastnosti spalin pro střední teplotu spalin

Součinitel tepelné vodivosti	$\lambda = 0{,}0553$ W/mK
Kinematická viskozita	$\nu = 5{,}59 \cdot 10^{-5}$ m^2/s
Prandtlovo číslo	Pr = 0,652

Sáláním pro zaprášené spaliny

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{a_{st} + 1}{2} \cdot a \cdot T^3 \cdot \frac{1 - \left(\frac{T_z}{T}\right)^4}{1 - \frac{T_z}{T}}$$

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{0{,}8 + 1}{2} \cdot 0{,}154 \cdot 641{,}21^3 \cdot \frac{1 - \left(\frac{667{,}39}{641{,}21}\right)^4}{1 - \frac{667{,}39}{641{,}21}} = \underline{8{,}851\ W/m^2K}$$

Absolutní teplota zaneseného povrchu stěn

$$T_z = 273{,}15 + (t_{syt} + \varepsilon \cdot q) = 273{,}15 + (271{,}69 + 0{,}0035 \cdot 112638) = \underline{667{,}39\ K}$$

ε	součinitel zanesení výhřevné plochy dle konzultací voleno $\varepsilon = 0{,}0035$ m^2·K/W	[m^2·K/W]

Měrné zatížení

Určí se z předběžného tepla, které odevzdají spaliny a z účinné sálavé plochy stěn.

$$q = \frac{Q_{12}}{F_{ús}} \cdot 10^3 = \frac{O_{sp} \cdot M_{pv} \cdot \Delta I_{sp}}{2 \cdot h_{p1} \cdot (a + b_{III})} \cdot 10^3$$

$$q = \frac{5{,}492 \cdot 1{,}858 \cdot 163{,}93}{2 \cdot 1{,}34 \cdot (3{,}24 + 2{,}7)} \cdot 10^3 = \underline{112638\ \mathrm{W/m^2}}$$

$$\Delta I_{sp} = I_{sp}^{415} - I_{sp}^{320} = 608{,}00 - 444{,}08 = \underline{163{,}93\ \mathrm{kJ/m^3}}$$

Stupeň černosti povrchu stěn

$$a_{st} = \underline{0{,}8}$$

Stupeň černosti ohniště

$$a = 1 - e^{-k \cdot p \cdot s} = 1 - e^{-10{,}240{,}100{,}16} = \underline{0{,}154}$$

Součinitel zeslabení sálání nesvítivými tříatomovými plyny

$$k = k_{sp} \cdot r_{sp} = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot r_{H_2O}}{3{,}16 \cdot \sqrt{p_{sp} \cdot s}} - 1 \right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{T}{1000} \right) \cdot r_{sp}$$

$$k = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot 0{,}1593}{3{,}16 \cdot \sqrt{0{,}0285 \cdot 0{,}16}} - 1 \right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{641{,}21}{1000} \right) \cdot 0{,}2851 = \underline{10{,}24\ \mathrm{m^{-1} \cdot MPa^{-1}}}$$

Celkový parciální tlak tříatomových plynů

$$p_{sp} = p \cdot r_{sp} = 0{,}1 \cdot 0{,}2851 = \underline{0{,}0285\ \mathrm{MPa}}$$

Efektivní tloušťka sálavé vrstvy pro volný objem

$$s = \frac{1{,}8}{\frac{1}{b_{III}} + \frac{1}{h_{p1}} + \frac{1}{s_1}} = \frac{1{,}8}{\frac{1}{2{,}7} + \frac{1}{1{,}34} + \frac{1}{0{,}1}} = \underline{0{,}16\ \mathrm{m}}$$

Celkový součinitel přestupu tepla

$$\alpha_c = \xi \cdot (\alpha_k + \alpha_s) = 0{,}9 \cdot (12{,}034 + 8{,}851) = \underline{18{,}797\ \mathrm{W/m^2K}}$$

ξ součinitel využití, popisuje neúplnost proudění spalin výhřevnou plochou
dle konzultací voleno $\xi = 0{,}9$

14.2.2 Součinitel prostupu tepla

$$k = \frac{\alpha_c}{1 + \varepsilon \cdot \alpha_c} = \frac{18{,}797}{1 + 0{,}0035 \cdot 18{,}797} = \underline{17{,}636\ \mathrm{W/m^2K}}$$

Teplo odebrané spalinám membránovými stěnami

$$Q_{ms} = k \cdot F_{ús} \cdot \Delta t \cdot 10^{-3} = 17{,}636 \cdot 14{,}85 \cdot 87{,}50 \cdot 10^{-3} = \underline{28{,}98\ \mathrm{kW}}$$

Střední teplotní logaritmický spád

$$\Delta t = \frac{\Delta t_1 - \Delta t_2}{\ln \frac{\Delta t_1}{\Delta t_2}} = \frac{143{,}22 - 48{,}54}{\ln \frac{143{,}22}{48{,}54}} = \underline{87{,}50\,°C}$$

$$\Delta t_1 = t_{sp1} - t_{syt} = 415{,}88 - 271{,}69 = \underline{143{,}22\,°C}$$

$$\Delta t_2 = t_{sp2} - t_{syt} = 320{,}24 - 271{,}69 = \underline{48{,}54\,°C}$$

14.3 Výpočet závěsných trubek

Parametry trubek			
vnější průměr trubky	D_{zt}	[m]	0,038
tloušťka stěny	t_{zt}	[m]	0,0063
vnitřní průměr trubky	d_{zt}	[m]	0,0254
počet trubek	n_{zt}	[-]	32

Tab. 14.3.1 *– Parametry závěsných trubek pro první část P1*

Parametry páry			
teplota páry na vstupu	t_{zt1}	[°C]	271,70
teplota páry na výstupu	t_{zt2}	[°C]	272,66
střední teplota páry	$t_{ztstř}$	[°C]	272,18
měrný objem na vstupu	v_{zt1}	[m^3/kg]	0,03480
měrný objem na výstupu	v_{zt2}	[m^3/kg]	0,03497
střední měrný objem	$v_{ztstř}$	[m^3/kg]	0,03489

Tab. 14.3.2 *– Parametry páry závěsných trubek pro první část P1*

14.3.1 Součinitel přestupu tepla konvekcí ze strany páry

$$\alpha_k = 0{,}023 \cdot \frac{\lambda}{d_{zt}} \cdot \left(\frac{w_{zt} \cdot d_{zt}}{\nu}\right)^{0,8} \cdot Pr^{0,4}$$

$$\alpha_k = 0{,}023 \cdot \frac{0{,}0582}{0{,}0254} \cdot \left(\frac{16{,}72 \cdot 0{,}0254}{6{,}41 \cdot 10^{-7}}\right)^{0,8} \cdot 1{,}467^{0,4} = \underline{2715{,}658\ W/m^2K}$$

Průtočný průřez pro páru

$$F_p = \frac{\pi \cdot d_{zt}^2}{4} \cdot n_{zt} = \frac{\pi \cdot 0{,}0254^2}{4} \cdot 32 = \underline{0{,}016\ m^2}$$

Rychlost proudění páry v trubkách

$$w_{zt} = \frac{M_{pp}^{zt} \cdot v_{ztstř}}{F_p} = \frac{7{,}75 \cdot 0{,}03489}{0{,}016} = \underline{16{,}72\ m/s}$$

Vlastnosti páry pro střední teplotu páry

Součinitel tepelné vodivosti	$\lambda = 0{,}0582$ W/mK
Kinematická viskozita	$\nu = 6{,}41 \cdot 10^{-7}$ m^2/s
Prandtlovo číslo	Pr = 1,467

14.3.2 Součinitele přestupu tepla ze strany spalin

Konvekcí pro podélné proudění

Pro výpočet závěsných trubek se součinitel přestupu tepla konvekcí uvažuje stejný jako u svazku, který je zavěšen na závěsných trubkách.

$$\alpha_{zt} = \underline{45{,}783\ \mathrm{W/m^2K}}$$

Sáláním pro zaprášené spaliny

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{a_{st}+1}{2} \cdot a \cdot T^3 \cdot \frac{1-\left(\frac{T_z}{T}\right)^4}{1-\frac{T_z}{T}}$$

$$\alpha_s = 5{,}7 \cdot 10^{-8} \cdot \frac{0{,}8+1}{2} \cdot 0{,}183 \cdot 641{,}21^3 \cdot \frac{1-\left(\frac{545{,}33}{641{,}21}\right)^4}{1-\frac{545{,}33}{641{,}21}} = \underline{7{,}884\ \mathrm{W/m^2K}}$$

Absolutní teplota zaneseného povrchu stěn

$$T_z = 273{,}15 + t_{ztstř} + \left(\varepsilon + \frac{1}{\alpha_2}\right) \cdot \frac{Q_{zt}}{S_{zt}} \cdot 10^3$$

$$T_z = 273{,}15 + 272{,}18 + \left(0{,}003 + \frac{1}{2715{,}658}\right) \cdot \frac{182{,}76}{4{,}77} \cdot 10^3 = \underline{545{,}33\ \mathrm{K}}$$

ε součinitel zanesení výhřevné plochy $[m^2 \cdot K/W]$
dle konzultací voleno $\varepsilon = 0{,}003\ m^2 \cdot K/W$

Potřebné teplo pro závěsné trubky

$$Q_{zt} = \underline{182{,}76\ \mathrm{kW}}$$

Teplosměnná plocha závěsných trubek

$$S_{zt} = \pi \cdot D_{zt} \cdot n_{zt} \cdot h_{p1} = \pi \cdot 0{,}038 \cdot 32 \cdot 1{,}34 = \underline{4{,}77\ \mathrm{m^2}}$$

Stupeň černosti povrchu stěn

$$a_{st} = \underline{0{,}8}$$

Stupeň černosti ohniště

$$a = 1 - e^{-k \cdot p \cdot s} = 1 - e^{-8{,}400{,}100{,}24} = \underline{0{,}183}$$

Součinitel zeslabení sálání nesvítivými tříatomovými plyny

$$k = k_{sp} \cdot r_{sp} = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot r_{H_2O}}{3{,}16 \cdot \sqrt{p_{sp} \cdot s}} - 1\right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{T}{1000}\right) \cdot r_{sp}$$

$$k = \left(\frac{7{,}8 + 16 \cdot 0{,}1593}{3{,}16 \cdot \sqrt{0{,}0285 \cdot 0{,}24}} - 1\right) \cdot \left(1 - 0{,}37 \cdot \frac{641{,}21}{1000}\right) \cdot 0{,}2851 = \underline{8{,}40\ \mathrm{m^{-1} \cdot MPa^{-1}}}$$

Celkový parciální tlak tříatomových plynů

$$p_{sp} = p \cdot r_{sp} = 0{,}1 \cdot 0{,}2851 = \underline{0{,}0285\,\mathrm{MPa}}$$

Efektivní tloušťka sálavé vrstvy pro volný objem

$$s = 0{,}9 \cdot D \cdot \left(\frac{4}{\pi} \cdot \frac{s_1 \cdot s_2}{D^2} - 1\right) = 0{,}9 \cdot 0{,}038 \cdot \left(\frac{4}{\pi} \cdot \frac{0{,}1 \cdot 0{,}09}{0{,}038^2} - 1\right) = \underline{0{,}24\,\mathrm{m}}$$

Celkový součinitel přestupu tepla

$$\alpha_c = \xi \cdot (\alpha_k + \alpha_s) = 0{,}9 \cdot (45{,}783 + 7{,}884) = \underline{48{,}300\,\mathrm{W/m^2K}}$$

ξ součinitel využití, popisuje neúplnost proudění spalin výhřevnou plochou
dle konzultací voleno $\xi = 0{,}9$

14.3.3 Součinitel prostupu tepla

$$k = \psi \cdot \alpha_c = 0{,}6 \cdot 54{,}888 = \underline{28{,}980\,\mathrm{W/m^2K}}$$

Teplo odebrané spalinám závěsnými trubkami

$$Q_{zt} = k \cdot S_{zt} \cdot \Delta t \cdot 10^{-3} = 28{,}980 \cdot 4{,}78 \cdot 87{,}50 \cdot 10^{-3} = \underline{12{,}11\,\mathrm{kW}}$$

Střední teplotní logaritmický spád

$$\Delta t = \frac{\Delta t_1 - \Delta t_2}{\ln \frac{\Delta t_1}{\Delta t_2}} = \frac{143{,}22 - 48{,}54}{\ln \frac{143{,}22}{48{,}54}} = \underline{87{,}50\,°\mathrm{C}}$$

$$\Delta t_1 = t_{sp1} - t_{zt2} = 415{,}88 - 272{,}66 = \underline{143{,}22\,°\mathrm{C}}$$
$$\Delta t_2 = t_{sp2} - t_{zt1} = 320{,}24 - 271{,}70 = \underline{48{,}54\,°\mathrm{C}}$$

14.4 Výsledná teplota spalin na výstupu z III. části III. tahu a části IV. tahu

Teplo spalin na výstupu

$$Q_{sp2} = Q_{sp1} - Q_{skp2} - Q_{ms} - Q_{zt} = 6203{,}97 - 1598{,}33 - 23{,}01 - 12{,}11 = \underline{4570{,}52\,\mathrm{kW}}$$

Teplo vstupních spalin Q_{sp1} je rovno teplu výstupních spalin z 2. části III. tahu.

Entalpie a skutečná teplota výstupních spalin

$$I_{sp2} = \frac{Q_{sp2}}{O_{sp} \cdot M_{pv}} = \frac{4570{,}52}{5{,}492 \cdot 1{,}858} = \underline{447{,}92\,\mathrm{kJ/m^3}}$$
$$\Rightarrow t_{sp2} = \underline{322{,}48\,°\mathrm{C}}$$

Skutečná teplota výstupních spalin se od odhadované liší o 2,24 °C. Tento rozdíl je přijatelný.

15 Výpočet IV. a V. tahu

Tyto tahy jsou nechlazené, nachází se v nich kromě části přehříváku 1 i svazky ekonomizéru a ohříváku vzduchu.

15.1 Ekonomizér

Ekonomizér je konstruován z trubek o vnějším průměru 31,8 mm a o tloušťce stěny 6 mm. Jsou naohýbané do prostoru tak, že zabírají dvojnásobný počet trubek v jedné řadě, tedy $n_{tr} = 40$. Skládá se ze tří částí, mezi kterými se nacházejí dva kontrolní vlezy. Spaliny nemají tolik tepla, které by bylo potřeba na ohřátí vody na mez sytosti vody/páry ve výparníku. Nedohřev vody vychází na 62 ºC.

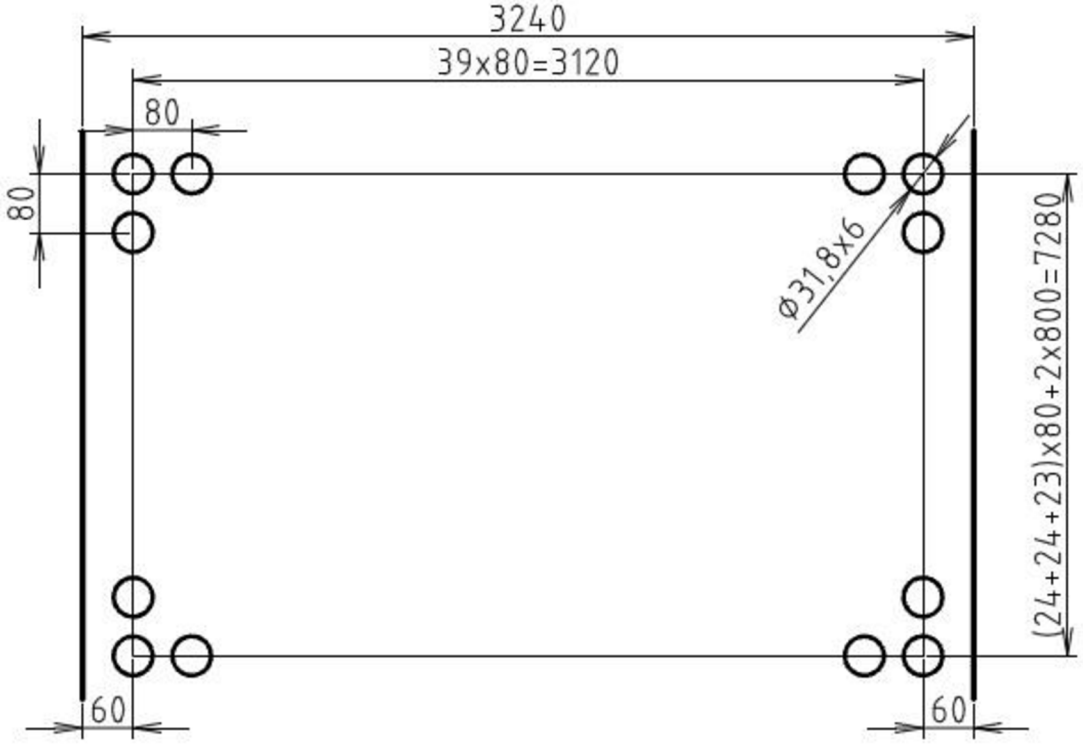

Obr. 15.1.1 *– Rozměry ekonomizéru*

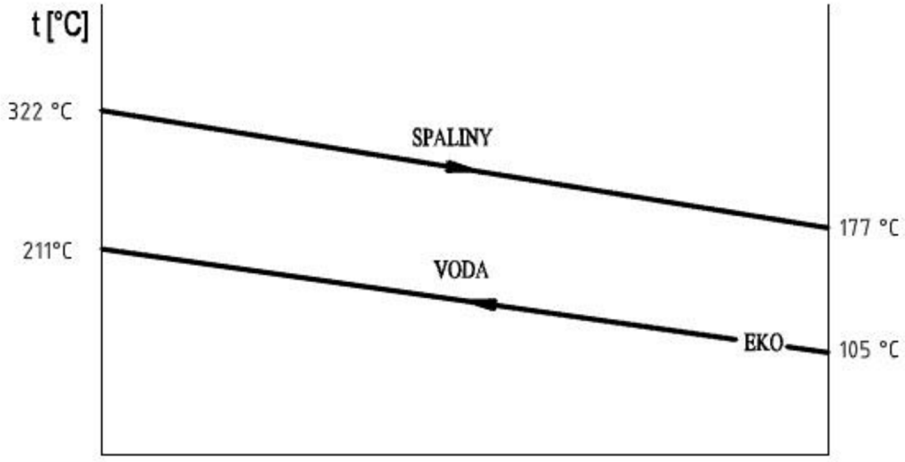

Obr. 15.1.2 *– Tepelné schéma ekonomizéru*

Parametry trubek			
vnější průměr	D	[m]	0,0318
tloušťka stěny	t	[m]	0,006
vnitřní průměr	d	[m]	0,0198
příčná rozteč	s_1	[m]	0,08
podélná rozteč	s_2	[m]	0,08
počet trubek v jedné řadě	n_{tr}	[-]	40
počet řad	$n_{řad}$	[-]	74
hloubka IV. tahu	b_{III}	[m]	2,7
šířka IV. tahu	a	[m]	3,24

Tab. 15.1.1 *– Parametry trubek ekonomizéru*

Parametry vody			
teplota vody na vstupu	t_1	[°C]	105,00
teplota vody na výstupu	t_2	[°C]	210,58
střední teplota vody	t_{12}	[°C]	157,79
tlak vody na vstupu	p_1	[MPa]	6,05
tlak vody na výstupu	p_2	[MPa]	5,65
střední tlak vody	p_{12}	[MPa]	5,85
měrný objem na vstupu	v_1	[m^3/kg]	0,0010
měrný objem na výstupu	v_2	[m^3/kg]	0,0012
střední měrný objem	v_{12}	[m^3/kg]	0,0011
průtočné množství páry	M_{pp}	[kg/s]	7,75

Tab. 15.1.2 *– Parametry vody v ekonomizéru*

Parametry spalin			
teplota spalin na vstupu	t_{sp1}	[°C]	322,48
teplota spalin na výstupu	t_{sp2}	[°C]	176,57
entalpie spalin na vstupu	i_{sp1}	[kJ/m^3]	447,92
entalpie spalin na výstupu	i_{sp2}	[kJ/m^3]	197,83

Tab. 15.1.3 *– Parametry spalin v ekonomizéru*

Střední teplota spalin

$$t_{stř}^{sp} = \frac{t_{sp1} + t_{sp2}}{2} = \frac{322{,}48 + 176{,}57}{2} = \underline{249{,}53\,°C}$$

Průtočný průřez pro vodu

$$F_v = \frac{\pi \cdot d^2}{4} \cdot n_{tr} = \frac{\pi \cdot 0{,}0198^2}{4} \cdot 40 = \underline{0{,}0123\,m^2}$$

Rychlost proudění vody v trubkách

$$w_v = \frac{M_{pp} \cdot v_{12}}{F_v} = \frac{7{,}75 \cdot 0{,}0011}{0{,}0123} = \underline{0{,}70\,m/s}$$

15.1.1 Součinitele přestupu tepla konvekcí ze strany spalin

Pro příčné obtékání trubek uspořádaných za sebou.

$$\alpha_k = 0{,}2 \cdot c_z \cdot c_s \cdot \frac{\lambda}{D} \cdot \left(\frac{w_{sp} \cdot D}{\nu}\right)^{0{,}65} \cdot Pr^{0{,}33}$$

$$\alpha_k = 0{,}2 \cdot 1 \cdot 1 \cdot \frac{0{,}045}{0{,}0318} \cdot \left(\frac{3{,}59 \cdot 0{,}0318}{3{,}92 \cdot 10^{-5}}\right)^{0{,}65} \cdot 0{,}660^{0{,}33} = \underline{43{,}842\ W/m^2K}$$

Rychlost spalin

$$w_{sp} = \frac{O_{sp} \cdot M_{pv}}{F_{sp}} \cdot \frac{273{,}15 + t_{stř}}{273{,}15} = \frac{5{,}492 \cdot 1{,}858}{5{,}44} \cdot \frac{273{,}15 + 249{,}53}{273{,}15} = \underline{3{,}59\ m/s}$$

Světlý průřez spalin

$$F_{sp} = b_{IV} \cdot (a - n_{tr} \cdot D) = 2{,}7 \cdot (3{,}24 - 40 \cdot 0{,}038) = \underline{5{,}44\ m^2}$$

Oprava na uspořádání svazku c_s

V závislosti na poměrné příčné rozteči σ_1 a poměrné podélné rozteči σ_2

$$\sigma_1 = \frac{s_1}{D} = \frac{0{,}08}{0{,}0318} = \underline{2{,}52}$$

$$\sigma_2 = \frac{s_2}{D} = \frac{0{,}08}{0{,}0318} = \underline{2{,}52}$$

Pokud je $\sigma_2 \geq 2$, potom $c_s = 1$

Oprava na počet podélných řad c_z

Pokud je počet řad ≥ 10, potom $c_z = 1$

Vlastnosti spalin pro střední teplotu spalin

Součinitel tepelné vodivosti	$\lambda = 0{,}0448$ W/mK
Kinematická viskozita	$\nu = 3{,}92 \cdot 10^{-5}$ m²/s
Prandtlovo číslo	Pr = 0,660

15.1.2 Součinitel přestupu tepla sáláním pro zaprášené spaliny

Svazky ekonomizéru se nacházejí v oblasti, kde je teplota spalin pod 500 ºC. Proto se součinitel přestupu tepla sáláním zanedbává.

15.1.3 Součinitel prostupu tepla

$$k = \frac{\alpha_k}{1 + \varepsilon \cdot \alpha_k} = \frac{43{,}842}{1 + 0{,}0045 \cdot 43{,}842} = \underline{36{,}618\ W/m^2K}$$

Potřebná (ideální) plocha pro ekonomizér

$$S_{id} = \frac{Q_e}{k \cdot \Delta t} \cdot 1000 = \frac{2597}{36{,}618 \cdot 90{,}24} \cdot 1000 = \underline{768{,}85\ m^2}$$

Střední teplotní logaritmický spád

$$\Delta t = \frac{\Delta t_1 - \Delta t_2}{\ln \frac{\Delta t_1}{\Delta t_2}} = \frac{111{,}90 - 71{,}57}{\ln \frac{111{,}90}{71{,}57}} = \underline{90{,}24\,°C}$$

$$\Delta t_1 = t_{sp1} - t_2 = 322{,}48 - 210{,}58 = \underline{111{,}90\,°C}$$

$$\Delta t_2 = t_{sp2} - t_1 = 176{,}57 - 105{,}00 = \underline{71{,}57\,°C}$$

Počet řad ekonomizéru

$$n_{řad} = \frac{S_{id}}{\pi \cdot D \cdot b_{IV} \cdot n_{tr}} = \frac{786{,}12}{\pi \cdot 0{,}0318 \cdot 2{,}7 \cdot 40} = \underline{72{,}86}$$

$$\Rightarrow n_{řad} = \underline{74}$$

Skutečná výrobní teplosměnná plocha ekonomizéru

$$S = \pi \cdot D \cdot l_{IV} \cdot n_{tr} \cdot n_{řad} = \pi \cdot 0{,}0318 \cdot 2{,}6 \cdot 40 \cdot 74 = \underline{768{,}85\,m^2}$$

Výrobní teplosměnná plocha se liší od ideální o 2,19 %.

Skutečně odebrané teplo ekonomizérem

$$Q_{esk} = k \cdot S \cdot \Delta t \cdot 10^{-3} = 36{,}618 \cdot 768{,}85 \cdot 90{,}24 \cdot 10^{-3} = \underline{2540{,}54\,kW}$$

15.1.4 Výsledná teplota spalin na výstupu z ekonomizéru

Teplo spalin na výstupu

$$Q_{sp2} = Q_{sp1} - Q_{esk} = 4570{,}52 - 2540{,}54 = \underline{2029{,}98\,kW}$$

Teplo vstupních spalin Q_{sp1} je rovno teplu výstupních spalin, které vystupují z přehříváku 1.

Entalpie a skutečná teplota výstupních spalin

$$I_{sp2} = \frac{Q_{sp2}}{O_{sp} \cdot M_{pv}} = \frac{2029{,}98}{5{,}492 \cdot 1{,}858} = \underline{198{,}94\,kJ/m^3}$$

$$\Rightarrow t_{sp2} = \underline{177{,}22\,°C}$$

Skutečná teplota výstupních spalin se od odhadované liší o 0,65 ºC. Tento rozdíl je přijatelný.

Rozměr vstupní a výstupní komory

$$S_{kom} = \frac{M_{pp} \cdot v_{12}}{w_v} = \frac{7{,}75 \cdot 0{,}01111}{0{,}70} = \underline{0{,}018\,m^2}$$

Průměr komor

$$D_{kom} = \sqrt{\frac{4 \cdot S_{kom}}{\pi}} = \sqrt{\frac{4 \cdot 0{,}018}{\pi}} = \underline{0{,}153\,m}$$

Volím trubku TR 168,3x6,3 ČSN 42 5715.01

15.2 Ohřívák vzduchu

Ohřívák vzduchu je trubkový svazek, který je tvořen hladkými trubkami o vnějším průměru 44,5 mm a tloušťce stěny 3,2 mm. Tento svazek se skládá ze dvou částí.

Na základě konzultací je primární i sekundární vzduch přiváděný do spalovací komory předehříván na 100 ºC. Primární a sekundární vzduch tvoří 90 % z celkového množství přiváděného vzduchu. Zbylých 10 % je bráno na pohazování směsi paliva na rošt. Jelikož se uvažuje s recirkulací vzduchu, aby nedošlo k podkročení rosného bodu v zimním období, asi 10 % z celkového množství přivedeného vzduchu, tak se ve výpočtech uvažuje původních 100 % přiváděného vzduchu. Při recirkulaci vzduchu je vstupní teplota vzduchu do ohříváku vzduchu 50 ºC.

Spaliny za ohřívákem vzduchu by neměli podkročit teplotu 140 ºC, aby teplota neklesla pod rosný bod spalin a nehrozila nízkoteplotní koroze.

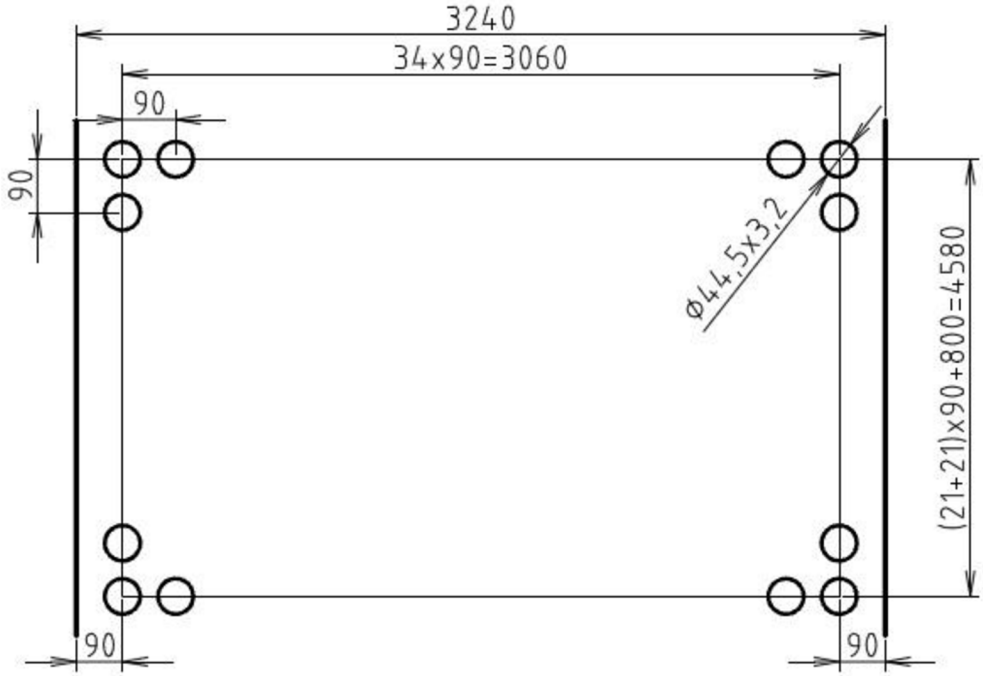

Obr. 15.2.1 *– Rozměry ohříváku vzduchu*

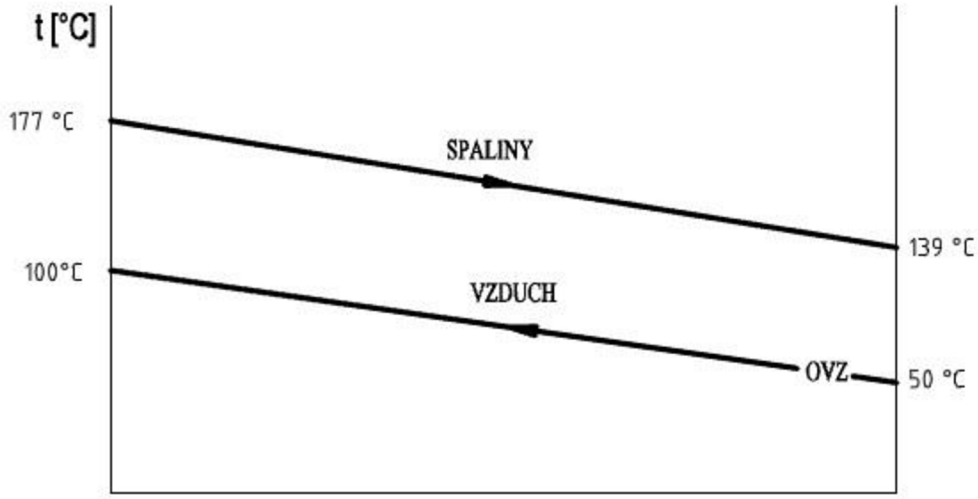

Obr. 15.2.2 *– Tepelné schéma ohříváku vzduchu*

Parametry trubek			
vnější průměr	D	[m]	0,0445
tloušťka stěny	t	[m]	0,0032
vnitřní průměr	d	[m]	0,0381
příčná rozteč	s_1	[m]	0,09
podélná rozteč	s_2	[m]	0,09
počet trubek v jedné řadě	n_{tr}	[-]	35
počet řad	$n_{řad}$	[-]	44
hloubka IV. a V. tahu	b_{IV}	[m]	2,7
šířka IV. a V. tahu	a	[m]	3,24

***Tab. 15.2.1** – Parametry trubek ohříváku vzduchu*

Parametry vzduchu			
teplota vzduchu na vstupu	t_1	[°C]	50
teplota vzduchu na výstupu	t_2	[°C]	100
střední teplota vzduchu	t_{12}	[°C]	75
entalpie vzduchu na vstupu	i_1	[kJ/kg]	212,31
entalpie vzduchu na výstupu	i_2	[kJ/kg]	484,79

***Tab. 15.2.2** – Parametry vzduchu v OVZ*

Parametry spalin			
teplota spalin na vstupu	t_{sp1}	[°C]	177,22
teplota spalin na výstupu	t_{sp2}	[°C]	139,81
entalpie spalin na vstupu	i_{sp1}	[kJ/m^3]	198,94
entalpie spalin na výstupu	i_{sp2}	[kJ/m^3]	134,82

***Tab. 15.2.3** – Parametry spalin v OVZ*

Střední teplota spalin

$$t_{stř}^{sp} = \frac{t_{sp1} + t_{sp2}}{2} = \frac{177{,}22 + 139{,}94}{2} = \underline{158{,}51\,°C}$$

Potřebný tepelný výkon ohříváku vzduchu

$$Q_{ovz} = M_{pv} \cdot \alpha \cdot (i_2 - i_1) = 1{,}86 \cdot 1{,}3 \cdot (484{,}79 - 212{,}31) = \underline{658{,}08\,kW}$$

15.2.1 Součinitele přestupu tepla konvekcí ze strany vzduchu

Pro uspořádání trubek za sebou.

$$\alpha_k^{vz} = 0{,}023 \cdot \frac{\lambda}{d} \cdot \left(\frac{w_{vz} \cdot d}{\nu}\right)^{0,8} \cdot Pr^{0,4} \cdot c_t \cdot c_l \cdot c_m$$

$$\alpha_k^{vz} = 0{,}023 \cdot \frac{0{,}03}{0{,}0381} \cdot \left(\frac{6{,}51 \cdot 0{,}0381}{2{,}07 \cdot 10^{-5}}\right)^{0,8} \cdot 0{,}693^{0,4} \cdot 0{,}8 \cdot 1 \cdot 1 = \underline{28{,}640\,W/m^2K}$$

Rychlost vzduchu

$$w_{vz} = \frac{V_v}{F_v} \cdot \frac{273{,}15 + t_{12}}{273{,}15} = \frac{8{,}97}{1{,}76} \cdot \frac{273{,}15 + 75}{273{,}15} = \underline{6{,}51\,m/s}$$

Světlý průřez vzduchu

$$F_v = \frac{\pi \cdot d^2}{4} \cdot n_{tr} \cdot n_{řad} = \frac{\pi \cdot 0{,}0381^2}{4} \cdot 35 \cdot 44 = \underline{1{,}76\,m^2}$$

Objemový průtok vzduchu

$$V_v = M_{pv} \cdot \alpha \cdot O_{VZmin} = 1{,}86 \cdot 1{,}3 \cdot 3{,}71 = \underline{8{,}97\,m^3/s}$$

Opravný koeficient c_t

$$c_t = \left(\frac{t_{12}}{t_{st}}\right)^{0,5} = \left(\frac{75}{116{,}76}\right)^{0,5} = \underline{0{,}80}$$

Teplota stěny

$$t_{st} = \frac{t_{12} + t_{stř}^{sp}}{2} = \frac{75 + 158{,}51}{2} = \underline{116{,}76\,°C}$$

Vlastnosti spalin pro střední teplotu spalin

Součinitel tepelné vodivosti	$\lambda = 0{,}03$ W/mK
Kinematická viskozita	$\nu = 2{,}07 \cdot 10^{-5}$ m^2/s
Prandtlovo číslo	Pr = 0,693

15.2.2 Součinitele přestupu tepla konvekcí ze strany spalin

Pro příčné obtékání trubek uspořádaných za sebou.

$$\alpha_k^{sp} = 0{,}2 \cdot c_z \cdot c_s \cdot \frac{\lambda}{D} \cdot \left(\frac{w_{sp} \cdot D}{\nu}\right)^{0,65} \cdot Pr^{0,33}$$

$$\alpha_k^{sp} = 0{,}2 \cdot 1 \cdot 1 \cdot \frac{0{,}0367}{0{,}0445} \cdot \left(\frac{3{,}43 \cdot 0{,}0445}{2{,}79 \cdot 10^{-5}}\right)^{0,65} \cdot 0{,}680^{0,33} = \underline{39{,}087\,W/m^2K}$$

Rychlost spalin

$$w_{sp} = \frac{O_{sp} \cdot M_{pv}}{F_{sp}} \cdot \frac{273{,}15 + t_{stř}}{273{,}15} = \frac{5{,}492 \cdot 1{,}858}{4{,}70} \cdot \frac{273{,}15 + 158{,}51}{273{,}15} = \underline{3{,}43\,m/s}$$

Světlý průřez spalin

$$F_{sp} = b_{IV} \cdot (a - n_{tr} \cdot D) = 2{,}7 \cdot (3{,}24 - 35 \cdot 0{,}0445) = \underline{4{,}70\,m^2}$$

Oprava na uspořádání svazku c_s

V závislosti na poměrné příčné rozteči σ_1 a poměrné podélné rozteči σ_2

$$\sigma_1 = \frac{s_1}{D} = \frac{0{,}09}{0{,}0445} = \underline{2{,}02}$$

$$\sigma_2 = \frac{s_2}{D} = \frac{0{,}09}{0{,}0445} = \underline{2{,}02}$$

Pokud je $\sigma_2 \geq 2$, potom $c_s = 1$

Oprava na počet podélných řad c_z

Pokud je počet řad ≥ 10, potom $c_z = 1$

Vlastnosti spalin pro střední teplotu spalin

Součinitel tepelné vodivosti	$\lambda = 0{,}0367$ W/mK
Kinematická viskozita	$\nu = 2{,}79 \cdot 10^{-5}$ m^2/s
Prandtlovo číslo	Pr = 0,680

15.2.3 Součinitel prostupu tepla

$$k = \xi \cdot \frac{\alpha_k^v \cdot \alpha_k^{sp}}{\alpha_k^v + \alpha_k^{sp}} = 0{,}85 \cdot \frac{28{,}640 \cdot 39{,}087}{28{,}640 + 39{,}087} = \underline{14{,}050\ \mathrm{W/m^2K}}$$

Potřebná (ideální) plocha pro ekonomizér

$$S_{id} = \frac{Q_e}{k \cdot \Delta t} \cdot 1000 = \frac{658{,}08}{14{,}050 \cdot 83{,}36} \cdot 1000 = \underline{561{,}93\ \mathrm{m^2}}$$

Střední teplotní logaritmický spád

$$\Delta t = \frac{\Delta t_1 - \Delta t_2}{\ln \frac{\Delta t_1}{\Delta t_2}} = \frac{77{,}22 - 89{,}81}{\ln \frac{77{,}22}{89{,}81}} = \underline{83{,}36\ °\mathrm{C}}$$

$$\Delta t_1 = t_{sp1} - t_2 = 177{,}22 - 100{,}00 = \underline{77{,}22\ °\mathrm{C}}$$

$$\Delta t_2 = t_{sp2} - t_1 = 139{,}81 - 50{,}00 = \underline{89{,}81\ °\mathrm{C}}$$

Skutečná výrobní teplosměnná plocha ohříváku vzduchu

$$S = \pi \cdot D \cdot l_{IV} \cdot n_{tr} \cdot n_{řad} = \pi \cdot 0{,}0445 \cdot 2{,}6 \cdot 35 \cdot 44 = \underline{559{,}76\ \mathrm{m^2}}$$

Výrobní teplosměnná plocha se liší od ideální o 0,39 %.

Skutečně odebrané teplo ohřívákem vzduchu

$$Q_{ovzsk} = k \cdot S \cdot \Delta t \cdot 10^{-3} = 14{,}050 \cdot 559{,}76 \cdot 83{,}36 \cdot 10^{-3} = \underline{655{,}54\ \mathrm{kW}}$$

15.2.4 Výsledná teplota spalin na výstupu z ohříváku vzduchu

Teplo spalin na výstupu

$$Q_{sp2} = Q_{sp1} - Q_{ovzsk} = 2029{,}98 - 655{,}54 = \underline{1374{,}44\ \mathrm{kW}}$$

Teplo vstupních spalin Q_{sp1} je rovno teplu výstupních spalin ekonomizéru.

Entalpie a skutečná teplota výstupních spalin

$$I_{sp2} = \frac{Q_{sp2}}{O_{sp} \cdot M_{pv}} = \frac{1374{,}44}{5{,}492 \cdot 1{,}858} = \underline{134{,}70\ \mathrm{kJ/m^3}}$$

$$\Rightarrow t_{sp2} = \underline{139{,}74\ °\mathrm{C}}$$

Skutečná teplota výstupních spalin se od odhadované liší o 0,07 °C. Tento rozdíl je přijatelný.

16 Kontrola tepelné bilance

$$\Delta Q = Q_p^p \cdot \eta_k - \Sigma Q_i \cdot \left(1 - \frac{\xi_{MN}}{100}\right) = 14043{,}35 \cdot 0{,}9023 - 12643{,}40 \cdot \left(1 - \frac{1{,}80}{100}\right) = \underline{28{,}33\ \text{kJ/kg}}$$

$$\Delta = \left(\frac{\Delta Q}{Q_p^p}\right) \cdot 100 = \left(\frac{28{,}33}{14043{,}35}\right) = \underline{0{,}202\ \%}$$

Q_p^p	teplo přivedené do kotle
η_k	tepelná účinnost
ΣQ_i	teplo odevzdané všem výhřevným plochám
ξ_{MN}	ztráta hořlavinou v tuhých zbytcích

Teplo odevzdané všem výhřevným plochám

$$\Sigma Q_i = \varphi \cdot (I_u - I_{sp2}^{ovz}) = 0{,}9871 \cdot (14184{,}47 - 1375{,}73) = \underline{12643{,}40\ \text{kJ/kg}}$$

φ	součinitel uchování tepla
I_u	užitečné teplo uvolněné v ohništi
I_{sp2}^{ovz}	entalpie spalin za ohřívákem vzduchu

Při kontrole tepelné bilance by odchylka neměla přesáhnout 0,5 % z tepla přivedeného do kotle Q_p^p. V mém případě je odchylka 0,202 %, která podmínce vyhovuje.;

17 Závěr

Cílem diplomové práce bylo navrhnout uspořádání ploch a jejich dimenzování, dále tepelný výpočet a výpočtový projekt pro kotel na spalování hnědého uhlí a dřeva o těchto parametrech:

- výkon kotle 30t/h
- tlak přehřáté páry 5 MPa
- teplota přehřáté páry 450°C
- teplota napájecí vody 105°C

Kotel je navržen jako pětitahový, kdy v prvním tahu – spalovací komoře probíhá spalování směsi paliva na roštu. Palivo je pohazováno na rošt vzduchem. Hnědé uhlí a dřevo ve formě štěpky jsou umístěné ve vlastním zásobníku, tyto paliva jsou dále dopravovány do směšovače, odkud jdou jako společná směs přes pohazovací zařízení na rošt.

Primární spalovací vzduch o teplotě 100 ºC je přiváděn ze spodu roštu, sekundární vzduch o teplotě 100 ºC je přiváděn pomocí dýz v několika úrovních v přední a zadní části spalovací komory. Mezi prvním a druhým tahem je umístěna mříž, druhý tah je navržen jako prázdný. Ve třetím tahu, který společně s prvním a druhým chlazený těsnými membránovými stěnami, jsou umístěné přehříváky. Přehříváky 3, 2 a část 1. jsou zavěšeny na závěsných trubkách.

Ve čtvrtém a pátém tahu, které jsou nechlazené, je umístěna část přehříváku 1, ekonomizér a ohřívák vzduchu. Mezi II. a III. tahem, dále mezi IV. a V. tahem, jsou obratové prostory tvořené výsypkami. Ve výsypce se spaliny zbavují části neseného popílku, tento odloučený popílek se vrací zpět do spalovací komory.

Jelikož výhřevnost paliva není stále stejná, dochází ke změně výstupní teploty páry. Proto jsou použity dva vstřiky napájecí vody mezi prvním a druhým přehřívákem, dále mezi druhým a třetím přehřívákem.

Výška trubkových svazků se pohybuje maximálně kolem 2 m, pak následuje mezera, ve které jsou umístěny parní ofukovače a kontrolní vlez. Parní ofukovače mají čistící funkci trubkových svazků od popílku.

18 Seznam použité literatury

[1] BUDAJ, Florian. *Parní kotle: Podklady pro tepelný výpočet*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, 1992. ISBN 80-214-0426-4.

[2] DLOUHÝ, Tomáš. *Výpočty kotlů a spalinových výměníků*. 3. vydání. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 2011. ISBN 978-80-01-03757-7.

[3] Podpora výroby elektřiny. *ERU: Energetický regulační úřad* [online]. 2013 [cit. 2013-05-16].Dostupné z: http://www.eru.cz/

[4] ANDERT, David, KÁRA, Jaroslav, HUTLA, Petr: Společné spalování biomasy a uhlí. Biom.cz [online]. 2001-12-17 [cit. 2013-05-20]. Dostupné z WWW: <http://biom.cz/cz/odborne-clanky/spolecne-spalovani-biomasy-a-uhli>. ISSN: 1801-2655.

[5] Vyhláška o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny, tepla nebo biometanu a o stanovení a uchovávání dokumentů. In: 477/2012 Sb. 2012.

[6] HOLMGREN. X Steam: IAPWS IF97 Excel Steam Tables. version 2.6. 2006. Dostupné z: www.x-eng.com

19 Seznam obrázků

Obr. 1.1 *–Výroba elektřiny z OZE*
Obr. 3.3.1 *– I-t diagram vzduchu a spalin*
Obr. 5.1 *–Schéma spalovací komory*
Obr. 5.1.1 *– I-t diagram spalin*
Obr. 6.1 *– Pilový diagram (Q-t diagram)*
Obr. 6.3.1 *– Vstřik napájecí vody mezi P3 a P2*
Obr. 6.4.1 *– Vstřik napájecí vody mezi P2 a P1*
Obr. 7.1 *– Rozměry I. tahu*
Obr. 7.2 *– Tepelné schéma I. tahu*
Obr. 8.1 *– Schéma rozvolnění*
Obr. 8.2.1 *– Tepelné schéma mříže*
Obr. 9.1 *– Rozměry II. tahu*
Obr. 9.2.1 *– Tepelné schéma II. tahu*
Obr. 11.1 *– Rozměry výsypky*
Obr. 11.2.1 *– Tepelné schéma výsypky*
Obr. 12.1 *– Tepelné schéma I. části III. tahu*
Obr. 12.1.1 *– Rozměry přehříváku 3*
Obr. 13.1 *– Tepelné schéma II. části III. tahu*
Obr. 13.1.1 *– Rozměry přehříváku 2, první část*
Obr. 13.1.2 *– Rozměry přehříváku 2, druhá část*
Obr. 14.1 *– Tepelné schéma III. části III. tahu a IV. tahu*
Obr. 14.1.1 *– Rozměry přehříváku 1, první část*
Obr. 14.1.2 *– Rozměry přehříváku 1, druhá a třetí část*
Obr. 14.1.3 *– Rozměry přehříváku 1, čtvrtá část*
Obr. 15.1.1 *– Rozměry ekonomizéru*
Obr. 15.1.2 *– Tepelné schéma ekonomizéru*
Obr. 15.2.1 *– Rozměry ohříváku vzduchu*
Obr. 15.2.2 *– Tepelné schéma ohříváku vzduchu*

20 Seznam tabulek

Tab. 2.1 *– Složení čistého dřeva*
Tab. 2.2 *– Složení hnědého uhlí*
Tab. 2.3 *– Složení nového paliva*
Tab. 3.2.1 *– Střední hodnoty produktů spalování*
Tab. 3.3.1 *– Entalpie složek spalin a měrné teplo*
Tab. 3.3.2 *– Entalpie spalin a vzduchu*
Tab. 6.1 *– Tlakové ztráty*
Tab. 6.9.1 *– Výpočtové parametry páry/vody*
Tab. 12.1.1 *– Parametry trubek přehříváku 3*
Tab. 12.1.2 *– Parametry páry přehříváku 3*
Tab. 12.1.3 *– Parametry spalin přehříváku 3*
Tab. 12.3.1 *– Parametry závěsných trubek u P3*
Tab. 12.3.2 *– Parametry páry závěsných trubek u P3*
Tab. 13.1.1 *– Parametry trubek přehříváku 2*
Tab. 13.1.2 *– Parametry páry přehříváku 2*
Tab. 13.1.3 *– Parametry spalin přehříváku 2*
Tab. 13.3.1 *– Parametry závěsných trubek u P2*
Tab. 13.3.2 *– Parametry páry závěsných trubek u P2*
Tab. 14.1.1 *– Parametry trubek přehříváku 1*
Tab. 14.1.2 *– Parametry páry přehříváku 1*
Tab. 14.1.3 *– Parametry spalin přehříváku 1*
Tab. 14.3.1 *– Parametry závěsných trubek pro první část P1*
Tab. 14.3.2 *– Parametry páry závěsných trubek pro první část P1*
Tab. 15.1.1 *– Parametry trubek ekonomizéru*
Tab. 15.1.2 *– Parametry vody v ekonomizéru*
Tab. 15.1.3 *– Parametry spalin v ekonomizéru*
Tab. 15.2.1 *– Parametry trubek ohříváku vzduchu*
Tab. 15.2.2 *– Parametry vzduchu v OVZ*
Tab. 15.2.3 *– Parametry spalin v OVZ*

21 Seznam použitých zkratek a symbolů

Symbol	Jednotka	Význam
a	[m]	šířka spalovací komory
a_0	**[-]**	stupeň černosti ohniště
a_{pl}	**[-]**	stupeň černosti plamene
A^r	[%]	procento popelovin v původním stavu paliva
a_{st}	**[-]**	stupeň černosti povrchu stěn
b	[m]	hloubka tahu
B_0	[-]	Boltzmannovo číslo
c_d	[-]	opravný koeficient na vnitřní průměr trubky
c_f	**[-]**	opravný koeficient na frakci popelkových částeček
c_i	[%]	podíl hořlaviny v uvažovaném druhu tuhých zbytků
c_m	[m]	výška mříže
c_s	[kJ/m^{3}K]	měrné teplo suchého vzduchu
c_s	[%]	podíl popela ve škváře
c_s	[-]	oprava na uspořádání svazku v závislosti na poměrné příčné rozteči na poměrné podélné rozteči
c_{su}	[kJ/kgK]	měrné teplo sušiny paliva
$c_ú$	[%]	podíl popela v úletu
c_v	[kJ/m^{3}K]	měrné teplo vlhkého vzduchu
c_w	[kJ/kgK]	měrné teplo vody
c_z	[-]	oprava na počet podélných řad
d	[μm]	střední efektivní průměr částeček popílku
d	[g/kg]	obsah vody ve vzduchu
d	[m]	průměr trubek
d_e	[m]	ekvivalentní průměr
d_{in}	[m]	vnitřní průměr trubky
f	[-]	součinitel vlhkosti
F_P	[m^2]	průřez pro páru
F_{sp}	[m^2]	světlý průřez spalin
F_{st}	[m^2]	povrch ohniště
$F_{ús}$	[m^2]	účinná sálavá plocha stěn ohniště
F_v	[m^2]	průtočný průřez pro vodu
H	[%]	procento hořlaviny v původním stanu paliva
c	[m]	výška spalovací komory
C_{H20}	[kJ/m^{3}K]	měrné teplo vodní páry
i	[kJ/m^3]	entalpie jednotlivých složek spalin
i‘	[kJ/kg]	entalpie syté páry
i‘‘	[kJ/kg]	entalpie syté kapaliny

Symbol	Jednotka	Význam
i_{nv}	[kJ/kg]	entalpie napájecí vody
I_o	[kJ/kg]	entalpie spalin na konci ohniště
i_p	[kJ/kg]	fyzické teplo paliva
I_p	[kJ/kg]	entalpie popílku
i_{pp}	[kJ/kg]	entalpie přehřáté páry
I_{sp}	[kJ/kg]	entalpie spalin
I_{SPmin}	[kJ/kg]	minimální množství spalin
I_u	[kJ/kg]	teplo uvolněné při spalování
I_{VZmin}	[kJ/kg]	entalpie minimálního množství vzduchu
k	[l/m·MPa]	součinitel zeslabení sálání
k	[W/m^{2}K]	součinitel prostupu tepla
k_k	[l/m·MPa]	součinitel zeslabení sálání koksovými částicemi
k_p	[l/m·MPa]	součinitel zeslabení sálání popílkovými částicemi
k_{sp}	[l/m·MPa]	součinitel zeslabení sálání tříatomových plynů
M	[-]	součinitel respektující průběh teplot v ohništi
M_p	[kg/s]	množství paliva přivedeného do kotle
M_{pp}	[kg/s]	parní výkon kotle
M_{pv}	[kg/s]	množství paliva skutečně spáleného
M_v	[kg/s]	množství vstřiku
$n_{řad}$	[-]	počet řad
n_{tr}	[-]	počet trubek
n_{tr}	[-]	počet trubek v jedné řadě
n_{zav}	[-]	počet závěsných trubek
O_{Ar}	[m^3/kg]	objem Ar ve spalinách
O_{CO2}	[m^3/kg]	objem CO_2 ve spalinách
O_{H20min}	[m^3/kg]	minimální objem vodní páry
O_{N2}	[m^3/kg]	objem N2 ve spalinách
O_{O2min}	[m^3/kg]	minimální množství kyslíku ke spálení **1** kg paliva
O_{SO2}	[m^3/kg]	objem SO2 ve spalinách
O_{SP}	[m^3/kg]	skutečné množství spalin
O_{SPC}	[kJ/kgK]	střední celkové měrné teplo spalin
O_{SPmin}	[m^3/kg]	minimální množství vlhkých spalin
O^s_{SPmin}	[m^3/kg]	minimální množství suchých spalin
O^{sv}_{SPmin}	[m^3/kg]	minimální množství vlhkých spalin při použití suchého vzduchu
O_{vz}	[m^3/kg]	skutečné množství vzduchu
O_{VZmin}	[m^3/kg]	minimální množství vlhkého vzduchu ke spálení 1 kg paliva
p	[MPa]	tlak v ohništi
p"	[MPa]	absolutní tlak vodní páry na mezi sytosti při dané teplotě vzduchu

Symbol	Jednotka	Význam
p_c	[MPa]	celkový absolutní tlak vlhkého vzduchu
p_{nv}	[MPa]	tlak napájecí vody
Pr	**[-]**	Prandtlovo číslo při střední teplotě proudu
p_{sp}	[MPa]	parciální tlak tříatomových plynů
q	**[-]**	střední zatížení stěn ohniště
Q_c	[kW]	celkové teplo dodané ohništi
Q_i^r	[kJ/kg]	výhřevnost paliva
Q_p^p	[kJ/kg]	teplo přivedené do kotle
Q_s	[kJ/kg]	množství tepla odevzdaného v ohništi do stěn
Q^S_{VZmin}	[m^3/kg]	minimální množství suchého vzduchu ke spálení **1** kg surového paliva o výhřevnosti Q_i^r,
Q_{vz}	[kJ/kg]	teplo přivedené do kotle se vzduchem
R	[m^2]	plocha hořící vrstvy paliva na roštu
r_{CO2}	**[-]**	objemové části tříatomových plynů
r_{H2O}	**[-]**	objemová část vodní páry ve spalinách
r_{NO2}	**[-]**	objemové koncentrace tříatomových plynů
r_{sp}	**[-]**	součet objemových částí tříatomových plynů
s	[m]	účinná tloušťka sálavé vrstvy
S	[m^2]	plocha výparných ploch
s_1	[m]	příčná rozteč
s_2	[m]	podélná rozteč
t	[m]	tloušťka stěn trubek
T_a	[K]	teplota nechlazeného plamene
T_o	[K]	absolutní teplota spalin na výstupu z ohniště
t_p	[°C]	teplota spalin
$t_{stř}$	[°C]	střední teplota
t_{syt}	[°C]	teplota sytosti
t_{vz}	[°C]	teplota nasávaného vzduchu
T_z	[K]	absolutní teplota zaprášeného povrchu stěn
v	[m^3/kg]	měrný objem
V_{H2O}	[%]	objem vodní páry na **1** m^3 suchého vzduchu
V_o	[m^3]	aktivní objem ohniště
V_{SP}	[m^3/kg]	průtok spalin
w_p	[m/s]	rychlost páry
w_{sp}	[m/s]	rychlost proudění spalin
w_v	[m/s]	rychlost vody
x	[-]	úhlový součinitel
X_i	[%]	podíl popela z celkového množství v palivu
x_o	[-]	poměrná výška maximální hodnoty teploty plamene

Symbol	Jednotka	Význam
X_p	[%]	procento popela v úletu
x_{st}	[-]	uhlový součinitel
$X_ú$	[%]	podíl popela v úletu
α	**[-]**	přebytek vzduchu
α_c	[W/m^{2}K]	součinitel přestupu tepla ze spalin do stěny
α_2	[W/m^{2}K]	součinitel přestupu tepla stěny do media
α_k	[W/m^{2}K]	součinitel přestupu tepla konvekcí
α_s	[W/m^{2}K]	součinitel přestupu tepla sáláním
Δi	[kJ/kg]	rozdíl entalpií média
Δp	[MPa]	tlakové ztráty v jednotlivých částech kotle
Δt	[°C]	střední logaritmická teplota
ε	[-]	součinitel znečištění výhřevné plochy
ε_o	[-]	výchozí součinitel zanesení
ζ	[%]	celkové ztráty
ζ_{cn}	[%]	ztráta chemickým nedopalem
ζ_{fi}	[%]	ztráty fyzickým teplem tuhých zbytků
$\zeta_{fiú}$	[%]	ztráta v úletu
ζ_k	[%]	ztráta komínová
ζ_{mn}	[%]	ztráta mechanickým nedopalem
ζ_{sv}	[%]	ztráta sdílením tepla do okolí
η_k	[%]	tepelná účinnost kotle
ϑ_0	[°C]	koncová teplota
ϑ_a	[°C]	teoretická teplota
λ	[W/mK]	součinitel tepelné vodivosti pro střední teplotu proudu
μ	[g/m^3]	koncentrace popílku ve spalinách
ν	[m^2/s]	součinitel kinematické vazkosti pro střední teplotu proudu
ξ	[-]	součinitel využití
σ_1	**[-]**	poměrná příčná rozteč
σ_2	**[-]**	poměrná podélná rozteč
ϕ	[%]	relativní vlhkost vzduchu
ϕ	[-]	součinitel uchování tepla
χ_1	[-]	součinitel závislý na druhu paliva
χ_2	[-]	součinitel závislý na způsobu spalování
ψ	**[-]**	součinitel tepelné efektivnosti

22 Seznam příloh

Příloha 1: Schéma kotle